

TERVEZET

A belügyminiszter

.../2011. (... ...) BM rendelete

a rendőrség szolgálati szabályzatáról

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 101. § (1) bekezdés *e*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a 107. § vonatkozásában az Rtv. 101. § (1) bekezdés *h*) pontjában kapott felhatalmazás alapján – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § *g*) és *n*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. §

E rendeletet kell alkalmazni a hivatásos állományú rendőr (a továbbiakban: rendőr) szolgálati tevékenységére.

1. Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában:

1. alárendelt: aki valamely szolgálati előjáróhoz szolgálati beosztás, külön parancs vagy utasítás alapján akár ideiglenes jelleggel is be van osztva,
2. bebocsátás: amikor a tulajdonos, a birtokos vagy más jogosult személy lehetővé teszi az intézkedő rendőrnek a bejutást vagy annak akadályait megszünteti,
3. behatolás: amikor a rendőr a belépési akadályokat saját maga vagy közreműködő igénybe vétele útján megszünteti,
4. belépés: amikor a rendőr az adott helyre minden korlátozás, akadályoztatás nélkül bemehet,
5. csoportos tárolás: a személyi felszerelésként kiadott fegyverzet szolgálati helyen vagy az ügyeleti szolgálatnál történő tárolása,
6. egyéni tárolás: a személyi felszerelésként kiadott fegyverzet személyi páncélszekrényben, vaslemez szekrényben vagy el nem mozdíthatóan rögzített lemezkazettában történő tárolása,
7. egységkészlet: kollektív sorozatlövő lőfegyver (géppuska), páncélelhárító eszköz, hidegfegyver, lőszer, gránát, pirotechnikai eszköz, robbanóanyag, fegyverzeti eszköz,
8. előállító egység: az előállító helyiséget, annak előterét, valamint a WC helyiséget magába foglaló helyiségcsoport,
9. előállító helyiség: az előállító egység azon helyisége, ahol a fogvatartottat ténylegesen fogva tartják,

10. feljebbvaló: az, akinek magasabb rendfokozata van, és az alacsonyabb rendfokozatúval nem áll szolgálati előjárói viszonyban,
11. segélyhívás: amikor a rendőr saját maga észleli más személy segélykérését, és emiatt, ezzel összefüggésben intézkedésbe kezd,
12. támadással közvetlenül fenyegető magatartás: az a fellépés, amikor a támadó helyzetéből, tevékenységének módjából és eszközéből a rendőr alaposan következtet arra, hogy a támadás nyomban bekövetkezik,
13. testi épséget súlyosan veszélyeztető a támadás: a támadó helyzetéből, tevékenységének módjából és eszközéből alaposan feltételezhető a súlyos sérülés közvetlen veszélye.

2. A rendőrség szolgálati ágai, szolgálatai, szakszolgálatai

3. §

- (1) A rendőrség feladatainak ellátását szolgálati ágakra, szolgálatokra és szakszolgálatokra lebontva kell megszervezni.
- (2) A szolgálati ágak:
- a) belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési,
  - b) bűnügyi,
  - c) határrendészeti,
  - d) igazgatásrendészeti,
  - e) közlekedésrendészeti,
  - f) közrendvédelmi,
  - g) személy- és objektumvédelmi,
  - h) terrorelhárítási
- szolgálati ágak.
- (3) A szolgálatok:
- a) állami futárszolgálat,
  - b) bevetési szolgálat,
  - c) bűnügyi technikai és szakértői szolgálat,
  - d) légirendészeti szolgálat,
  - e) rendőri csapatot,
  - f) repülőtéren rendőri szolgálat,
  - g) tűzszerész szolgálat,
  - h) ügyeleti szolgálat,
  - i) védelmi igazgatási szolgálat,
  - j) vízirendészeti szolgálat.
- (4) A szakszolgálatok:
- a) ellenőrzési,
  - b) gazdasági,
  - c) hivatali,
  - d) humánigazgatási
- szakszolgálat.

3. Intézkedési kötelezettség

4. §

(1) Bűncselekmény, szabálysértés, továbbá közúti közlekedéssel kapcsolatban a helyszínen kiszabható közigazgatási bírságot megalapozó szabályszegés észlelése, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, valamint ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt – szakképzettséggel nem rendelkező rendőr kivételével – intézkedési kötelezettség terheli.

(2) A szakképzettséggel nem rendelkező rendőr kizárólag szakképzett rendőr irányításával intézkedhet. Ha a szakképzettséggel nem rendelkező rendőr az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt önállóan észleli, köteles arról a legközelebbi rendőrt vagy rendőri szervet értesíteni.

(3) A rendőr intézkedik olyan, a közbiztonságot fenyegető veszélyhelyzet elhárítására is, amely nem kizárólag a rendőrség hatáskörébe tartozik, így különösen természeti vagy ipari katasztrófa színhelyén, súlyos fertőző betegség, fertőző állatbetegség észlelése, elhagyott robbanó-, sugárzó vagy mérgező anyag, vagy pirotechnikai termék találása esetén. Ilyen esetben lezárja a területet, megteszi a mentés elősegítése, a személy- és vagyónbiztonság érdekében szükséges halaszthatatlan intézkedéseket.

(4) Több, egy időben szükséges intézkedés közül először a súlyosabb sérelemmel fenyegető helyzetnek megfelelő intézkedést kell foganatosítani.

(5) A rendőr meghatározott szolgálati feladat végrehajtása során észlelt vagy tudomására jutott kisebb súlyú cselekmény esetén a meghatározott szolgálati feladatának teljesítését folytatja, azonban a szolgálati elöljárónak történő jelentéssel vagy a legközelebbi általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv ügyeletének értesítésével köteles intézkedést kezdeményezni. A rendőr közbiztonságot súlyosan veszélyeztető magatartás észlelése esetén köteles intézkedni, azonban az alábbi feladatokat ellátó rendőr az intézkedési kötelezettségét jelentéssel teljesítheti, ha:

a) a Magyar Köztársaság – jogszabályban meghatározott – védett vezetői vagy kijelölt létesítményei tekintetében jelentkező személy- vagy objektumvédelmi szolgálati feladat végrehajtásának biztonságát vagy eredményességét,

b) a terrorelhárítási feladatok végrehajtásának eredményességét,

c) a rendőrség belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési tevékenységének eredményességét veszélyeztetné.

(6) Szolgálati feladat végrehajtása során a rendőr a részére kijelölt területet csak parancsra vagy az szolgálati elöljáró engedélye alapján, valamint végszükség esetén hagyhatja el. Az engedélykérés kivételesen mellőzhető, ha az szolgálati elöljáró vagy a rendőri szerv ügyeletesének értesítésére nincs mód, és a működési terület elhagyásával járó intézkedés elmulasztása az élet- és vagyónbiztonságra, valamint a bűnüldözés érdekeire másként el nem hárítható hátrányt jelent.

(7) A rendőr szolgálaton kívül akkor intézkedik, ha a felmerülő feladat végrehajtására megfelelő szakmai ismeretekkel és képzettséggel rendelkezik, egészséges, nincs szeszestől befolyásolt állapotban, vagy nem áll intézkedési képességére hátrányosan ható gyógyszer, valamint bódító hatású anyag befolyása alatt, és

a) szolgálatban lévő rendőr nincs jelen, és az értesítésével járó késedelem, az intézkedés elmaradása a bűnüldözés érdekeire, az élet- és vagyónbiztonságra másként el nem hárítható hátrányt jelentene, vagy

b) a szolgálatban lévő rendőrnek kell segítséget nyújtani.

(8) A szolgálaton kívül intézkedést kezdeményező rendőr intézkedése jogszerűségének elbírálására a szolgálatban lévő rendőrről vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. A rendőr intézkedése előtt felméri, hogy rendelkezésére állnak-e azok az eszközök, amellyel a megkezdett intézkedését eredményesen be tudja fejezni, ha nem, úgy az intézkedésének kezdeményezése előtt segítséget kér.

4. A szolgálati fellépés módja

5. §

- (1) Az intézkedést az azt kezdeményező rendőr a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel, továbbá a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve, rendfokozata és azonosító jelvénye számának a közlésével kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét is felmutatja.
- (2) Ha az (1) bekezdés szerinti közlés, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, azt az intézkedést követően kell megtenni.
- (3) Ha az intézkedés alá vont a rendőr felszólításának nem tesz eleget, az intézkedő rendőr „A törvény nevében!” felszólítással figyelmezteti, hogy szigorúbban lép fel.
- (4) A rendőri intézkedés közben körültekintően kell eljárni. A rendőrnek arra kell törekednie, hogy megelőzze, hogy megtámadják, lefegyverezzék, figyelmét a szolgálati tevékenységtől elvonják, vagy lekötöttségét jogellenes cselekmény elkövetésére használják fel.
- (5) A rendőri intézkedés eredményes befejezését szükség esetén segítség igénybevételével is biztosítani kell.
- (6) Ha a rendőr az Rtv. V. Fejezetében foglalt intézkedést vagy az Rtv. VI. Fejezetében foglalt kényszerítő eszközt alkalmaz, ezt követően az intézkedés alá vont személyt tájékoztatja az Rtv. IX. Fejezete szerinti jogorvoslat lehetőségéről.
- (7) Az (1) bekezdés alkalmazása során a rendőri intézkedés eredményességét az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása akkor veszélyezteti, ha a közlés vagy a felmutatás az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

5. Segítség igénybevétele

6. §

- (1) A segítség igénybevételenek kezdeményezésekor a rendőr ismerteti a felkérttel az igénybevétel célját és módját, valamint a törvény által biztosított fokozott büntetőjogi védelem tényét.
- (2) Ha a felkért – a törvényben meghatározott eseteket kivéve – a segítség adását megtagadja, fel kell szólítani, hogy törvényi kötelességének tegyen eleget.

6. A rendőri intézkedés akadályai elhárításának közös szabályai

7. §

- (1) A rendőr intézkedése eredményességének érdekében az intézkedését akadályozó tárgyat eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja. Az akadály eltávolítása során úgy kell eljárni, hogy az eltávolítás a lehető legkisebb károkozással járjon, valamint a károkozás ne legyen aránytalan az elérni kívánt törvényes célhoz képest.
- (2) Ha az akadály eltávolítása különleges szakértelmet igényel, szükség esetén a rendőr közreműködőt vesz igénybe.
- (3) Ha az akadály keletkezése ismert személy jogellenes magatartásának következménye, a vétlen károsult részére a rendőrség által teljesített kártalanítás, és a közreműködő részére kifizetett díj visszatérítése iránti igényt az akadály előidézőjével szemben a rendőrség érvényesíti.

II. FEJEZET**A HATÁRRENDÉSZETI FELADATOK ELLÁTÁSÁNAK SZABÁLYAI****8. §**

Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv a határrendészeti feladatok végrehajtása során biztosítja az államhatár őrizetét, a határforgalom ellenőrzését, végzi az illegális migráció kezelésével összefüggő rendészeti és a határrend fenntartásával kapcsolatos feladatokat. Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv a feladatok végrehajtása érdekében járőr- és útlevelkezelői szolgálati formát alkalmaz.

7. Államhatár őrzése

9. §

- (1) Az államhatár őrzése (a továbbiakban: határőrizet) keretében a rendőr a határterületen az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető cselekményeket megelőzi, felderíti, valamint megszakítja.
- (2) A határőrizetet a határterületen folytatott folyamatos szolgálati tevékenységgel kell megvalósítani.

8. Határforgalom ellenőrzése

10. §

- (1) Határforgalom ellenőrzése céljából – a szolgálati helyre történő utazásával kapcsolatban – a szomszéd állam határát a magyar, valamint a Magyar Köztársaság államhatárát a szomszéd állam szolgálatot teljesítő határforgalom-ellenőrző állománya a nemzetközi szerződések szabályainak megfelelően lépheti át.
- (2) A határátkelőhelyen a rendőr a személyek, a birtokukban lévő járművek és tárgyak határforgalom-ellenőrzését és átléptetését – nemzetközi szerződés vagy jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában – a határátkelőhelyre történő érkezés sorrendjében hajtja végre.
- (3) Ha nemzetközi szerződés vagy jogszabály alapján elsőbbséget élvező személy vagy jármű vezetője határátlépési szándékát a határforgalom-ellenőrzést végző rendőrnek jelzi, vagy azt a rendőr észleli, a határforgalom-ellenőrzést soron kívül végre kell hajtani.

11. §

- (1) A határforgalom ellenőrzését végző rendőr a határforgalom ellenőrzése során a határátlépésre jelentkező személytől elkéri úti okmányát, továbbá a személy- és a járműforgalom, valamint a határátlépésre jelentkező személy birtokában lévő tárgy határforgalom-ellenőrzéséhez szükséges egyéb okmányokat.
- (2) A határforgalom ellenőrzése során a határátlépésre jelentkező személy birtokában lévő jármű és tárgy átvizsgálásakor a határforgalom ellenőrzést végző rendőr szükség esetén felszólítja az üzemeltetőt vagy a fuvarozót, távollétükben a jármű vezetőjét a jármű utas-, motor-, csomag- és rakterének kinyitására, az ott található tárgyak ki- és berakodására, a csomag felnyitására. A vámzárral és egyéb vámbiztosító eszközzel ellátott raktér esetén az átvizsgálás csak az illetékes vámszervvel együttesen hajtható végre, kivéve, ha a lezárt szállítóeszközzel kapcsolatban bűncselekmény elkövetésének gyanúja merül fel, és a szállítóeszköz kinyitása a hivatalos eljárás lefolytatásához szükséges, továbbá a késedelem veszélye miatt a vámhatóság intézkedését nem lehet megvárni.

(3) A határforgalom ellenőrzését végző rendőr a határátlépésre jelentkező személy és a birtokában lévő jármű ellenőrzését követően adhat engedélyt a határátlépésre.

(4) Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv a határátlépésre jelentkező személy ellenőrzéséhez, az úti okmány, a határátlépésre jelentkező személy birtokában lévő jármű vagy tárgy vizsgálatához a határátlépésre jelentkező személy, az úti okmány, a jármű és a tárgy adatait összevetheti az Rtv. 91/K. §-ában meghatározott nyilvántartások adataival, az ellenőrzéshez informatikai és más műszaki eszközöket vehet igénybe.

(5) Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv a határforgalom ellenőrzése során – nemzetközi szerződés vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusa eltérő rendelkezésének hiányában – az államhatár átlépésére jelentkező személy bejegyzésre alkalmas úti okmányába és ezek mellékleteibe bejegyzi

a) a határátlépés tényét, helyét és időpontját,

b) a határátlépés megtagadásának indokát,

c) a határátlépés feltételeinek ellenőrzése során tett intézkedést és annak indokát, valamint

d) jogszabályban meghatározott adatokat.

(6) Amennyiben a harmadik országbeli állampolgár a tartózkodás időtartamára vonatkozó feltételek meglétét bizonyítja, úgy úti okmányába az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv a határátkelőhelyen kívül, utólag is köteles bejegyezni a határátlépés tényét, helyét és időpontját, valamint ezzel egyidejűleg a harmadik országbeli állampolgár részére kiállítani a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és a tanácsi rendelet VIII. számú mellékletében meghatározott formanyomtatványt.

9. Mélységi ellenőrzés

12. §

(1) A rendőr – önállóan vagy más hatóságokkal együttműködve – az ország területén jogellenesen tartózkodó személyek felderítése céljából a külső határon lévő határterületen kívül mélységi ellenőrzést végez.

(2) A mélységi ellenőrzés nem irányulhat a határforgalom ellenőrzésére.

10. Államhatár rendjének fenntartása

13. §

(1) A rendőr az államhatár rendjének fenntartását a határőrizeti tevékenységével biztosítja.

(2) A rendőr az államhatár rendjének fenntartása során

a) az államhatár felmérésével, megjelölésével, a határjelek ellenőrzésével, karbantartásával, felújításával kapcsolatos munkák elvégzését felügyeli, a végrehajtást ellenőrzi, a határnyiladék tisztán tartását és a határjelek láthatóságát biztosítja,

b) a határút, a határvíz, a határvonalat keresztező közút, vasút és híd használatára vonatkozó szabályok betartását ellenőrzi,

c) végzi a határterületen végzendő munkák hatósági engedélyezését, ellenőrzi az engedélyben meghatározott feltételek betartását,

d) ellenőrzi jogszabályban és nemzetközi szerződésben meghatározott magatartási szabályok betartását,

e) kivizsgálja a határrend sértéseket, valamint a nemzetközi szerződés szerint határrendi esetnek minősülő eseményeket, ellátja az ilyen esetek rendezésével kapcsolatos feladatokat,

- f) betartja és betartatja jogszabályban és nemzetközi szerződésben meghatározott környezetvédelmi követelményeket, valamint
- g) nemzetközi szerződés alapján biztosítja a személyek és dolgok átadás-átvételét.
- (3) Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv a határterületen az államhatár őrzése, valamint az államhatár rendjének fenntartása érdekében mozgást érzékelő és gátló, a terep megfigyelését segítő, valamint más határőrizeti berendezést, valamint műszaki-technikai eszközöket használhat.

11. A határátkelőhely rendje

14. §

- (1) A határátkelőhely rendje az államhatár rendjének része, amely a határforgalomra, a határátkelőhelyen történő tartózkodásra vonatkozó előírások betartatása révén biztosítja
- a személyek, a járművek és a szállítmányok zavartalan, gyors és hatékony ellenőrzését,
  - a határforgalom és a közlekedés biztonságát,
  - a nemzetközi szerződésekben foglalt feladatok végrehajtását, valamint
  - a határforgalom-ellenőrzésben részt vevő szervekkel a folyamatos együttműködést.
- (2) A Repülőtéri Rendőr Igazgatóság illetékessége alá tartozó határátkelőhely kivételével a határátkelőhely rendjét a határrendészeti kirendeltség, ennek hiányában a rendőrkapitányság vezetője állapítja meg, és az illetékes megyei (fővárosi) rendőrfőkapitány hagyja jóvá.
- (3) A Repülőtéri Rendőr Igazgatóság illetékessége alá tartozó határátkelőhelyeken a határátkelőhely rendjét a határellenőrzést végrehajtó szervezeti elem vezetője állapítja meg, és a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság vezetője hagyja jóvá.
- (4) A nemzetközi repülőtéren található határátkelőhely rendjének a jóváhagyásához ki kell kérni a Terrorrelhárítási Központ felderítési igazgatójának a véleményét.
- (5) A határátkelőhely rendje tartalmazza
- a személyek és a járművek ellenőrzése és áthaladása biztosításának a rendjét,
  - az ellenőrzésre kijelölt helyeket,
  - az át nem léptethető személyek és járművek visszairányításának módját,
  - a személyek és a járművek mozgására, tartózkodására kijelölt helyeket,
  - a veszélyes szállítmányok ellenőrzésére szolgáló helyeket,
  - a szállítmányok fertőtlenítésére, valamint megsemmisítésére kijelölt helyeket,
  - a baleset-elhárítási szabályokat,
  - visszairányítás esetén a külföldi határátkelőhelyen való tartózkodási helyét, valamint
  - az előállított, elfogott személy határátkelőhelyen történő biztonságos őrzésére kijelölt helyet.
- (6) A határátkelőhely rendjére vonatkozó szabályokat a határátkelőhelyen magyar és angol nyelven, valamint a szomszéd ország hivatalos nyelvén, mindenki számára jól látható helyen kell elhelyezni.

III. FEJEZET

A RENDŐRI INTÉZKEDÉSEK VÉGREHAJTÁSÁNAK KÜLÖNÖS SZABÁLYAI

15. §

- (1) A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz.

(2) A rendőr magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

(3) A rendőr a bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő tettest elfogja, ha erre nincs mód, haladéktalanul intézkedik az elfogása és – szükség esetén – a helyszín biztosítása iránt.

16. §

(1) A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki, azzal, hogy a tettenérés a figyelmeztetés alkalmazásának nem feltétele.

(2) A figyelmeztetés során a rendőr a szabálysértést elkövetésén tetten ért személyt felszólítja a tevékenysége abbahagyására, és felhívja, hogy a jövőben tartózkodjon szabálysértés elkövetésétől.

(3) Ha a közrend, közbiztonság, valamint a rendőr vagy más személy jogainak védelme indokolja, a figyelmeztetett személyt a rendőr igazoltatja, az Rtv. 29. § (3) bekezdése szerint az adatait rögzíti, és az intézkedésről annak oka, helye és ideje megjelölésével jelentést tesz a szolgálati elöljárójának.

(4) A rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha

a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy

b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és – amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele – rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

12. Biztonsági intézkedések

17. §

A rendőr az önvészélyes állapot vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet észlelése esetén a helyszínen

a) tájékozik, azonnali elsődleges jelentést tesz, az esemény jellegétől függően a veszély elhárításában közreműködni kötelezetteknek riasztja,

b) gondoskodik az életmentésről és az elsősegélynyújtásról,

c) intézkedik a vagyonmentésre és a további károk megelőzésére,

d) jelentést tesz, szükség esetén újabb erőket és eszközök igényel, valamint javaslatot tesz további intézkedések megtételére,

e) intézkedik a bűncselekmények megelőzésére és a veszélyhelyzettel összefüggő bűncselekmények felderítésére,

f) tájékoztatást ad az szolgálati elöljáró utasítása szerint, valamint

g) intézkedik a közrendet zavaró cselekmények megszüntetésére, az illetéktelenek távoltartására, a közúti forgalom esetleges elterelésére, szükség esetén a személyek elszállítására, az állatok elterelésére.

13. Eljárás helyszínbiztosítás esetén és közlekedési baleset helyszínén

18. §

(1) A helyszínbiztosítás az a rendőri tevékenység, amelyet a rendőr bűncselekmény vagy egyéb esemény helyszínén, a szemle előtt, annak során, szükség esetén azt követően a helyszín őrzésére, lezárására, a nyomok biztosítására fogatosít.

(2) A helyszínt biztosító rendőr

- a)* elsősegélyben részesíti vagy részesítteti azokat, akik az esemény során megsérültek vagy megbetegedtek, valamint más ok miatt segítségre szorulnak,
- b)* a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért elkövetőt elfogja, a tanúkat visszatartja, az eseményben érintetteket, az eseményt észleelőket feltartóztatja,
- c)* az illetéktelen személyeket a helyszínről eltávolítja,
- d)* a helyszínt körülhatárolja, eredeti állapotában megőrzi,
- e)* megállapítja és megfigyeli, hogy megváltoztatták-e a helyszínt, miben változtatták meg, ha igen, ki és miért,
- f)* a közrendet zavaró cselekményeket, forgalmi torlódásokat megszünteti,
- g)* az eseményt közvetlen szolgálati előjárójának azonnal jelenti,
- h)* feljegyezi, hogy a sérültet milyen rendszámú mentő gépkocsival, hova szállították el,
- i)* nyomon üldözés lehetősége esetén az üldözést késedelem nélkül teljesíti, valamint
- j)* a helyszínre megérkező szemlebizottság vezetőjének jelentést tesz.

(3) A helyszínről való bevonulása után a rendőr írásban jelenti, hogy

- a)* kinek a felhívására vagy utasítására, mikor érkezett a helyszínre,
- b)* kiket talált a helyszínen,
- c)* milyen volt a helyszín állapota,
- d)* milyen intézkedéseket tett,
- e)* változásokat eszközöltek-e a helyszínen, ha igen, kik és miért, továbbá milyen nyomokat biztosított.

(4) A bűncselekmény vagy a baleset helyszínén életét veszített, valamint súlyos és életveszélyes sérüléssel kórházba szállított személy közvetlen hozzátartozóját az ügyben eljáró rendőri szerv haladéktalanul értesíti. A rendőr az ilyen értesítést megfelelő körültekintéssel és tapintattal teszi meg. Ha gyermekkorú személy szenved sérülést, a rendőri szerv – közvetlen hozzátartozó hiányában – a gondozó, annak sikertelensége esetén az illetékes gyermekvédelmi hatóság értesítését is megkísérli.

19. §

(1) Közlekedési baleset helyszínén a rendőr a hatáskörébe nem tartozó ügyekben a helyszín meg szemlélése vagy a helyszíni szemle lefolytatása érdekében az ügyeletet értesíti. A baleseti helyszínelő kikerkezéséig a rendőr gondoskodik az elsődleges intézkedések megtételére – különös tekintettel az elsősegélynyújtásra, értesítés adásra, helyszínbiztosításra, tanúkutatásra, kikérdezésre, kárelhárításra, a forgalom folyamatosságának biztosítására –, a kikerkezést követően segíti a baleseti helyszínelő munkáját, elvégzi a rábízott feladatokat, különös tekintettel a forgalomirányításra, valamint a helyszínfelmérésre.

(2) A közúti járművezetésre vonatkozó szabályok megszegésével nem közúton súlyos sérülést vagy halált okozó közlekedési balesetnél is a közúti közlekedési balesetekre vonatkozó szabály szerint kell eljárni.

(3) Veszélyes árut szállító jármű balesetének helyszínén a rendőr a 18. §-ban meghatározottakon kívül

- a)* megteszi a veszély elhárításához, a sérültek mentéséhez, a további károk megelőzéséhez szükséges intézkedéseket,
- b)* gondoskodik a vagyonvédelemről, a tűzvédelmi szabályok betartásáról,
- c)* a rendőri szerv ügyeletesének jelentést tesz, hogy hol, mikor, milyen jellegű esemény történt, milyen veszélyhelyzet állt elő, milyen adatokkal rendelkezik a szállított veszélyes anyagot illetően, a sérültek számáról, a sérülés miben nyilvánul meg, milyen intézkedéseket tett, milyen további intézkedéseket tart szükségesnek, valamint
- d)* biztosítja a helyszínre érkező mentési és veszély-elhárítási munkálatokat végzők útvonalát, tevékenységét.

(4) Vasúti baleset esetén a 18. §-ban meghatározottakon túl a rendőr

a) rögzíti a helyszín és a helyszínen talált berendezések állapotát, így különösen a kisiklott kocsik számát, a váltó állását és a vonat számát,

b) gondoskodik a vagyonvédelemről, a tűzvédelmi szabályok betartásáról,

c) intézkedik, hogy a Fejrovtos Napló, az írásbeli Rendelkezési Tömb, a Hibaelőjegyzési Könyv, továbbá a mozdonyon lévő okmányok az eljáró rendőri szerv számára hozzáférhetőek legyenek.

(5) A vonat továbbhaladását a rendőri intézkedések csak súlyos következményekkel járó baleset, bűncselekményekre utaló adatok esetében akadályozhatják. Ilyen esetben a helyszíni szemlebizottság megérkezéséig a helyszínt változatlanul kell hagyni.

(6) Vízi baleset esetén a 18. §-ban meghatározottakon túl a rendőr

a) segítséget nyújt a sérültek orvosi ellátásához, a veszélyhelyzetben lévők mentéséhez, a hajó és rakománya biztonságba helyezéséhez, valamint a hajóút felszabadítása érdekében értesíti a hajózási hatóságot,

b) a balesetet vagy kárt szenvedett hajó vezetőjének kérésére más hajó vezetőjét segítségnyújtásra felszólítja, valamint süllyedés közvetlen veszélye, tüzeset, tűz- és robbanásveszély vagy katasztrófaveszély esetén a kárt szenvedett hajó vezetőjének kérése nélkül is más hajót, más szervet a tűz oltására, a veszély elhárítására, a hajóút felszabadítására felszólít,

c) intézkedik a süllyedés, zátonyra futás, fennakadás esetén a helyszín biztosításához szükséges eszközökkel történő kitűzésére, indokolt esetben jelzőőrök felállítására a hajózási hatóságot felkéri,

d) a legszükségesebb intézkedések végrehajtása után jelentést tesz az illetékes rendőri szervnek, és a továbbiakban a kapott utasítás szerint jár el.

(7) Légi baleset helyszínén a 18. §-ban meghatározottakon túl a rendőr

a) a helyszínen tájékozódik, a helyszínt biztosítja, a személy- és vagyonbiztonság érdekében a szükséges intézkedéseket megteszi,

b) gondoskodik a tűzvédelmi szabályok betartásáról, valamint

c) a tett intézkedésről a legrövidebb időn belül az szolgálati előjárójának jelentést tesz, a helyszín jellegétől függően intézkedik a mentőszolgálat, a tűzoltóság, a katasztrófavédelem egységeinek a helyszínre irányítására, a helyszíni mentés megkezdésére.

(8) A baleset sérültjének elszállítására a rendőr csak abban az esetben vehet igénybe nem erre a célra szolgáló gépjárművet, ha

a) a sérült sürgős elszállítását a mentőszolgálat helyszínén lévő egységének vezetője kéri, vagy

b) a baleset helyszínéről a mentőszolgálat értesítése, valamint helyszínre érkezése különösen hosszú időt venne igénybe, de a sérült gyors elszállítása szükséges, és orvosi vélemény szerint ez nyilvánvalóan nem jár az állapotot súlyosbító következményekkel.

(9) A rendőr a közlekedési balesetről – jelentéstételi kötelezettségével egyidejűleg – a közlekedésbiztonsági szervezetet értesíti.

14. Eljárás katasztrófa esetén

20. §

(1) Katasztrófa bekövetkezésének vagy veszélyének észlelése, vagy erre utaló bejelentés esetén a rendőr haladéktalanul gondoskodik az elhárításra jogosult hatóságok és szervek ügyeleten keresztül történő értesítéséről. Jelentést tesz a rendőri szerv ügyeletesének, aki az észlelésről vagy a bejelentésről haladéktalanul értesíti az illetékes megyei (fővárosi) katasztrófavédelmi igazgatóság ügyeleti szolgálatát.

(2) Katasztrófa helyszínén a rendőr az elhárításra jogosult hatóságok és szervek megérkezéséig intézkedik

a) a közbiztonság és az adott helyzetben elvárható rend fenntartására, valamint ennek helyreállítására,

- b)* a helyszín, valamint a helyszínre érkező különböző mentőegységek zavartalan munkájának biztosítására, valamint
  - c)* közreműködik a forgalom lezárásában, valamint elterelésében, továbbá az élet- és vagyonmentésben.
- (3) Az (1) bekezdésben meghatározott szerven kívül értesíteni kell
- a)* tűz vagy műszaki mentés esetén a tűzoltóságot,
  - b)* ha a tüzesetet vagy a műszaki mentést szükségessé tevő eseményt nem észlelték a veszélyeztetett terület lakói, akkor az ott lakókat,
  - c)* árvízveszély esetén az illetékes önkormányzat polgármesterét.
- (4) A rendőr a kialakult helyzetről és a megtett intézkedésekről a szolgálati helyére történő bevonulása után haladéktalanul írásos jelentést készít.
- (5) A katasztrófa elleni védekezés során a rendőr közreműködik
- a)* a lakosság és a határforgalomban résztvevők tájékoztatásában,
  - b)* a végrehajtandó személyi és anyag, jármű vegyi-sugármentesítési feladatokban, az egészségügyi és a járványügyi rendszabályok betartásában,
  - c)* a veszélyes szállítmányok kiömlése, szivárgása esetén a riasztási és biztosítási feladatokban, a sugárzó anyagok felfedezése esetén meghatározott eljárásban, valamint
  - d)* a szomszédos országok területéről átsodródó mérgező vagy sugárszennyezett felhők esetén a riasztásban, a szükséges, a védekezés hatékonyságát növelő intézkedések megtételében.
- (6) Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv katasztrófa vagy annak veszélye esetén soron kívül biztosítja
- a)* a mentő és segítő erők államhatáron történő átkelését, felvezetését, határátléptetését,
  - b)* a nemzetközi polgári védelmi, valamint a katasztrófavédelemben részt vevő erők, eszközök határterületen történő mozgását, továbbá az egyszerűsített vagy a határátkelőhelyen kívüli átléptetését, valamint
  - c)* az államhatár veszélyeztetett szakaszának lezárását, rendészeti célú határbiztosítási feladatok végrehajtását.

15. Terület lezárása

21. §

- (1) Terület lezárására kell intézkedni
- a)* természeti vagy ipari katasztrófa, valamint annak veszélye esetén,
  - b)* tüzeset, műszaki mentés helyszínén,
  - c)* bűncselekmény, közlekedési és egyéb baleset esetén,
  - d)* súlyos fertőző betegség, talált sugárzó anyag, robbanóanyag, robbantással történő fenyegetés esetén,
  - e)* terrortámadás veszélye vagy terrorcselekmény esetén, valamint
  - f)* rendkívüli állapot, szükségállapot, megelőző védelmi helyzet, váratlan támadás, vagy veszélyhelyzet esetén.
- (2) Védett személy utazásának, rendezvények biztosítása során, valamint a védett létesítmények és épületek környezetében a területet, útvonalat vagy útvonal szakaszt ideiglenesen le lehet zárni.
- (3) A rendőr megakadályozza a lezárt területre illetéktelenek belépését, az illetéktelenül ott-tartózkodókat távozásra szólítja fel.
- (4) A terület lezárásával összefüggő intézkedések betartása kikényszeríthető.
- (5) A terület lezárását az elrendelés indokának megszűnésekor fel kell oldani.
- (6) Az intézkedést végrehajtó rendőri szerv szükség esetén tájékoztatja az érintett terület lakosságát a terület lezárásáról.

16. Ideiglenes intézkedés a gondoskodásra szoruló személyek és az őrizetlenül maradó vagyontárgyak megóvására

22. §

(1) Ha az Rtv. 33. és 34. §-a, valamint 37. § *b)* és *c)* pontja alapján a személyt a lakásából szállítják el, szükség esetén a lakásban maradó vagyontárgyait a rendőr biztonságba helyezi, tanúk jelenlétében az üresen maradó lakást lepecsételi.

(2) A hátramaradt betegről, magatehetetlen személyről, gyerekekről történő gondoskodás érdekében a rendőr intézkedik. Ha a helyszíni ellátásuk nem oldható meg, kórházba, intézetbe utalásukról kell gondoskodni, valamint karitatív szervezetet is fel lehet kérni ellátásukra. A növények, haszon- és díszállatok gondozására a helyi önkormányzat jegyzője útján kell intézkedni.

17. Intézkedés ön- vagy közveszélyes állapotban lévő személy esetén

23. §

(1) Az önmaga vagy mások életét, testi épségét, vagyonát veszélyeztető állapotban lévő személyt a rendőr intézkedésekor megakadályozza abban, hogy kárt vagy sérülést okozzon, ennek érdekében a rendőr kényszerítő eszközt alkalmazhat.

(2) A rendőr az öngyilkosságot megkísérlő vagy elkövetni szándékozó személyhez orvost hív, vagy közreműködik abban, hogy a mentőszolgálat egészségügyi intézetbe szállítsa. Az eseményről a rendőrség értesíti az elszállított személy ismert hozzátartozóját, törvényes képviselőjét vagy a lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt.

18. Eljárás súlyos fertőző betegség esetén

24. §

(1) Ha a rendőr súlyos emberi vagy emberre is veszélyes állati fertőző megbetegedésről vagy annak gyanújáról szerez tudomást, haladéktalanul jelentést tesz az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv ügyeletesének, aki értesíti az állami népegészségügyi szervet. A rendőr az állami népegészségügyi szerv képviselőjének megérkezéséig gondoskodik a fertőzött vagy járványügyi eseménnyel érintett terület, helyiség lehetőség szerinti lezárásáról.

(2) Az állami népegészségügyi szerv által a zárlattal kapcsolatban előírt rendszabályok betartását az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv is ellenőrzi. A rendszabályok betartása kikényszeríthető.

(3) A lakosságot közvetlenül fenyegető közegészségügyi-járványügyi veszély elhárításához, valamint rendkívüli körülmények esetén tett intézkedései foganatosításához az állami népegészségügyi szerv kérésére az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv segítséget nyújt.

(4) Fertőző állatbetegség esetén az (1)-(3) bekezdésben foglalt rendelkezések értelemszerű alkalmazásával kell eljárni az állatorvos, az illetékes állategészségügyi hatóság értesítése, valamint intézkedés megtételére történő felhívása mellett.

19. Eljárás közművek és biztonsági berendezések meghibásodása esetében

25. §

Víz-, gáz- és villanyvezeték, egyéb veszélyes anyagot továbbító vezeték, ezek műtárgyai, továbbá közúti, vasúti, légi irányítási, vízi közlekedési biztonsági berendezések közveszéllyel fenyegető hibája,

megrongálódása esetén a rendőrség haladéktalanul értesíti az üzemeltető szervezetet, valamint az illetékes jegyzőt. Szükség esetén a terület lezárásáról, őrzéséről a 21. § (1) bekezdésében foglaltak szerint intézkedik.

20. Eljárás halálesetnél

26. §

(1) A rendőr haladéktalanul jelentést tesz az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv ügyeletesének, valamint a szemlebizottság megérkezéséig gondoskodik a helyszín biztosításáról, ha olyan halálesetről szerez tudomást, amely

a) nyilvános helyen következett be, vagy

b) nem nyilvános helyen következett be, és a körülmények rendkívüli halál megállapítását valószínűsítik.

(2) Nyilvános helyen történt halálesetnél a holttestet megfelelő módon el kell takarni, és az ismert hozzátartozót értesíteni kell.

21. Eljárás talált tárgy esetén

27. §

(1) Ha a rendőr – a 28. § (1) bekezdésében foglaltak kivételével – elhagyott dolgot talál, azt lehetőleg tanúk jelenlétében átvizsgálja, és jelentés kíséretében továbbítja az illetékes önkormányzat jegyzőjéhez.

(2) A rendőr az állampolgár által talált dolgot – a lőfegyver, gáz- és riasztófegyver, légfegyver, lőszer, pirotechnikai termék, kábítószer, pszichotróp anyag, közbiztonságra különösen veszélyes tárgy, okmány, hatósági jelzés kivételével – csak akkor veszi át, ha annak a találó által a jegyzőhöz történő beszolgáltatása valamilyen oknál fogva nem lehetséges. A talált dolog rendőri átvételéről elismervényt kell adni. Arról, akit a rendőr a talált dologgal a polgármesteri hivatalhoz irányít, a hely, az idő, a talált dolog megnevezésével szolgálati előjárójának haladéktalanul jelentést tesz.

(3) A (2) bekezdésben kivételként meghatározott talált eszközöket és anyagokat az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervhez kell beszolgáltatni. A beszolgáltatásról két példányban jegyzőkönyvet kell felvenni, a jegyzőkönyv egy példányát a megtalálónak kell átadni. A jegyzőkönyv alapján az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott illetékes szerv lefolytatja a közigazgatási eljárást és rendelkezik a dologról. Ezek a dolgok csak a birtoklására érvényes engedéllyel rendelkező jogosultnak adhatók ki.

(4) A rendőr a megtaláló személytől átvett dolgot – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – haladéktalanul továbbítja a jegyzőhöz.

22. Az értesítés rendje elhagyott robbanó-, sugárzó, radioaktív, nukleáris vagy mérgező anyag találása esetén

28. §

(1) Ha a rendőrnek elhagyott robbanó-, sugárzó vagy mérgező anyag találásáról tesznek bejelentést, vagy ilyen anyag találása jut tudomására, valamint a körülmények alapján feltehető, hogy a talált csomag ilyen anyagot vagy robbanószerkezetet tartalmaz, a találás helyére megy, és intézkedik az élet- és vagyónbiztonság megóvása érdekében. A rendőr a találásról jelentést tesz az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott illetékes szerv ügyeletesének.

(2) Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott illetékes szerv ügyelete a szolgálati út betartásával

a) robbanóanyag, robbanó szerkezet találásáról a Készenléti Rendőrség ügyeletét és a Terrorelhárítási Központ ügyeletét,

b) mérgező, sugárzó, radioaktív, nukleáris anyag találásáról a területileg illetékes katasztrófavédelmi szerv ügyeletét, az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Főügyeletét és a Terrorelhárítási Központ ügyeletét,

c) ha az előtalált sugárzó, radioaktív, nukleáris, továbbá mérgező anyag vagy az ezekkel kapcsolatos intézkedések a Köztársasági Őrezred által védett létesítményeket, biztosított rendezvényeket, továbbá a védett személyek programhelyszínét érintik, a Köztársasági Őrezred ügyeletét haladéktalanul értesíti.

(3) A Magyar Honvédség Tűzszerész Ügyeletét kell értesíteni katonai robbanószerkezet találása esetén, kivéve ha

a) a katonai robbanószerkezet bűncselekmény tárgya vagy eszköze,

b) a katonai robbanószerkezetet bűncselekmény elkövetésére használták fel.

23. Eljárás állati tetem és sérült állat találása esetén

29. §

Ha a rendőr közterületen állati tetemet vagy sérült állatot talál, erről értesíti az elszállításra kijelölt szervezetet, a hatósági állatorvost vagy a jegyzőt.

24. Eljárás az államhatáron átkóborolt háziállat és az államhatáron elháríthatatlan ok következtében átkerült tárgy találása esetén

30. §

Ha a rendőr az államhatáron átkóborolt háziállatot vagy az államhatáron elháríthatatlan ok következtében átkerült tárgyat talál, akkor jelentést tesz az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv ügyeletesének, aki értesíti a jegyzőt, hogy intézkedjen az állat vagy tárgy biztonságos elhelyezésére, az államhatárról szóló törvényben és nemzetközi szerződésben meghatározott feladatok végrehajtására.

25. Ideiglenes közlekedésrendészeti intézkedések

31. §

(1) Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv és a Terrorelhárítási Központ a közbiztonság védelme érdekében, katasztrófa, tüzeset vagy baleset, valamint rendezvény helyszínén a feltétlenül szükséges mértékben és időtartamban elrendelheti

a) egyes útvonalak, utcák, terek, városrészek közötti forgalmának teljes vagy részleges lezárását, a forgalom elterelését vagy korlátozását,

b) a megállás vagy várakozás tilalmát, valamint az arra kijelölt helyen a várakozás megszüntetését,

c) egyéb közlekedési tilalmak feloldását, az egyirányú forgalmú utcában a közlekedés irányának megváltoztatását.

(2) Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv és a Terrorelhárítási Központ az ideiglenes intézkedések megtételekor a szükséges mértékben gondoskodik a közúti jelzőtáblák ideiglenes kihelyeztetéséről, valamint az állandó jelleggel kihelyezett közúti jelzőtáblák leszerelés vagy

letakarás útján történő hatálytalanításáról. A közút lezárása vagy forgalmának korlátozása érdekében kihelyezett közúti jelzéseket az ok megszűnésekor el kell távolítani, az állandó jelleggel ott lévő közúti jelzőtáblák hatályát vissza kell állítani.

(3) Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv a közlekedés biztonságát közvetlenül veszélyeztető körülmények – különös tekintettel a közúti jelzőtábla vagy útburkolati jel hiányára, felismerhetőséget akadályozó megrongálódására, ellentmondó jelzésekre, útrongálódásra –, vagy más rendellenességek miatt jogosult a közúti forgalom rendjének ideiglenes megváltoztatására, a veszélyeztetett útszakasz vagy útkereszteződés lezárására. Erről soron kívül értesíteni kell a közút kezelőjét, felszólítva a veszélyeztető helyzet megszüntetésére.

(4) A rendőri szerv fontos közérdekből a közúti járművek közlekedése vagy várakozása céljára ideiglenes jelleggel igénybe veheti az egyébként nem a közúti forgalom célját szolgáló közterületet, ha annak teherbírása megfelelő, valamint méret- és súlykorlátozás elrendelésével arra alkalmas.

26. Igazoltatás

32. §

(1) Az igazoltatás során a rendőr elkéri az igazoltatott személyazonosító igazolványát vagy egyéb, a személyazonosságot hitelt érdemlően igazoló okmányát. Ha az okmány valódisága kétséges, a rendőr ellenőrző kérdéseket tehet fel, felszólítja az igazoltatott személyt adatainak bemondására, a bemondott adatokat az okmánnyal összehasonlítja. Az intézkedés során minden esetben ellenőrizni kell az igazoltatott személy és a bemutatott okmány adatait a Schengeni Információs Rendszerben (SIS), a körözési információs rendszerben, valamint – szükség szerint – a személyi adat- és lakcím nyilvántartásban vagy az okmány-nyilvántartásban.

(2) Az igazoltatás során meg kell állapítani a személyazonosságát, és – akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják – az igazoltató lapon rögzíteni kell az igazoltatottnak az Rtv. 29. § (8) bekezdése szerinti személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatásának helyét, idejét és okát.

(3) Az Rtv. 24. § (4) bekezdésében meghatározott intézkedéskor a rendőr a szolgálat befejezését követően haladéktalanul írásos jelentést tesz, amely tartalmazza az igazoltatással érintett személynek az Rtv. 29. § (8) bekezdése szerinti adatait. Az igazoltatást kérő részére az igazoltatott személy adatait a rendőrkapitányság adhatja ki.

27. Fokozott ellenőrzés

33. §

(1) A fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják.

(2) Fokozott ellenőrzés végrehajtását

a) az ország egész területén vagy több megye illetékességi területén az országos rendőrfőkapitány, a bűnügyi főigazgató, a rendészeti főigazgató,

b) illetékességi területén a rendőrfőkapitány, a bűnügyi igazgató (helyettes), a rendészeti igazgató (helyettes), a rendőrkapitány vagy az ügyeletvezető, a határrendészeti kirendeltség vezetője, továbbá

c) a hatáskörük szerint ellátott speciális feladatok végrehajtása során a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság igazgatója, a Köztársasági Őrezred parancsnoka, a Készenléti Rendőrség parancsnoka vagy a Terrorelhárítási Központ főigazgatója rendelheti el.

(3) A (2) bekezdésben meghatározottaknak megfelelően az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása érdekében fokozott ellenőrzést rendelhet el az országos rendőrfőkapitány, a rendészeti főigazgató vagy a határrendészeti főosztályvezető, a rendészeti igazgató vagy a határrendészeti tevékenységért felelős vezető, a rendőrkapitány vagy a határrendészeti tevékenységért felelős vezető, a határrendészeti kirendeltség vezetője vagy a határrendészeti helyettese, Repülőtéri Rendőr Igazgatóságon a rendészeti igazgató-helyettes, a határrendészeti vagy a határellenőrzési osztály vezetője.

(4) A tervezett fokozott ellenőrzést a jogosult vezető előzetesen szükség szerint, az elrendeltet pedig a végrehajtását követően szolgálati előjárójának jelenti.

28. Ruházat-, csomag-, járműátvizsgálás

34. §

(1) Ruházat-, csomag-, járműátvizsgálás túrésére a birtokos kényszeríthető

a) fokozott ellenőrzés során,

b) személyi szabadságot korlátozó intézkedések foganatosításakor.

(2) Bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása vagy közbiztonságot veszélyeztető cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében rendezvény alkalmával meghatározott területre belépő személyek, valamint az állam működése, valamint a lakosság ellátása szempontjából fontos létesítményekbe való be- és kilépéskor a rendőr ruházatot-, csomagot-, járművet átvizsgálhat. Az átvizsgáláshoz való hozzájárulás megtagadása esetén a beléptetést meg kell tagadni.

29. Feltartóztatás

35. §

(1) A feltartóztatás a rendőrnek az a tevékenysége, amelynek során azt a személyt, aki a személyazonosságának igazolását megtagadja, vagy az igazolásra történő felszólításnak nem engedelmeskedik, továbbá, akitől felvilágosítást kér, annak idejére az intézkedés helyszínének elhagyásában korlátozza, vagy a további intézkedés megtételéig a helyszín elhagyásában megakadályozza.

(2) A feltartóztatást meg kell szüntetni, ha az intézkedés célját elérte, és további intézkedésre nincs szükség.

30. Elfogás és előállítás

36. §

(1) A rendőr a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a tettenérés helye szerint illetékes, szükség esetén a legközelebbi általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervhez állítja elő.

(2) Az Rtv. 33. § (1) bekezdés *c)* pontja alapján végrehajtott elfogásról az azt elrendelő hatóságot, az Rtv. 33. § (1) bekezdés *d)* pontja alapján végrehajtott elfogásról a személyi szabadság korlátozását (kényszergyógykezelést, kényszergyógyítást vagy az elmeállapot megfigyelését) végrehajtó szervet haladéktalanul értesíteni kell.

(3) Az Rtv. 33. § (1) bekezdés *f)* pontja alapján végrehajtott elfogásról az idegenrendészeti hatóságot haladéktalanul értesíteni kell. Az Rtv. 33. § (1) bekezdés *c)* vagy *d)* pontja alapján elfogott személy meghatározott bíróság, ügyész, valamint nyomozó hatóság – ha az nem általános rendőrségi feladatok

ellátására létrehozott szerv – elé állításáról az előállítást végrehajtó általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv gondoskodik. Ha az elrendelő hatóság általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv, akkor az előállításról maga gondoskodik.

(4) A külön törvényben meghatározott feltételek alapján elrendelt előállítást a végrehajtó szervnek az elrendelő határozatban megjelölt hatósághoz kell foganatosítania.

(5) Az igazolás megtagadása vagy a személyi adatok hitelességének hiánya miatt megkezdett előállítás mellőzhető, ha az intézkedés alá vont személy az előállítás közben megfelelően igazolja magát, vagy személyazonosságát a rendőr megállapította és ellene bűncselekmény megalapozott gyanúja nem merült fel, kivéve, ha vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazására került sor.

(6) Az előállítás akkor is mellőzhető, ha az igazoltatott személy személyazonossága más, egyszerűbb módon tisztázható.

(7) A rendőr a megkezdett, de mellőzött előállításról is jelentést készít.

37. §

(1) A vizsgálat céljából előállított személytől a mintavétel szükség esetén – törvényben meghatározott keretek között – kikényszeríthető. Ilyenkor a mintavételre rendőrorvost, ahol ez nem lehetséges, vagy késedelmet okoz, ott az állami egészségügyi szolgálat orvosát kell igénybe venni.

(2) A szülői felügyelet vagy gyámság alól magát engedély nélkül kivonó személy vagy a bentlakásos gyermekvédelmi intézményből engedély nélkül távozó személy előállításáról értesíteni kell a felügyelet gyakorlására jogosultat, indokolt esetben a gyámhatóságot is. Az okok és körülmények tisztázása után az előállított személyt át kell adni a felügyelet gyakorlására jogosultnak.

38. §

(1) Az Rtv. 33.§ (2) bekezdés *e*) pontja alapján az előállítás akkor foganatosítható, ha a pártfogolt a pártfogó felügyelettel összefüggő – külön törvényben meghatározott és az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv hatáskörébe tartozó – magatartási szabályokat megszegte.

(2) A pártfogó felügyelet alatt álló személlyel szemben, az előírt szabályok megsértése miatt foganatosított rendőri intézkedésről a hely, idő és körülmények megjelölésével a felügyeletet elrendelő bíróságot, a vádemelést elhalasztó ügyészt és az illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal igazságügyi szolgálatát értesíteni kell.

(3) Az előállítás az előállított személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, valamint előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

39. §

(1) Ha a fogvatartott személy elhelyezésére az előállító egységben kerül sor, az előállító egységben történő elhelyezés időtartama nem haladhatja meg a 12, idegenrendészeti eljárásban történő visszatartás elrendelése esetén a 24 órát. Előállító egységben – a harmadik országbeli állampolgárok által gyakorolt szülői felügyeleti jog alatt álló és vele együtt előállított eltartott gyermekkorú személy kivételével – gyermekkorú személy nem helyezhető el.

(2) A fogvatartott tényleges elhelyezése az előállító egységen belül az előállító helyiségben történik.

(3) A rendőrkapitányság, határrendészeti kirendeltség, valamint a rendőrőrs vezetője köteles a fogvatartott személy biztonságos elhelyezésére szolgáló előállító egységet kijelölni. Egyéb rendőri szervnél az előállító egység kijelölésére a rendőri szerv vezetője jogosult.

(4) Az előállító egységben történő elhelyezés, őrzés végrehajtásának feltételeit a rendőri szerv vezetője biztosítja.

(5) Az előállító egységben történő elhelyezést megelőzően a fogvatartott személynél lévő tárgyakról az *1. melléklet*ben meghatározott, letéti tárgyakról szóló, 3 példányos jegyzéket kell készíteni. A letétként kezelt fizetőeszközt címletenként és sorszám szerint, a többi letétként kezelt tárgyakat megnevezésük, számuk és jellegzetességük feltüntetésével kell a jegyzékben feltüntetni. A jegyzék eredeti példánya a letét őrzési helyén, a másolati példányok közül egy a fogvatartottnál, egy pedig az átíró tömbben kerül elhelyezésre.

(6) A letétként kezelt tárgyak letételkori, illetőleg megfelelő állapotban történő megőrzéséért az előállító helyiséget üzemeltető rendőrkapitányság, határrendészeti kirendeltség, valamint rendőrőrs gondoskodik. Az elhelyezés megszüntetését követően a fogvatartott személy részére a letéti tárgyai átadásra kerülnek. A letéti tárgyak nem igazolt hiányának, megrongálódásának vagy megsemmisülésének okát – jegyzőkönyv felvételét követő – parancsnoki kivizsgálás keretében kell megállapítani.

(7) Elhelyezéskor a fogvatartottat nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról. Betegség vagy sérülés esetén orvosi ellátásban kell részesíteni, ruházatát támadás vagy önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele céljából a felügyeletet ellátó rendőrnek át kell vizsgálnia. A ruházat átvizsgálását a fogvatartottal ellentétes nemű személy nem végezheti, valamint nem lehet jelen, kivéve, ha az átvizsgálás technikai eszközzel történik.

(8) A fogvatartás biztonsági követelményeire figyelemmel, valamint az esetleges önkárosítás megelőzése érdekében az előállító helyiségben a fogvatartott saját tulajdonú alsó- és felsőruházatát nadrágszjij nélkül, lábbelijét cipőfűző nélkül tarthatja magánál.

(9) Gondoskodni kell az előállító helyiségben elhelyezett, azonos ügyben fogvatartott személyek, a férfiak és nők, a felnőtt korúak és a fiatalok elkülönítéséről, valamint rendkívüli őr felállításával biztosított őrzéséről.

(10) Az előállító egységben történő elhelyezéssel egyidejűleg a fogvatartott elhelyezéséről a *2. melléklet* szerinti nyomtatványt kell kitölteni, amely tartalmazza

- a) a fogvatartott személy személyazonosító adatait,
- b) az elhelyezés kezdő és befejező időpontját, nap, óra, perc megjelöléssel,
- c) a felügyeletet ellátó nevét, rendfokozatát,
- d) étkeztetésre vonatkozó adatokat.

(11) A személyi szabadság elvonása első 5 óráját követően az intézkedést foganatosító szervnek kell gondoskodni a fogvatartott személy élelemmel történő ellátásáról. A fogvatartott személy étkezése az előállító helyiségben történik. Az étel kiosztását a felügyeletet ellátó rendkívüli őr végzi. A rendkívüli őr feladatokkal megbízott rendőr löfegyverét ezen feladat ellátása alatt nem viselheti.

31. Idegenrendészeti visszatartás

40. §

Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározottak szerint jogosult az előállítás időtartamán túl a külföldi visszatartására, legfeljebb 12 óra időtartamra.

32. Elővezetés

41. §

(1) Elővezetést jogszabályban erre felhatalmazott hatóságok határozata vagy végzése alapján lehet foganatosítani, ha az elrendelő határozat vagy végzés – a jogszabályban meghatározottakon kívül – tartalmazza

- a) az eljárás alapjául szolgáló cselekményt,
  - b) az elővezetés elrendelésének okát,
  - c) az elővezetés helyét, idejét, valamint azt, hogy
  - d) az elővezetést kíséreléssel vagy útbaindítással kell végrehajtani.
- (2) Az elővezetés elrendelésére jogosult hatóság az intézkedés alá vont személy útbaindulásának ellenőrzését is elrendelheti. Ilyen esetben a szolgálati feladatot ellátó rendőr ellenőrzi az útbaindulást.

42. §

- (1) Az elővezetési határozatot vagy végzést a rendőr előzetes igazoltatás után ismerteti az elővezetendő személlyel, utána kézbesíti.
- (2) A rendőr lehetőséget ad arra, hogy az elővezetendő személy az évszaknak megfelelően felöltözzön, pénzt, élelmét, fontos személyi használati tárgyait – a saját és mások testi épségét veszélyeztető eszközökön kívül – magához vegye, a jelenlévő hozzátartozóitól elbúcsúzzon.
- (3) Ha az elővezetés másként nem teljesíthető az elővezetett személyt az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervnél a szükséges ideig, de legfeljebb 12 óra időtartamra vissza lehet tartani. A visszatartásra az előállításra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.
- (4) El kell állni az elővezetéstől, ha azt a pénzbüntetést, pénzbírságot helyettesítő szabadságvesztés büntetés, elzárás végrehajtása céljából rendelték el, és az elővezetendő hitelt érdemlően igazolja a pénzbüntetés vagy pénzbírság kifizetését. El kell állni az elővezetéstől akkor is, ha elővezetés közben a kiszabott bírságot a postahivatalnál befizeti. Ebben az esetben azonban az elővezetéssel kapcsolatban felmerült költségek megtérítését kezdeményezni kell.
- (5) Ha a rendőrnek tudomására jut, hogy az elővezetendő személy a Magyar Honvédség vagy rendvédelmi szerv tagja, az elővezetést nem hajthatja végre, azonban erről jelentést ír, és az elővezetendő személy szolgálati előjáróját az elővezetés foganatosítása érdekében megkeresi.
- (6) Ha az elővezetés bármely okból nem hajtható végre, ezt a körülményt a rendőr haladéktalanul jelenti szolgálati előjárójának, aki soron kívül tájékoztatja az elrendelőt.

33. Eljárás diplomáciai vagy nemzetközi szerződésen alapuló más mentességet élvező személyekkel szemben

43. §

- (1) Ha a rendőr az igazoltatás során észleli, hogy az igazoltatott diplomáciai, valamint nemzetközi szerződésen alapuló más mentességet élvező, nem magyar állampolgárságú személy, akkor rögzíti a tényállást, és a továbbiakban a mentességet élvező személlyel szemben a személyazonosság megállapításán túl további intézkedést nem tesz.
- (2) A mentességet élvező személy által elkövetett bűncselekmény, szabálysértés vagy közlekedési szabályszegés gyanúja esetén a rendőr nem végezhet olyan eljárási cselekményeket, amelyek a mentességet élvező személy ellen közvetlenül irányulnak. A rendőr ilyen esetben foganatosítja a szükséges helyszíni intézkedést, feljelentést tesz, és végzi a szükséges büntető, szabálysértési vagy közigazgatási eljárási cselekményeket.
- (3) Az (1)-(4) bekezdés szerinti intézkedésről soron kívül értesíteni kell a Külügyminisztérium ügyeletét.
- (4) Az (1) bekezdés szerinti személyek által kezdeményezett rendőrségi eljárások során a vonatkozó jogszabályokban szereplő feltételek vizsgálatán túl a döntés előtt be kell szerezni a Külügyminisztérium állásfoglalását is.

34. Eljárás közjogi tisztség betöltésén alapuló mentességet élvező személlyel szemben

44. §

(1) A rendőr az országgyűlési képviselőt, az országgyűlési biztosokat, az Alkotmánybíróság elnökét, az Állami Számvevőszék elnökét és alelnökét, a legfőbb ügyészt, az alkotmánybírókat, az európai parlamenti képviselőt, a hivatásos bírót és az ügyészt csak tettenérés esetén veheti őrizetbe, és ellene csak mentelmi jogának felfüggesztése esetén indíthat büntetőeljárást, vagy – kivéve, ha a mentelmi jog jogosultja mentelmi jogáról lemond – szabálysértési eljárást, valamint alkalmazhat vele szemben büntető eljárásjogi kényszerintézkedést.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott személyeket szabálysértés elkövetése esetén személyazonosságuk megállapítása céljából a rendőr igazoltathatja, mentelmi joga megállapítása után feljelentheti, de – kivéve ha mentelmi jogáról lemond – nem figyelmeztetheti, velük szemben helyszíni bírságot nem szabhat ki, szabálysértési őrizetbe nem veheti.

35. Eljárás a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek tagjaival szemben**45. §**

(1) A Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek tagjával szemben a rendőr a testület és a rendfokozat tekintélyének megóvásával intézkedik. A személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedésekről szóló rendelkezéseket – szükség esetén – a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szerv tagjaira vonatkozóan is alkalmazni kell.

(2) A Magyar Honvédség tényleges katonai állományú tagját a legközelebbi helyőrség-parancsnokságra kell előállítani. Ha az távolabb van, mint a legközelebbi általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv, a rendőri szervhez kell az előállítást fogantatosítani, és erről értesíteni kell a helyőrség parancsnokát.

(3) A rendvédelmi szerv beosztottját az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervhez kell előállítani. Erről az illetékes szerv parancsnokát, munkaidőn kívül az ügyeletes tisztet értesíteni kell.

(4) A Magyar Honvédség tagját is az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervhez kell előállítani, ha az arra okot adó cselekményét polgári személlyel közösen követte el.

(5) Ha az előállítandó személy lőfegyverrel rendelkezik, a biztonsági intézkedések megtétele mellett fel kell szólítani a lőfegyvere feltalálási helyének közlésére, valamint le kell fegyverezni.

36. Rendőri közreműködés végrehajtási eljárásban**46. §**

(1) Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv az állami és a helyi önkormányzati szervek által fogantatosított végrehajtási eljárásban részt vevő személyek biztonsága megóvásához segítséget nyújt, valamint a végrehajtási eljárásban alkalmazható helyszíni kényszerintézkedéseknek való ellenszegülést megszünteti, továbbá – ha a végrehajtási kényszerintézkedésre feljogosított az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv közreműködését kéri – végrehajtja a bíróság intézkedésében meghatározott adós személye elleni kényszerintézkedést.

(2) A közreműködő rendőrt az erre irányuló kérelem alapján az illetékes rendőrkapitányság vezetője rendeli ki, sürgős esetben a végrehajtási cselekményt fogantatosító szóbeli kérésére is. A rendőr a végrehajtás helyszínén a közreműködést kérő intézkedése alapján működik közre. Sürgős kirendelés esetén a rendőrkapitányság vezetője legalább kétfős járőrt vezényel ki, amelynek vezetőjét a parancsnoki állományból jelöli ki.

(3) A kirendelt rendőr végrehajtási cselekményeket nem végezhet, a végrehajtót kizárólagosan megillető kényszercselekményt nem foganatosíthat, rakodási, szállítási munkában nem vehet részt. A rendőr az Rtv.-ben megállapított kényszerítő eszközök megfelelő alkalmazása mellett gondoskodik arról, hogy az illetéktelen személyeket távol tartsa a végrehajtás helyszínétől.

(4) A kivezényelt rendőr közvetlen szolgálati előjárója köteles gondoskodni erősítésről, ha a feladat teljesítése nehézségekbe ütközik.

IV. FEJEZET

A KÉNYSZERÍTŐ ESZKÖZÖK

37. Általános szabályok

47. §

(1) A rendőr szolgálata teljesítésekor köteles intézkedéseinek érvényt szerezni, ennek érdekében előzetes figyelmeztetés után a jogszerűség, szakszerűség és arányosság követelményeinek figyelembevételével az Rtv.-ben meghatározott kényszerítő eszközt alkalmazhat. Ha a figyelmeztetés a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, a kényszerítő eszköz előzetes figyelmeztetés nélkül is alkalmazható.

(2) A rendőr kényszerítő eszközt csak az Rtv.-ben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

(3) A rendőr a kényszerítő eszköz alkalmazását követően, a helyszíni intézkedések után köteles írásos jelentést készíteni. Ha a kényszerítő eszköz alkalmazását személyi szabadságot korlátozó intézkedés követi, a jelentést a személyi szabadságot korlátozó intézkedésről szóló írásos jelentésben kell megtenni.

(4) A kényszerítő eszköz alkalmazásáról készített jelentés tartalmazza:

a) hol, mikor, kivel szemben, milyen kényszerítő eszköz alkalmazására került sor, és ennek mi volt az indoka,

b) a jogellenes magatartás abbahagyására történt-e felszólítás, ha nem, ennek mi volt az oka,

c) a kényszerítő eszköz alkalmazására történt-e előzetes figyelmeztetés, ha nem, ennek mi volt az oka,

d) keletkezett-e sérülés, és milyen fokú, valamint keletkezett-e anyagi kár,

e) mi történt a sérülttel, ellátására történt-e intézkedés, ha nem, ennek mi volt az oka,

f) ha támadás miatt történt a kényszerítő eszköz alkalmazása, úgy a támadásra használt eszköz leírását,

g) a tanúk természetes személyazonosító adatait és lakcímét, valamint

h) az alkalmazást lehetővé tevő valamennyi jogszabályhelyre történő hivatkozást.

(5) A kísérés során alkalmazott bilincs alkalmazásának kivételével a kényszerítő eszköz alkalmazását követően a rendőr szolgálati tevékenységét irányító szolgálati előjárója haladéktalanul köteles kivizsgálni az alkalmazással összefüggő követelmények teljesülését.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott vizsgálat során a szolgálati tevékenységet irányító szolgálati előjáró:

a) kényszerítő eszköz alkalmazásával okozott sérülés esetén meghallgatja azt, akivel szemben a kényszerítő eszközt alkalmazták, valamint azt, aki az eseménynél jelen volt, és meghallgatása a tényállás tisztázását elősegítheti,

b) ha a rendőr jelentésében ellentmondásokat észlelt, tisztázza azokat.

(7) A vizsgálatot lefolytató szolgálati előjáró a megállapításait írásban rögzíti, amelyben állást foglal a szakszerűség, szükségesség, jogszerűség, arányosság követelményének megtartásáról. Ha

megállapítása szerint a kényszerítő eszközök alkalmazására jogszabálysértő módon került sor, – ha annak jogszabályi feltételei fennállnak – az intézkedő rendőr ellen fegyelmi vagy fegyelmi és büntetőeljárást kezdeményez.

48. §

(1) Az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. Súlyosabb kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha az enyhébb kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan.

(2) Az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,

b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,

c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrré, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad.

(3) A kényszerítő eszköz alkalmazását – a 48. § (1) bekezdésében meghatározottak figyelembe vételével – jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:

a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint

b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

38. Testi kényszer

49. §

(1) A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.

(2) A testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat. A rendőr támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozására, továbbá támadás elhárítására ütést vagy rúgást alkalmazhat.

(3) Nem minősül testi kényszernek, amikor a rendőr – jogszerű intézkedése során, a biztonságos intézkedés végrehajtása érdekében – a felé kartávolságon belülre lépő, valamint a mozgásának folyamatosságát akadályozó személyt csupán nyújtott kezével, minimális erő kifejtéssel magától távol tartja.

39. Bilincs alkalmazása

50. §

(1) Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt

a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,

b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,

- c)* akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d)* akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e)* aki önkárosító magatartást tanúsít, vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f)* akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja,
- g)* akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.
- (2) Az szolgálati előjáró a fogva tartott személy bilincselését a kísérés és a fogdán kívüli őrzés idejére is elrendelheti, ha szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg.
- (3) Bilincselést az erre a célra rendszeresített eszközzel kell végrehajtani. Ennek hiányában, vagy ezek meghibásodása, megrongálódása esetén más, ilyen célra megfelelő eszköz is alkalmazható, de tilos vékony fém- vagy műanyag huzalt, a jellegénél fogva sérülést okozó eszközt alkalmazni.
- (4) A bilincselés módjai:
- a)* két vagy több ember kezének egymáshoz bilincselése,
- b)* kezek előre, valamint hátra bilincselése,
- c)* indokolt esetben lábak egymáshoz bilincselése,
- d)* indokolt esetben tárgyhoz bilincselés.
- (5) Tilos a tárgyhoz bilincselést járműben történő szállítás közben alkalmazni. Tilos a bilincs olyan módon való használata, amely indokolatlanul fájdalmat, sérülést okoz vagy jellegénél fogva megalázó.
- (6) A bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy:
- a)* a kezek hátra bilincselése akkor célszerű:
- aa)* ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől,
- ab)* ha az érintett személy szállítása, átkísérése nem az arra a célra kialakított járműben történik,
- ac)* ha az érintett személyt a rendőr egyedül állítja elő
- kivéve, ha az intézkedésben érintett kezei az erre a célra kialakított övhöz vannak bilincselve;
- b)* lábbilincselés, valamint kéz és láb bilincselés együttes alkalmazása akkor indokolt, ha arról, akivel szemben alkalmazzák feltételezhető, hogy önmagában vagy másban kézbilincs alkalmazása esetén is kárt tud okozni, valamint a bűncselekmény jellege azt indokolja;
- c)* tárgyhoz bilincselésnek – az (5) bekezdésben meghatározott korlátozás mellett – akkor van helye, ha a személy önkárosításának, támadásának vagy szökésének megakadályozása, ellenszegülésének megtörése, valamint az intézkedés eredményes befejezése más módon nem biztosítható.
- (7) Nem minősül embertelen, megalázó bánásmódnak a személy fekvő helyzetben, fálnak vagy más tárgynak nyomva történő megbilincselése, ha arra a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartása vagy ezek kialakulásának megelőzése miatt kerül sor.
- (8) Intézkedése során a rendőr saját magához mást nem bilincselhet.
- (9) A bilincset a rendőr szolgálaton kívül nem tarthatja magánál.

40. Vegyi eszköz, elektromos sokkoló eszköz, rendőrbot, kardlap, valamint más eszköz alkalmazása

51. §

- (1) A rendőr vegyi eszközt, elektromos sokkoló eszközt, rendőrbotot, kardlapot, valamint más eszközt saját elhatározásából vagy szolgálati előjárója parancsára használhat.
- (2) A rendőrbotot egy tekintet alá esik minden más alkalmi eszköz, amelynek hatása – a rendőrbot hiánya esetén – a rendszeresített rendőrbotéval azonos.
- (3) A rendőr az (1) bekezdésben meghatározott eszközt szolgálaton kívül nem tarthatja magánál.

- (4) A rendőr az intézkedés megkezdésekor – ha a körülmények megkívánják – a vegyi eszközt, elektromos sokkoló eszközt készenlétbe helyezi, a rendőrbotot, a kardot kézbe fogja, és felkészül a támadás elhárítására, az ellenszegülés megtörésére.
- (5) Az elektromos sokkoló eszköz használata elsősorban a végtagokra irányulhat, tilos az elektromos sokkoló eszköz fejre történő irányítása.
- (6) A rendőrbot vagy a vele egy tekintet alá eső bármely más eszköz alkalmazásakor az ütés lehetőleg a támadó végtagot érje, kerülni kell, hogy az ütés súlyos sérülést okozzon.
- (7) Az (1) bekezdésben meghatározott kényszerítő eszközöket nem szabad a támadás, ellenszegülés megszűnése, megtörése után alkalmazni.
- (8) A csapaterő alkalmazásával egyidejűleg, valamint tömegoszlatás során a tömeg oszlatására vagy zárt térben kialakult ellenállási góc felszámolására vegyi eszköz alkalmazható.

41. Szolgálati kutya alkalmazása

52. §

- (1) A rendőr a szolgálati kutyát az Rtv. 50. §-ában meghatározott feltételek szerint
- pórázon vezetve, szájkosárral ellátva,
  - póráz nélkül, szájkosárral ellátva,
  - pórázon vezetve, szájkosár nélkül, valamint
  - szájkosár és póráz nélkül alkalmazhat.
- (2) A rendőr csak az adott feladatra kiképzett, egészséges, ápolat és jó erőnlétű kutyával láthat el szolgálatot.
- (3) A rendőr a szolgálati kutyát nyilvános helyre feladata ellátása céljából viheti be.

42. Útzár

53. §

- (1) Közúton vagy közforgalom számára megnyitott egyéb úton útzár – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – ellenőrző-átengedő pont működtetésével telepíthető.
- (2) Az (1) bekezdés szerint telepített útzárat – a forgalomkorlátozáshoz szükséges jelzéseken túl – megkülönböztető fényjelzést működtető jármű vagy villogó sárga fényt adó berendezés elhelyezésével is meg kell jelölni.
- (3) Az út szolgálati járművel történő eltorlaszolása sürgős esetben, az útzár telepítésének elrendelésére jogosult engedélyével hajtható végre. Ebben az esetben a szolgálati jármű megkülönböztető fényjelzését folyamatosan működtetni kell.
- (4) Ha az útzár telepítése határátkelőhelyen történik, az illetékes vámszervet is tájékoztatni kell.
- (5) Az útzár alkalmazását
- az országos rendőrfőkapitány, a rendészeti vagy a bünyügyi főigazgató, a Köztársasági Őrezred vagy a Terrorelhárítási Központ által védett létesítmények vagy biztosított rendezvények, továbbá a Köztársasági Őrezred vagy a Terrorelhárítási Központ által védett személyek programhelyszíneinek vonatkozásában a Köztársasági Őrezred parancsnoka vagy a Terrorelhárítási Központ főigazgatója, hatásköre szerint ellátott speciális feladatok végrehajtása során a Terrorelhárítási Központ főigazgatója vagy a Készenléti Rendőrség parancsnoka, valamint a Nemzeti Nyomozó Iroda igazgatója, valamint
  - illetékességi területén – az autópálya és az autóút kivételével – a megyei (fővárosi) rendőrfőkapitány, a rendészeti vagy a bünyügyi igazgató, a főváros esetében a rendészeti vagy a bünyügyi helyettes, a rendőrkapitány vagy a határrendészeti kirendeltség vezetője

rendeli el.

(6) Az útzár autópályán, autóúton történő alkalmazását az országos rendőrfőkapitány, az ORFK rendészeti vagy a bűnügyi főigazgatója, a hatásköre szerint ellátott speciális feladatok végrehajtása során a Terrorelhárítási Központ főigazgatója rendeli el.

(7) Ha az útzár telepítésének elrendelésére jogosult szolgálati előljáró döntésének meghozatala indokolatlan késedelemmel járna, az útzár telepítésének engedélyezésére az illetékes ügyelet vezetője is jogosult.

43. Megállásra kényszerítés

54. §

Az Rtv. 51. § (3) bekezdésében meghatározott megállásra kényszerítéshez a rendőr szolgálati járművet, továbbá gépjármű elfogó hálót is felhasználhat. Ennek során a szolgálati járműben keletkezett kárért – ha az erre vonatkozó vizsgálat a kényszerítő eszközök alkalmazásával kapcsolatos szabályok megsértése miatt más következtetésre nem jut – a rendőrt kártérítési felelősség nem terheli.

44. Lőfegyverhasználat

55. §

(1) A lőfegyverhasználati jog gyakorlása független attól, hogy a rendőr egyenruhát vagy polgári öltözetet visel, szolgálatban van vagy azon kívül, és rendelkezik-e szolgálati lőfegyverrel.

(2) A rendőr a lőfegyverhasználat során elsősorban a rendőrségnél rendszeresített lőfegyvert használja. Az Rtv. 53. § (2) bekezdése alapján fegyverként használható más dolog lehet a nem rendszeresített lőfegyver és minden olyan eszköz, amely a rendőr feladatának teljesítését elősegíti.

(3) A fegyverhasználatot megelőző figyelmeztetést érthetően, határozottan „a törvény nevében fegyvert használok” szavakkal kell megtenni.

(4) A lőfegyverhasználat csak arra a személyre irányulhat, akivel szemben az Rtv. 54. §-ában meghatározott feltételek fennállnak.

(5) Szolgálati előljárója parancsára a rendőr köteles a lőfegyverét használni. A lőfegyver parancsra történő használatának jogszerűségéért a parancsot kiadó szolgálati előljáró a felelős. E parancs végrehajtása csak akkor tagadható meg, ha a rendőr tudja, hogy a lőfegyver használatával bűncselekményt követne el.

(6) Csapaterő zárt alakzatban történő alkalmazása esetén a rendőr saját elhatározásából is használhatja lőfegyverét, ha a zárt alakzattól elszakadt, vagy alakzaton kívüli feladat ellátására kap utasítást.

56. §

(1) A lőfegyverhasználat során kerülni kell az emberi élet kioltását, a lövést lehetőleg végtagra kell irányítani.

(2) Az Rtv. 55. §-ában meghatározottakon túl nincs helye a lőfegyverhasználatnak, ha a lőfegyverhasználat az államhatáron átlövést idézne elő, valamint a határúton közlekedő személlyel szemben, kivéve ha fegyveresen vagy felfegyverkezve elkövetett támadást avagy fegyveres ellenállást kell leküzdeni.

(3) Ha a törvény csak a közvetlen fenyegetés vagy támadás elhárítása céljából teszi lehetővé a fegyverhasználatot, és a közvetlen fenyegetés vagy támadás bármely oknál fogva megszűnt, a lőfegyverhasználati jogosultság is azonnal megszűnik. A lőfegyverhasználat további alkalmazásának helye nincs, ha az a célját elérte.

57. §

- (1) Személyre szándékosan leadott lövés akkor is lőfegyverhasználatnak minősül, ha az nem okozott sérülést.
- (2) Nem minősül lőfegyverhasználatnak
  - a) a figyelmeztető lövés,
  - b) az állatra vagy tárgyra irányuló lövés, valamint
  - c) a nem szándékosan bekövetkezett lövés.
- (3) A figyelmeztető lövést általában függőleges irányba, a légtérbe kell leadni. Ha ez nem biztonságos, a lövés irányát úgy kell megválasztani, számolva a becsapódást esetlegesen követő gurulattal is, hogy a lövedék életet, testi épséget ne veszélyeztessen, és lehetőleg ne okozzon anyagi kárt.
- (4) Ha a támadás közvetett, a támadó ahhoz tárgyat vagy állatot alkalmaz, akkor a rendőr elsősorban tárgyra, állatra ad le lövést. A rendőr az őt vagy segítőjét járművel elütni szándékozó támadó járművének kerekeire, az emberre uszított kutya támadása esetén az állatra leadott lövéssel hárítja el a veszélyt.
- (5) Mások személyét, vagyonát közvetlenül veszélyeztető megvadult állatra a rendőr akkor lőhet, ha a veszélyhelyzet elhárítására az adott körülmények között más lehetőség nincs. Szolgálati feladata teljesítésének érdekében a rendőr a testi épségét közvetlenül veszélyeztető állatot lelőheti.
- (6) A tárgyra, állatra irányuló lövésnek feltétele, hogy az ember életét, testi épségét ne veszélyeztesse.

58. §

- (1) A lőfegyverhasználat során sérültet elsősegélyben kell részesíteni, gondoskodni kell orvosi ellátásáról, a közvetlen hozzátartozója értesítéséről.
- (2) A lőfegyverhasználatot, valamint a halaszthatatlan segítségnyújtást követően a rendőr közvetlen szolgálati elöljárójának haladéktalanul jelenti, és annak megérkezéséig a helyszínt biztosítja. Az szolgálati elöljáró intézkedik a helyszíni szemle lefolytatására, függetlenül attól, hogy történt-e személyi sérülés vagy keletkezett-e kár. Az szolgálati elöljáró a lőfegyverhasználatról jelentést tesz a szolgálati út betartásával.
- (3) A rendőri szerv vezetője három munkanapon belül köteles kivizsgálni a lőfegyverhasználat és lőfegyverhasználatnak nem minősülő lövés jogszerűségét, szakszerűségét.
- (4) Ha a lőfegyverhasználatra fogvatartottal szemben került sor, erről a fogvatartásért felelős haladéktalanul értesíti a rendőri szerv székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) főügyészség büntetés-végrehajtási felügyeleti ügyészt, valamint a fogvatartottal szemben eljáró szerv vezetőjét. A 59. §-ban előírt vizsgálat alapján a vizsgálatot lezáró jelentést az iratokkal együtt meg kell küldeni az ügyésznek.

59. §

- (1) A vizsgálat során jelentést kell íratni a lőfegyvert használó rendőrrel, a lőfegyver használatára utasítást adó szolgálati elöljáróval és azzal a rendőrrel, akinek hitelt érdemlő tudomása van az eseményről. Nem vehet részt a vizsgálatban, akinek jelentésírási kötelezettsége van. Ha a szerv vezetőjével szemben jelentésírási kötelezettség vagy egyéb kizáró ok áll fenn, a vizsgálatot a felettes rendőri szerv vezetője folytatja le.
- (2) A lőfegyvert használó rendőr jelentése a következőket tartalmazza:
  - a) mikor, hol, kivel szemben, milyen fegyvert használt, hány lövést adott le, a fegyver típusát, gyári számát,
  - b) a lőfegyverhasználat okát,
  - c) a megelőző intézkedéseket,

- d)* milyen sérülés történt, sor került-e elsősegélynyújtásra, orvosi ellátásra, hol tartózkodik a sérült,
- e)* milyen kárt okozott a lövés, ki a károsult, a rendőr, valamint a károsult mit tett a kár enyhítésére,
- f)* a helyszínrre, a tanúkra, a bűnjelekre és az egyéb körülményekre vonatkozó adatokat,
- g)* a fegyverhasználatra feljogosító törvényhelyre történő hivatkozást.

(3) A vizsgálat során a helyszíni szemle és a rendőri jelentések adatait is figyelembe véve meg kell hallgatni az érdekelteket, különösen az intézkedés által érintettet, a sérültet és azt, akinek a lőfegyverhasználat kárt okozott.

(4) A vizsgálatot lezáró jelentés tartalmazza

- a)* a lőfegyverhasználat jogszerűsége minősítésére vonatkozó megállapítást,
- b)* a lőfegyverhasználat jogellenessége megállapítása esetén a felelősségre vonási eljárás megindítására vonatkozó döntést,
- c)* a sérüléseket, valamint
- d)* az okozott kárt.

(5) Ha a lőfegyverhasználatban a rendőri szerv vezetője bűncselekmény megalapozott gyanúját állapítja meg, feljelentést tesz az illetékes ügyészi szervnél, fegyelmi vétség gyanúja esetén intézkedik a fegyelmi eljárás lefolytatására.

(6) A tárgyra vagy állatra irányuló, valamint a figyelmeztető és a nem szándékosan létrejött lövést a rendőr lehetőleg azonnal, szóban jelenti szolgálati előljárójának, majd írásos jelentést készít, amely tartalmazza:

- a)* mikor, hol, milyen célból, hány lövést adott le,
- b)* a lövést kiváltó körülményeket, figyelmeztető lövésnél az alkalmazott megelőző intézkedéseket, vagy azok mellőzésének okait,
- c)* a lövés irányát és következményét,
- d)* ha a lövés sérülést vagy kárt okozott, annak leírását,
- e)* a lövést követően tett intézkedéseit,
- f)* a helyszínrre, a tanúkra, egyéb körülményekre vonatkozó adatokat.

(7) Ha a (6) bekezdés szerinti lövés sérülést vagy kárt okozott, a lőfegyverhasználatra vonatkozó rendelkezések szerint kell a vizsgálatot lefolytatni.

45. Csapaterő alkalmazása

60. §

(1) A csapaterő alkalmazása esetén a rendőrség a személyi állomány összevonása és kötelékbe szervezése, ennek egyszemélyi parancsnoki vezetés alá helyezése, továbbá sajátos taktikai szabályok alkalmazása útján biztosítja a feladat végrehajtását.

(2) Az Rtv. 58. § (1) bekezdés *a)* pontjában rögzített cselekmény elkövetése esetén a csapaterő alkalmazását az országos rendőrfőkapitány rendelheti el.

(3) A csapaterő alkalmazásának elrendelésére illetékességi területén az Rtv. 58. § (1) bekezdés *b)-j)* pontjában meghatározott esetekben a rendőrkapitány, a rendőrfőkapitány és az országos rendőrfőkapitány vagy helyetteseik jogosultak. A csapaterőt az erre a célra létrehozott törzs, valamint az alárendelt alegységek, szolgálati csoportok, csoportosítások élén álló parancsnokok útján az elrendelő vagy az általa intézkedésben kijelölt parancsnok (a továbbiakban: parancsnok) vezeti. Az alkalmazás tervét a parancsnok készíti elő, és annak szolgálati előljárója hagyja jóvá.

(4) A rendőri intézkedések és a kényszerítő eszközök tekintetében jogszabályban meghatározott kivételtől eltekintve a csapaterőt a rendőrrre vonatkozó jogok illetik meg, és kötelezettségek terhelik.

(5) A csapaterő alkalmazása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogok törvényben foglaltak szerinti korlátozását, ennek érdekében alkalmazható rendszabályokat az

elrendelő vezető külön intézkedésben határozza meg. A csapaterő alkalmazásáról tájékoztatást kell adni a tömegtájékoztatási eszközök útján is. Ettől eltérni csak abban az esetben lehet, amikor a tájékoztatás a rendőri intézkedések eredményességét veszélyeztetné. A tájékoztatásról a csapaterő alkalmazását elrendelő vezető gondoskodik.

(6) A gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó, valamint más jelentős rendezvény helyszínén csapaterőnek a biztosításban való részvétele esetén azt a területet, ahová a belépők fokozott ellenőrzése kötelező, a rendőri szerv vezetője határozza meg. A fokozott ellenőrzés egyes feladatainak ellátására a rendezőt, a szervezőt a rendőri szerv vezetője hivatalosan felkérheti, akit – ha ezt vállalja – a végrehajtás módjára fel kell készíteni.

(7) A szervezőnek a rend fenntartása érdekében hozott intézkedései közül rendőri közreműködés csak azokhoz biztosítható, amelyekre a rendőrséget jogszabály egyébként is feljogosítja vagy kötelezi.

46. Tömegosztatás

61. §

(1) A tömegosztatás a jogellenesen összegyűlt, valamint jogszerűen összegyűlt, de jogellenes magatartást tanúsító tömegnek a helyszín elhagyására, fizikai egységének megbontására irányuló – a tömeg egészére vagy annak jelentős részére kiható – rendőri intézkedések összessége.

(2) Ha a gyülekezési jogról szóló törvény a tömeg felosztatását a rendőrség számára kötelezővé teszi, vagy a tömeg jogellenes magatartást tanúsít, a csapaterő kirendelésére jogosult rendőri vezető intézkedik a tömegosztatásra.

(3) Tömegosztatás elrendelésére – jogszabályban meghatározott feltételek megléte esetén – a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó olyan rendezvényeken, ahol a rendőrség a rend biztosításában közreműködik, a biztosítás parancsnoka jogosult.

(4) A felosztatásra irányuló rendőri felszólítást hangosító eszköz alkalmazásával kétszer meg kell ismételni. Az ezeket követő utolsó felszólítás során a kényszerítő eszközök alkalmazását kilátásba kell helyezni.

(5) Az első és második felszólításban közölni kell a felosztatás okát, ha jogsértés is megvalósul, a megvalósított jogsértés megjelölését, a helyszínről való eltávozás irányát. Az ezeket követő utolsó felszólításban közölni kell a felosztatás tényét, a helyszínről való eltávozás irányát és a „törvény nevében” szavak előrebocsátásával a kényszerítő eszközök használatának kilátásba helyezését. Ha a rendőri csapaterőt a tömeg részéről közvetlen támadás éri, a rendőri intézkedést haladéktalanul meg kell kezdeni, amellyel egyidejűleg az első felszólítást is meg kell tenni.

(6) Tömeggel szemben a csapaterő a következő kényszerítő eszközöket alkalmazhatja:

- a) passzív ellenszegülés esetén testi kényszert és elvezető fogás alkalmazása érdekében rendőrbotot,
- b) aktív ellenszegülés vagy támadó magatartás, valamint passzív ellenszegülést tanúsító felfegyverkezett tömeg esetén rendőrbotot, ingerlőgázt, elektromos sokkoló eszközt, bilincset, pórázon vezetett szolgálati kutyát, vízágyút, pirotechnikai eszközt, lóháton vagy járműkötelékben végzett kényszerosztatást, valamint – az 52. § (8) bekezdésében foglalt rendelkezések szerint – vegyi eszközt,
- c) a rendbontók kiemelésére, elfogására elfogó hálót.

(7) Tömeggel szembeni intézkedés során a rendőr a védőpajzsot vagy a rendőrbotot maga előtt tartva, vagy pajzs nélkül mozgó sorfállal a tömeget az adott helyről kiszoríthatja.

(8) A kényszerítő eszközök, így különösen a vízágyú, az ingerlőgáz, valamint a lóháton vagy járműkötelékben végzett kényszerosztatás alkalmazására minden esetben a rendőri műveletet irányító parancsnok parancsára kerülhet sor, amelyben egyúttal az alkalmazás módját is meghatározza. A rendőri műveletet irányító parancsnok parancsára a vízágyú vízszugara színező festékanyaggal, ingerlő gázzal keverhető.

(9) Tömegosztatásra tilos gumilövedéket és kardlapot alkalmazni.

V. FEJEZET**A RENDŐRSÉG SAJÁTOS FELADATAI**

47. Személyvédelmi feladatok

62. §

(1) A személyvédelem során a rendőrség sajátos védelmi eszközökkel és módszerekkel gondoskodik a Magyar Köztársaság érdekei szempontjából – külön jogszabályban meghatározott – különösen fontos személyek (a továbbiakban: védett személyek) élete, testi épsége biztonságáról.

(2) A személyvédelmi feladatokat a Terrorelhárítási Központ vagy a Köztársasági Őrezred, más szervekkel együttműködve végzi, gondoskodik a védett személyek ellen irányuló erőszakos cselekmények felderítéséről, megelőzéséről. A személyvédelmi feladatok ellátásában közreműködő rendőri és más szervek tevékenységét

a) a Terrorelhárítási Központ hatáskörébe tartozó feladatok ellátása során a Terrorelhárítási Központ,

b) a Köztársasági Őrezred hatáskörébe tartozó feladatok ellátása során a Köztársasági Őrezred koordinálja.

(3) A rendőrség a megelőző védelmi feladat végrehajtása keretében, folyamatosan gyűjti, rendszerezi és értékeli a védett személyek, valamint tartózkodási helyük veszélyeztetettségére vonatkozó információkat.

(4) A biztonság érdekében a rendőrség jogosult a védett személy által látogatott helyeken, és azok közvetlen környezetében az adott területre egyébként érvényes közlekedési, tartózkodási szabályokat szigorítani, ideiglenesen személyi és technikai ellenőrzési rendszabályokat bevezetni.

48. Létesítményvédelmi feladatok

63. §

(1) A rendőrség végzi az ipari vagy természeti katasztrófa által veszélyeztetett területek kiürítésének biztosítását, a külön rendelkezésekben meghatározott épületek, létesítmények őrzését és védelmét.

(2) Az őrzésre kijelölt létesítményeket a veszélyeztetettség mértékétől függően külön rendelkezések szerint kategóriákba kell sorolni. A létesítmények kategóriába sorolását

a) illetékességi területükön a rendőrfőkapitányok,

b) a Köztársasági Őrezred hatáskörébe tartozó feladat esetén a Köztársasági Őrezred parancsnoka,

c) a Terrorelhárítási Központ hatáskörébe tartozó feladat esetén a Terrorelhárítási Központ főigazgatója végzi.

49. A polgári repülés biztonságával összefüggő rendőri feladatok

64. §

(1) A repülőtéri rendőri szolgálat gondoskodik a nemzetközi és belföldi polgári légi forgalmat lebonyolító repülőtereken (a továbbiakban: repülőtér) a közbiztonsági, bűnüldözési, igazgatásrendészeti, tűzszerészeti és utasbiztonsági feladatok összehangolt ellátásáról.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatkörében az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv

- a) ellátja, koordinálja, szakmailag irányítja a nemzetközi és a belföldi polgári repülés jogellenes cselekmények elleni védelmének közbiztonsági feladatait, és együttműködik a repülőtér üzemeltetőjével, a repülőtéren működő hatóságokkal és rendvédelmi szervekkel,
- b) felügyeli és fegyveresen biztosítja a nemzetközi viszonylatban közlekedő légi járművek személyzetének, utasainak és csomagjaiknak, a légi küldeményeknek biztonsági szempontból történő átvizsgálását,
- c) felügyeli a személyek, járművek és különleges légi szállítmányok repülőtérre való beléptetésének rendjét, közreműködik az erre vonatkozó szabályok kialakításában,
- d) állandó vagy ideiglenes nemzetközi légi forgalmat lebonyolító repülőtéren ellenőrzi az utasok és kísérőik számára megnyitott és az előlük zárt területek, létesítmények előírásoknak megfelelő használatát, és fenntartja a közrendet,
- e) gyűjti és elemzi a nemzetközi személy- és áruforgalmat bonyolító repülőtéren és közvetlen környezetében a bűncselekmények elkövetésének megelőzése, felderítése, megakadályozása és megszakítása érdekében felhasználható információkat,
- f) ellenőrzi a repülőtéren a vagyonvédelemre vonatkozó jogszabályi előírások megtartását,
- g) hatósági ellenőrzést gyakorol a nemzetközi repülőtéren szolgálatot ellátó fegyveres biztonsági őrseg munkája felett,
- h) biztosítja a repülőtéren nagyszámú résztvevővel tartott rendezvényeket.

50. Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv tűzszerészeti feladatai

65. §

(1) Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv tűzszerész alegységei végzik a nemzetbiztonsági, a közbiztonsági, továbbá a polgári légi közlekedés biztonságával kapcsolatos körben jelentkező alábbi tűzszerészeti feladatokat:

- a) bármely módon előtalált, robbantásos cselekmények végrehajtására utaló tárgyak, járművek tárgyak vizsgálatát, hatástalanítását, megsemmisítését, elszállítást,
- b) a bekövetkezett robbantásos cselekmények helyszínének mentesítését, az ott foganatosított büntetőeljárás cselekmények és biztonsági intézkedések tűzszerész biztosítását,
- c) a nyomozó hatóságok és nemzetbiztonsági szolgálatok fegyver- és robbanóanyagok felkutatásával összefüggő feladataik vagy büntetőeljárás cselekményeik tűzszerész biztosítását,
- d) a kiemelten terrorveszélyes objektumok rendszeres megelőző ellenőrzését,
- e) a robbanásveszélyes bűnjelkkel és pirotechnikai eszközökkel kapcsolatos tűzszerész feladatokat,
- f) a Terrorelhárítási Központ által védett személyekkel és a védett objektumokkal kapcsolatos tűzszerészbiztosítást,
- g) a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren és annak közvetlen környezetében
  - ga) a veszélyeztetett légi járatok átvizsgálását, tűzszerész ellenőrzését,
  - gb) a gyanús, robbanásveszélyes vagy annak vélt csomagok, gépjárművek ellenőrzését, átvizsgálását, elszállítást, hatástalanítását, megsemmisítését,
  - gc) robbantással fenyegetett légi járművek átvizsgálását,
  - gd) a talált robbanóanyagok, robbanószerkezetek, robbanásveszélyes pirotechnikai eszközök kezelését, elszállítást, hatástalanítását, megsemmisítését.

(2) A robbantással fenyegetett helyszínek átvizsgálását

- a) Budapest, valamint a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér területén, továbbá a Terrorelhárítási Központ hatáskörébe tartozó ügyekben a Készenléti Rendőrség Tűzszerész Szolgálat járőre,
- b) a Köztársasági Őrezred által védett létesítmények, biztosított rendezvények, védett személyek programhelyszínek esetén az egész ország területén a Köztársasági Őrezred Tűzszerész Alosztálya,

c) egyéb esetben a megyei rendőr-főkapitányság állományának erre kiképzett tagja (a továbbiakban: megyei bombakutató) végzi.

(3) A Magyar Honvédség Tűzserész Ügyelet felkérése alapján a Készenléti Rendőrség Tűzserész Szolgálat – a Köztársasági Őrezred által védett létesítmények, biztosított rendezvények, védett személyek programhelyszíne esetén a Köztársasági Őrezred Tűzserész Alosztálya is – jogosult a tűzserészeti feladatok végrehajtására.

51. A tűzserész kirendelése

66. §

(1) Tűzserész járórt feladat-végrehajtásra a Készenléti Rendőrség Tűzserész Szolgálatának parancsnoka – a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren az odavezényelt tűzserész járőr tekintetében a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság igazgatója –, valamint szolgálati előljárói rendelhetnek ki.

(2) Sürgős esetben a Terrorelhárítási Központ főigazgatója vagy ügyelete, a megyei rendőr-főkapitányságok, a Köztársasági Őrezred ügyelete a Készenléti Rendőrség ügyeletétől kérheti a tűzserész járőr kirendelését.

(3) A kirendelésnek tartalmaznia kell az átvizsgálendő helyszín rövid leírását, a terület nagyságát, pontos helyét (épület esetén földszintes vagy több szintes), ha meghatározható, a robbanószerkezet jellemzőit, mennyiségét, annak a felelős vezetőnek a nevét, akivel a tűzserészjárőr parancsnokának a kapcsolatot fel kell vennie.

(4) A robbantással való fenyegetés vagy erre utaló bejelentés alapján a megyei rendőr-főkapitányság vezetője, valamint az ügyelet vezetője rendelheti ki a megyei bombakutatókat a veszélyeztetett objektum átvizsgálása céljából.

(5) A Készenléti Rendőrség tűzserész járórét kell kirendelni, ha

a) olyan veszélyesnek látszó tárgy van a helyszínen, amelynek vizsgálata, minősítése, hatástalanítása tűzserész szakismeretet igényel,

b) a megyei bombakutatók robbanásveszélyesnek minősített tárgyat találtak,

c) megyei bombakutatók nem állnak rendelkezésre,

d) robbanás következett be, és a helyszíni szemle tűzserész szakmai biztosítására, szaktanácsadói közreműködésére van szükség,

e) büntetőeljárás cselekmény tűzserész szakmai biztosítására van szükség, valamint

f) a védett személy programjának tűzserész biztosítása azt indokolja.

(6) Az (5) bekezdés a)-c), valamint d) pontjai esetén a Készenléti Rendőrség tűzserész járőrének kirendelésével egyidejűleg értesíteni kell az ORFK Főügyeletét is.

(7) Az illetékes általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv ügyeletese a szolgálati út betartásával kéri a Készenléti Rendőrség Tűzserész Szolgálat járőrének – a Köztársasági Őrezred által védett létesítmények vagy biztosított rendezvények, továbbá a Köztársasági Őrezred által védett személyek programhelyszínének vonatkozásában a Köztársasági Őrezred Tűzserész Alosztály járőrének – helyszínre irányítását

a) robbanóanyag, vagy

b) nem katonai robbanószerkezet

találása esetén.

(8) A (7) bekezdés szerint kell eljárni akkor is, ha a megtalálás körülményei valószínűsítik, hogy

a) a katonai robbanószerkezet bűncselekmény tárgya vagy eszköze, vagy

b) a katonai robbanószerkezetet bűncselekmény elkövetésére használták fel.

52. Intézkedés közveszéllyel fenyegetés esetén

67. §

(1) Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervhez érkezett közveszéllyel fenyegetéssel összefüggő bejelentés esetén a lehető legrövidebb időn belül értesíteni kell a fenyegetett létesítmény vezetőjét, valamint egyeztetni kell a foganatosítandó intézkedéseket. A közveszéllyel fenyegetéssel kapcsolatos intézkedést az illetékes megyei (fővárosi) rendőr-főkapitányság vagy a rendőrkapitányság – határátkelőhely esetén a határrendészeti kirendeltség –, valamint, ha a fenyegetés a nemzetközi vagy a belföldi polgári repülés biztonságát veszélyezteti, a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság teszi meg. A bejelentés valóságtartalmának ellenőrzése, a veszélyhelyzet kizárása a fenyegetett létesítmény használóira nem hárítható át.

(2) Közveszéllyel fenyegetés helyszínén az előzetes felderítő tevékenységre

a) Budapesten, valamint a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér területén, továbbá a

Terrorelhárítási Központ hatáskörébe tartozó ügyekben a Készenléti Rendőrség Tűzszerész Szolgálatát,

b) a Köztársasági Őrezred által védett létesítmények, biztosított rendezvények, védett személyek programhelyszínei esetén az egész ország területén a Köztársasági Őrezred Tűzszerész Alosztályát,

c) egyéb esetben a megyei bombakutatót kell kirendelni.

(3) A Terrorelhárítási Központ által őrzött létesítmények és biztosított rendezvényeket ért fenyegetés esetén a fenyegetéssel kapcsolatos intézkedéseket a Terrorelhárítási Központ főigazgatója rendeli el.

(4) A Köztársasági Őrezred által őrzött létesítményeket, biztosított rendezvényeket, továbbá az általa védett személyek programhelyszíneit érintő közveszéllyel fenyegetés esetén a fenyegetéssel kapcsolatos intézkedéseket a Köztársasági Őrezred parancsnoka rendeli el.

53. A rendőrség feladatai tömeges méretű migráció és az államhatár rendje ellen irányuló erőszakos cselekmények esetén

68. §

(1) Egy vagy több állam területén a határ közelében kialakult olyan fegyveres cselekmény esetén, amely közvetlenül veszélyezteti az államhatár rendjét az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervnek az államhatár őrizetével kapcsolatos feladatai megelőzik a határforgalom-ellenőrzésével, az államhatár rendjének fenntartásával kapcsolatos szolgálati tevékenységét.

(2) Az államhatár rendje ellen irányuló erőszakos cselekménynek minősül a rendőrrel vagy más személlyel szemben tanúsított, az államhatár, az átkelőhely rendjét, más rendőrségi vagy a rendőrség által őrzött objektum, berendezés biztonságát közvetlenül sértő vagy veszélyeztető nyílt ellenszegülés, kényszerítés, támadás.

(3) Erőszakos cselekmény esetén intézkedni kell annak elszigetelésére, az érintett terület vagy helyszín biztosítására, szükség esetén zárására, a veszélyeztetett személyek és javak mentésére.

(4) Az erőszakos cselekmény megszakítására, felszámolására elsősorban a veszélyeztetett objektum rendjéért és őrzéséért felelős rendőri erőket, indokolt esetben speciális rendőri erőket kell igénybe venni.

54. Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv légirendészeti feladatai

69. §

(1) A légirendészeti szolgálat végzi a polgári repüléssel kapcsolatos rendészeti feladatokat, ellenőrzi a Magyar Köztársaság légterében folytatott polgári repülés jogszerűségét, előírások szerinti végrehajtását, szervezi és végrehajtja a közbiztonság fenntartásával összefüggő repüléseket, valamint támogatja a rendőrség közlekedésrendészeti, ellenőrzési, bünyügyi, csapaterős kutató feladatainak ellátását.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatkörében a légirendészeti szolgálat:

- a) ellenőrzi a polgári légi járművek, valamint a repülés végrehajtására kijelölt személyzet okmányainak meglétét, érvényességét, a repülőterek, leszállóhelyek, valamint a repülés biztonságát szolgáló létesítmények és földi berendezések üzemben tartási engedélyeiben meghatározott, a közbiztonság érdekeinek is megfelelő üzemeltetési előírásainak betartását;
- b) részt vesz a védett vezetők utazásának biztosításában;
- c) szakmailag koordinálja az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv egységes és folyamatos légirendészeti tevékenységét;
- d) szervezi és végzi az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv vízirendészeti tevékenységét segítő, az élet- és vagyonmentést célzó szolgálatot;
- e) teljesíti az államhatár őrzésével, rendjének fenntartásával kapcsolatban jelentkező határrendészeti repülési feladatokat;
- f) közreműködik a tűzoltóság tevékenységének segítésében, katasztrófavédelmi feladatok ellátásában, valamint egyéb speciális rendvédelmi feladatokban;
- g) elkészíti az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv éves repülési tervét.

VI. FEJEZET**A SZOLGÁLATI FORMÁK****70. §**

(1) A rendőrök a szolgálati feladataikat külön végrehajtási rendelkezések alapján, különböző szolgálati formákban, a szakmai szabályzatokban meghatározott módon hajtják végre, amelyet az adott feladat végrehajtására kijelölt rendőr szolgálati beosztásától függetlenül köteles betartani.

(2) Az szolgálati előjáró az alárendelt rendőr részére elrendelheti a feladat meghatározott szolgálati formában történő végrehajtását.

55. Ügyeleti szolgálati forma

71. §

(1) A rendőrségi feladatok végrehajtásának, a szervezet működésének, valamint irányításának és vezetésének, rendőri munka folyamatosságának biztosítása, az együttműködő szervekkel való kapcsolat állandó fenntartása, a rendkívüli eseményekkel összefüggő halaszthatatlan intézkedések megtétele, az intézkedésre jogosult és köteles szervek, személyek értesítése, a vezetők tájékoztatása érdekében, állandó vagy ideiglenes jelleggel ügyeletet kell biztosítani.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatok ellátására a Nemzeti Védelmi Szolgálatnál vezető-ügyeletet kell biztosítani.

- (3) Az ügyeletet ellátó személy (ügyeletes) – a Nemzeti Védelmi Szolgálat esetében a vezető-ügyeletet ellátó vezető – a hivatali munkaidőn kívül a szerv vezetőjének jogkörét a részére meghatározott mértékben gyakorolja.
- (4) Az ügyeletes, valamint a vezető-ügyeletes részére biztosítani kell azokat az eszközöket, amelyek a feladat zavartalan ellátásához és a hatáskörébe utalt intézkedések megtételéhez szükségesek.
- (5) Az ügyeletest feladatának teljesítésétől elvonni, más feladatra igénybe venni nem lehet.

56. Körzeti megbízotti szolgálati forma

72. §

- (1) A körzeti megbízott az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv vezetője által meghatározott körzetben teljesít szolgálatot, tevékenységét önállóan szervezi.
- (2) A körzeti megbízott alapvető feladata az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv és a lakosság kapcsolatának fenntartása, meghatározott bűnügyi nyomozások elvégzése, a működési területét érintő körözési tevékenység folytatása, szabálysértési ügyekben az előzetes intézkedés foganatosítása, valamint a meghatározott vasúti, légi és vízi rendészeti rendőri munka végzése.

57. Járőr szolgálati forma

73. §

- (1) A járőrözés a közterületek és nyilvános helyek, továbbá az államhatár őrizetének, a határterület és – jogszabályban meghatározott esetekben – a határterületen kívüli területek rendőri, valamint határrendészeti ellenőrzésének egyik formája. A járőrözés során egy vagy több rendőr, előre meghatározott körzetben, területen vagy útvonalon, valamint menetvonalon bűnügyi, közrendvédelmi, határrendészeti, közlekedési, továbbá vízi rendészeti feladatot lát el, ellenőrzi a jogszabályok betartását, végzi a jogellenes cselekmények megelőzését, felderítését, megszakítását és az elkövetők elfogását.
- (2) Járőrözésre egy rendőrt lehet vezényelni a rendőrkapitányság székhelye szerinti városokban, valamint a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér területére. Egyéb településeken csak indokolt esetben lehet járőrözésre egy rendőrt vezényelni.
- (3) A rendőr a mellé – közös végrehajtást igénylő feladat esetén – járőrtársként beosztott katonai rendésszel, a büntetés-végrehajtási őrrrel, pénzügyőrrel, az Európai Unió jogi aktusa vagy nemzetközi szerződés alapján más állam rendvédelmi szervének tagjával, valamint közterület felügyelővel, fegyveres biztonsági őrrrel, polgárőrrel együttműködve látja el a járőrözést. Ha a feladat jellege megkívánja, a rendőr járőrtársként osztható be katonai rendészeti járőrözésre. A vegyes összetételű járőrök tagjainak intézkedési jogára a vezénylő szervre vonatkozó jogszabályok irányadók.
- (4) Attól függően, hogy a járőr feladatai között az általános bűnügyi, közrendvédelmi, határrendészeti vagy a közlekedést segítő, irányító és ellenőrző feladatok vannak túlsúlyban, a járőr szolgálati forma bűnügyi, közrendvédelmi, határrendészeti, valamint közlekedési forgalomellenőrző lehet.

58. Útlevelkezelő szolgálati forma

74. §

- (1) Az útlevelkezelés a határforgalom-ellenőrzés végrehajtásának egyik alapvető formája.
- (2) Útlevelkezelésre forgalmi sávonként egy rendőrt csak kivételesen indokolt esetben lehet vezényelni.

59. Őrszolgálati formák

75. §

(1) Az őrszolgálat az a szolgálati forma, amelynek során a rendőr a kijelölt őrhelyén, valamint mozgási körzetében állandó vagy ideiglenes jelleggel személyt, meghatározott területet, létesítményt vagy értéket véd, őriz, közbiztonsági szempontból ellenőriz vagy protokolláris feladatot lát el.

(2) Az őrszolgálat formája lehet mozgóőr, objektumőr, fogdaőr, kísérő őr, rendkívüli őr, valamint díszőr szolgálat.

76. §

A mozgóőr a számára kijelölt mozgási körzetben, egy adott ponthoz meghatározott időközönként rendszeresen visszatérve látja el szolgálatát. Mozgási körzetét a közbiztonsági viszonyok és feladat jellege szerint az szolgálati elöljáró jelöli ki.

77. §

(1) Az objektumőr meghatározott létesítményhez tartozó, az őrutasításban meghatározott körzetben végzi feladatát.

(2) Zárt objektumon kívül, különösen közterületen, nyilvános helyen, illetve őrzött objektum külső körleteiben végrehajtott szolgálat során az objektumőr, a mozgóőr és a díszőr felállítási helyén egyhuzamban hat óránál többet csak különösen indokolt esetben tartózkodhat. Az őrök váltásának megszervezéséről a szolgálatot szervező szolgálati elöljárónak kell gondoskodnia.

78. §

A fogdaőr a rendőrségi fogdában, valamint őrzött szálláson, a kijelölt őrhelyen, meghatározott mozgási körzetben, fogva tartott személyt őriz. A szolgálatellátás részletes szabályait a rendőrségi fogda tekintetében a fogdaszolgálati szabályzat, az őrzött szállás tekintetében az őrzött szállásra vonatkozó szabályzat határozza meg.

79. §

(1) A kísérő őr feladata a felügyeletére bízott fogva tartott személy meghatározott helyre történő kísérése.

(2) A fogva tartott kísérése a végrehajtás módja szerint rendes vagy megerősített kísérés lehet a következők szerint:

a) rendes a kísérés módja, ha a kísért személynél az előzetes ismeretek alapján nincs olyan körülmény, amelynek folytán szökésétől vagy a rendőr elleni támadásától lehet tartani,

b) a kísérést meg kell erősíteni, ha a kísért személy szökésétől vagy támadásától lehet tartani, valamint a kísérés nehéz körülmények között történik.

(3) A légitársaságon történő kísérést kivéve mindig a megerősített kísérési módot kell alkalmazni, ha az belföldről külföldre vagy külföldről belföldre irányul.

(4) A kísérésre vonatkozó utasítást a fogva tartás elrendelésére jogosult vezető adja. Ha belföldről külföldre irányuló, valamint külföldről belföldre történő kísérésre vonatkozó utasítás végrehajtásához külföldi állami szervekkel való kapcsolatfelvétel szükséges, akkor a végrehajtás módját a Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ vezetőjével kell egyeztetni.

(5) A kísért személy figyelmét fel kell hívni a kísérés alatt tanúsítandó magatartásra, figyelmeztetni kell, hogy szökés, támadás vagy a kísérő őrnek való ellenszegülés esetén kényszerítő eszköz alkalmazására kerül sor. Ha a kísért személy veszélyessége ezt indokolja, a kísért személyt meg kell bilincselni. Ha a kísérő őr a kísérés biztonságát veszélyeztető körülményt észlel, haladéktalanul a legközelebbi általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervhez fordul.

(6) A kísérés során a kijelölt útvonaltól csak abban az esetben lehet eltérni, ha az eredeti útvonalon történő haladás a biztonságos kísérést veszélyezteti. Ha a kísért személy megszökött, elfogására azonnal meg kell tenni a szükséges intézkedéseket. Ha az elfogásra tett haladéktalan intézkedés nem vezetett eredményre, azonnal jelentést kell tenni a legközelebbi általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv ügyeletesénél.

80. §

A rendkívüli őr külön utasításra végez a szolgálati előjáró által meghatározott biztosítási, őrzési feladatot.

81. §

A díszőr ünnepségek, rendezvények, katonai tiszteletadással rendezett kegyeleti aktusok alkalmával szolgálati előjárója utasítása szerint teljesít ideiglenes protokolláris őrszolgálatot.

60. Személyvédelmi szolgálati forma

82. §

(1) A személyvédelmi szolgálat célja

- a) a személybiztosítás,*
- b) a lakásbiztosítás,*
- c) a programhely biztosítás,*
- d) az útvonal biztosítás,*
- e) a védett személy biztonságos közúti szállítása,*
- f) védett személlyel kapcsolatos nyílt és operatív biztosítás ellátása.*

(2) A személybiztosító feladata a védett személy közvetlen fizikai védelme, életének, testi épségének megóvása.

(3) A lakásbiztosító feladata a védett személy és a vele együtt lakó családtagjai elhelyezésére szolgáló létesítmények elleni támadás elhárítása, illetéktelen személyek bejutásának megakadályozása, a belépő személyek ellenőrzése, a védelem technikai eszközeinek kezelése.

(4) A programhely biztosító feladata a védett személyek által látogatott rendezvény helyszínének lezárása, a védett személy mozgásterületének biztosítása.

(5) Az útvonalbiztosító feladata a védett személy közlekedési útvonalának megelőző ellenőrzése, a veszélyforrások felmérése, elhárítása, az áthaladás biztosítása.

(6) A biztonsági gépjárművezető feladata a védett személy közúti közlekedése során, az erre kijelölt gépjárművekkel történő biztonságos szállításával a védett személy közvetlen fizikai védelme, életének, testi épségének megóvása.

(7) Az operatív személyvédő feladata a védett személy részvételével lebonyolított programok, rendezvények, illetve a védelemre kijelölt objektumok felderítő biztosításának megszervezése és végrehajtása.

(8) A személyvédelmi szolgálatok ellátásának részletes szabályait külön rendelkezések tartalmazzák.

61. Pénzkísérő szolgálati forma

83. §

(1) Ha a Magyar Nemzeti Bank és más pénzügyintézetek nagy összegű pénz- és értékszállításait rendőr kíséri, a pénzkíséret végrehajtása során a járőr csoport vezetője folyamatos rádió-összeköttetést tart az illetékes megyei (fővárosi) rendőr-főkapitányság ügyeletével.

(2) A járőr csoport vezetője pénzkíséret végrehajtása során csak a 4. § (5) bekezdésének második fordulata szerinti halaszthatatlan intézkedéseket köteles végrehajtani. Ilyen esemény bekövetkezése esetén a rendőr-főkapitányság ügyelete soron kívül segítséget nyújt a pénzkísérő részére. A pénzkísérő kíséresi feladatát csak az intézkedés átadása után folytathatja.

62. Vonatkísérő szolgálati forma

84. §

(1) A személyszállító vonatok, pályaudvarok és vasútállomások rendőri ellenőrzése a megyei (fővárosi) rendőr-főkapitányság feladata.

(2) Azt a vonatot, amelynek rendőri ellenőrzése közbiztonsági szempontból különösen indokolt, a rendőr-főkapitányság intézkedése alapján közrendvédelmi állománnyal a megye területén kísérni kell. A vonatkíséresi feladatok végrehajtása mellett, azzal összhangban meg kell szervezni a pályaudvarok és vasútállomások rendőri ellenőrzését.

(3) A személyvonatok ellenőrzésére legalább kétfős rendőrrajort kell vezényelni.

(4) A vonatkísérést úgy kell szervezni és vezényelni, hogy a kijelölt vonatot a mindenkori közbiztonsági helyzetnek megfelelően, szükség szerint a cél-, valamint csatlakozó állomásig kísérik. A rendőr-főkapitányság gondoskodik arról, hogy a többi általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv, valamint a saját állománya által kísért vonatok a közbeeső állomásokon helyi járőr fogadja.

85. §

(1) A vonatkísérő

a) kísérést, személyőrzést nem hajthat végre, valamint

b) a szolgálat ellátása során együttműködik a rendőr-főkapitányságok által vezényelt járőrökkel, a vasúti körzeti megbízottakkal és a vasút forgalmi személyzetével.

(2) A vonatkísérő a személyi szabadságot korlátozó intézkedés foganatosítása esetén

a) rádión keresztül egy közbeeső állomásra kér a szerelvény mellé helyi járort vagy körzeti megbízottat, részükre az intézkedés alá vont személyt igazolatólap kitöltésével és az átvétel elismertetésével átadja,

b) az intézkedés alá vont személyt a cél- vagy közbeeső állomásra érkezéséig az utazóközönségtől elkülöníti, végrehajtja a szükséges ruházat- és csomagátvizsgálást, továbbá a szökés megakadályozása érdekében megteszi a szükséges biztonsági intézkedéseket, valamint

c) a kísérést – az első olyan közbeeső állomáson, ahol rendőrség vagy rendőrkapitányság van – megszakítja, ha az intézkedés során kényszerítő eszközt alkalmazott, kivéve a szökés megakadályozása céljából alkalmazott bilincshasználatot, ha nem okozott sérülést.

(3) A vonatkísérő a vonatkísérés megszakítása esetén az állomásra történő érkezést követően

a) a helyi általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervtől gépjárművet kér az előállítás foganatosításához, valamint

b) a rendőrkapitányságon elkészíti a szükséges jelentéseket, okmányokat.

(4) A vonatkísérő intézkedéseinek jogszerűségét, szakszerűségét a helyi általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv vezetője vagy ügyeletes minősíti.

63. Védelmi ellenőrzési és felügyeleti szolgálati forma

86. §

(1) A védelmi ellenőrzési és felügyeleti feladatra beosztott rendőr nemzetközi repülőtéren felügyeli és fegyveresen biztosítja

a) az utasok és kézipoggyászaik,

b) az utasoktól különböző személyek és személyes tárgyaik,

c) a feladott poggyász, áru és postai küldemény, a légitfuvarozói postai küldemények és légitfuvarozói anyagok, valamint a fedélzeti ellátmány védelmi ellenőrzését.

(2) A védelmi ellenőrzési és felügyeleti feladatra beosztott rendőr nemzetközi repülőtéren

a) ellátja a repülőtér szigorított védelmi területeinek rendőri-felügyeletét,

b) közreműködik a repülőtér területén a közveszéllyel való fenyegetés elhárításában, az elhagyott, gazdátlan csomagokkal kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtásában.

64. Készenléti szolgálati forma

87. §

(1) Készenlét esetén a rendőr a Hszt. 88/A. §-ában meghatározottak szerint köteles szolgálatképes állapotban, elérhető helyen tartózkodni.

(2) Készenlétet az országos rendőrfőkapitány, a Terrorelhárítási Központ főigazgatója, a Nemzeti Védelmi Szolgálat főigazgatója, a bűnügyi főigazgató, a rendészeti főigazgató, a Köztársasági Őrezred parancsnoka, a Készenléti Rendőrség parancsnoka, a Nemzeti Nyomozó Iroda igazgatója, a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság igazgatója, a Bűnügyi Szakértői- és Kutatóintézet Bűnügyi Technikai Főosztály vezetője, a megyei (fővárosi) rendőrfőkapitány, a rendőrkapitány és a határrendészeti kirendeltség vezetője rendelhet el az irányítása alatt álló szerv, szervezeti egység vagy szervezeti elem vonatkozásában.

65. Felügyeleti szolgálati forma

88. §

(1) A felügyeleti szolgálati formába beosztottak feladata, hogy a közrendet, a közbiztonságot veszélyeztető cselekményeket megelőzzék, valamint megszakítsák, a szükséges rendőri intézkedéseket megtegyék. A rend fenntartása érdekében nyújtsanak segítséget a rendezőknek.

(2) Felügyeleti szolgálati formát olyan, nagyobb számú közönséget vonzó rendezvényeken, kulturális és egyéb létesítményekben lehet szervezni, ahol a közrend és közbiztonság fenntartása érdekében az ilyen szolgálat ellátása szükséges.

(3) A rendőrkapitányság vezetője a helyi viszonyoknak megfelelően dönti el, hogy mely létesítményekben, milyen alkalomból indokolt felügyeleti szolgálati formát elrendelni, valamint meghatározza azokat a létesítményeket, amelyekben e feladatot járőr hajtja végre.

VII. FEJEZET**AZ SZOLGÁLATI ELŐLJÁRÓI ÉS FELJEBBVALÓI VISZONYRA, A RENDŐR MAGATARTÁSÁRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK**

66. Szolgálati előljárók és alárendeltek, feljebbvalók és alacsonyabb rendfokozatúak

89. §

- (1) Az szolgálati előljárók és feljebbvalók a szolgálati érintkezés alkalmával alárendeltjeiket, valamint az alacsonyabb rendfokozatúakat vezetéknevükön és rendfokozatukon, vagy csupán rendfokozatuk megnevezésével és az „úr”, valamint nők esetében az „asszony” vagy a „kisasszony” szóval szólítják meg. Az a rendőr, akit szolgálati előljárója vagy feljebbvalója megszólít, „parancs” szóval jelentkezik.
- (2) Az alárendelt az szolgálati előljárót, az alacsonyabb rendfokozatú a feljebbvalót a rendfokozatával és az „úr”, valamint nők esetében az „asszony” vagy a „kisasszony” szóval szólítja.
- (3) A távol lévő szolgálati előljárót, feljebbvalót, valamint alárendeltet a vezetéknevével és rendfokozatával kell mások előtt megnevezni.
- (4) A távbeszélőn történő szolgálati érintkezés alkalmával a hívó fél bemutatkozása (nevének, rendfokozatának közlése) után az alacsonyabb rendfokozatú köteles jelentkezni, kivéve, ha az szolgálati előljáró-alárendelt viszonyból más következik.

67. Szolgálati előljárói viszonyba lépés

90. §

- (1) Ha a rendőrség egymásnak szolgálatilag alá nem rendelt tagjai együtt látnak el szolgálatot, és a parancsnok nincs kijelölve, akkor azonos rendfokozat esetén az szolgálati előljáró a felsőbb szintű rendőri szerv beosztottja, valamint azonos szervhez tartozás esetén a magasabb beosztású rendőr. Azonos beosztás esetén a magasabb rendfokozatú rendőr az szolgálati előljáró, valamint annak a szolgálati ágnak a beosztottja, amelynek területén a szolgálatot együtt teljesítik.
- (2) Ha az Rtv. 4. § (2) bekezdésében meghatározott szervek tagjai együtt látnak el szolgálatot – előzetes írásbeli megállapodás vagy műveleti terv hiányában – az szolgálati előljáró annak a rendőri szervnek a tagja, amelynek a hatáskörébe tartozó ügyben hajtják végre az együttes szolgálatellátást.
- (3) A feljebbvaló és a rendfokozatban idősebb rendőr akkor jogosult, valamint köteles szolgálati előljárói viszonyba lépni, ha
  - a) a helyszínen intézkedő rendőr segítése érdekében erre szükség van,
  - b) a rendőr intézkedése törvényellenes,
  - c) a rendőr az utcán, nyilvános helyen viselkedésével botrányt okoz, vagy olyan cselekményt követ el, amely a rendőrség tekintélyét sérti.
- (4) Az szolgálati előljárói viszonyba lépést egyértelműen és határozottan ki kell jelenteni, a polgári ruhában lévő feljebbvaló magát előre igazolva léphet szolgálati előljárói viszonyba.
- (5) Az szolgálati előljárói viszonyba lépés nem járhat a szolgálati intézkedésbe való indokolatlan beavatkozással.
- (6) Az szolgálati előljárói viszonyba lépett feljebbvalónak az átvett intézkedést be kell fejeznie.
- (7) Az intézkedő rendőröknek az szolgálati előljárói viszonyba lépésről saját parancsnokuknak jelentést kell tenniük. Ebből a célból kölcsönösen feljegyzik egymás nevét, rendfokozatát, azonosító jelvényének számát és beosztási helyét.

68. Az szolgálati előljáró és a feljebbvaló kötelességei

91. §

(1) Az szolgálati előljáró

- a)* szervezi, irányítja és ellenőrzi az alárendelt szervezeti egységek és beosztottai munkáját, biztosítja a munka feltételeit, figyelembe véve és mérlegelve alárendeltjei javaslatait,
- b)* megfelelően dokumentálja ellenőrzéseit, és az ellenőrzés eredményéről függően a feltárt hibák, hiányosságok megszüntetésére, valamint a felelős személyének megállapítására és felelősségének érvényesítésére a szükséges intézkedéseket megteszi,
- c)* hatáskörén belül önállóan intézkedik, megköveteli alárendeltjeitől, hogy pontosan és időben teljesítsék szolgálati kötelességeiket; a munka szervezése során arányosan osztja el a munkaterheket; a munkában kiemelkedő alárendeltjeit dicséri és jutalmazza, vagy erre javaslatot tesz, a hanyag, fegyelmezetlen alárendelteteket felelősségre vonja,
- d)* megismeri alárendeltjei alkalmazási feltételeit és azt, hogy annak mennyire felelnek meg; elfogultságtól mentesen jár el, és figyelme kiterjed minden olyan lényeges körülményre, amely alárendeltjeinek szolgálatellátását befolyásolhatja,
- e)* alárendeltjeitől megköveteli az Alkotmány, a jogszabályok, a szolgálati tevékenységet szabályozó egyéb rendelkezések betartását; gondoskodik szakismeretük fejlesztéséről, átadja a rendőri munkában szerzett tapasztalatait,
- f)* személyes helyállásával példát mutat a szolgálat ellátásában, a szakmai ismeretek elsajátításában, a fegyelmezett magatartásban, valamint az erkölcs normáinak betartásában,
- g)* védi alárendeltjei jogait és jogos érdekeit,
- h)* figyelemmel kíséri alárendeltjeinek egészségügyi helyzetét, gondoskodik egészségvédelmükről,
- i)* gondoskodik a rendőrségi vagyoni védelméről, rendeltetésszerű használatáról, a szolgálat ellátásához szükséges technikai felszerelésről, biztosítja a körletrend betartását, valamint
- j)* ismeri a vezetése alá tartozó szervezeti egység létszámát, a felszerelés és fegyverzet mennyiségét és állapotát,
- k)* távolléte esetére kijelöli helyettesét, ha kijelölt vagy megbízott helyettese nincs.

(2) Az szolgálati előljáró a rendőrt köteles a szolgálat ellátására felkészíteni és eligazítani.

(3) Az szolgálati előljáró a kiadott parancsok végrehajtását ellenőrzi.

(4) A feljebbvaló mindenkor megköveteli az alacsonyabb rendfokozatúaktól a fegyelem, a rend, az öltözködési szabályok, valamint a magatartásra, az udvariasságra és a tiszteletadásra vonatkozó előírások megtartását.

69. Az alárendelt jelentési kötelezettsége

92. §

(1) Az alárendelt szolgálati előljárójának szóban jelenti

- a)* a szolgálati feladat, az utasítás végrehajtását, valamint az azt akadályozó körülményeket,
- b)* beosztásba való kinevezését, magasabb rendfokozatba történt előléptetését, kitüntetését, megdicsérését, jutalmazását, ha ezt nem a közvetlen szolgálati előljáró jelenlétében közölték, valamint nem tőle kapta,
- c)* ha más szolgálati előljárótól utasítást kapott vagy az ellenőrizte tevékenységét,
- d)* szabadságról való bevonulását, vezénylésének lejártát, a vezénylés helyéről történő bevonulását,
- e)* fegyelmi fenyítését, ha azt nem közvetlenül szolgálati előljárója szabta ki,
- f)* intézkedéseit, valamint
- g)* megbetegedését, felgyógyulását.

(2) Az alárendelt írásban jelenti szolgálati előjárójának

a) személyi és családi körülményeiben beállott változásokat, valamint

b) ha bűncselekmény, szabálysértés vagy a helyszínen közigazgatási bírsággal sújtható szabályszegés miatt vele szemben intézkedés történt.

(3) Ha más jogszabály jelentési kötelezettséget ír elő (pl. összeférhetlenség, választáson jelöltként való indulás stb.), a jelentést írásban kell megtenni.

70. Az egyedi utasítás adásának és végrehajtásának rendje

93. §

(1) Az utasításokat a szolgálati út betartásával kell kiadni, ugyanígy kell előterjeszteni a kérelmeket is. A szolgálati út a szolgálati érintkezésnek, az ügyek intézésének az a módja, amikor az ügy a közvetlen parancsnok és a közbeeső szolgálati előjárók útján jut ahhoz, akinek abban döntési, utasítási, parancsadási, valamint intézkedési joga vagy kötelessége van.

(2) A magasabb fokú rendőri szerv, az szolgálati előjáró a szolgálati út betartását mellőzheti, ha emiatt a szolgálati érdek sérelmet szenvedne. Az alárendelt a szolgálati út mellőzésével kapott utasítást jelenti közvetlen szolgálati előjárójának.

(3) A rendőr az utasítás tudomásulvételét „értettem” szóval jelenti. Indokolt esetben az szolgálati előjáró köteles meggyőződni arról, hogy az alárendelt pontosan megértette az utasítást. Távbeszélőn adott utasítás jogosultságáról kétség esetén visszahívással kell meggyőződni.

(4) Ha az utasítás végrehajtását elháríthatatlan akadály lehetetlenné teszi, ezt a körülményt az utasítást adó szolgálati előjáró felé haladéktalanul jelenteni kell. Ha a rendőr kapcsolata megszakad az szolgálati előjárójával, utasítás hiányában köteles a jogszabályok és más rendelkezések előírásai szerint önállóan eljárni.

(5) Az utasítást az alárendelt ellentmondás nélkül, kellő időben és a legjobb tudása szerint – az Rtv. 11. és 12. §-ában foglaltakra figyelemmel – hajtja végre. Ha a parancs teljesítését másik szolgálati előjáró parancsa akadályozná, az alárendelt az előzőleg kapott utasítást köteles jelenteni. Ha az szolgálati előjáró ennek ellenére utasítást ad parancsa végrehajtására, azt teljesíteni kell. Az utóbbi utasítás teljesítését követően az első utasítás végrehajtását meg kell kezdeni, valamint folytatni kell.

(6) Az első utasítás teljesítésének elmulasztásáért, késedelmes teljesítéséért az új utasítást adó szolgálati előjárót terheli a felelősség. Az, aki az újabb parancsot adta, értesíti erről az előző utasítást adó szolgálati előjárót. Az utasítás végrehajtását mindkét szolgálati előjárónak jelenteni kell. Fontosabb utasítást az szolgálati előjáró írásban adja ki, és azt ki kell hirdetni az érintett beosztottak előtt.

71. A jelentkezések rendje

94. §

(1) Az szolgálati előjárónál a rendőri szerv vezetője és annak beosztottai jelentkezni kötelesek.

(2) Jelentkezés alkalmával az alárendelt jelenti vezetéknevét, rendfokozatát és röviden azt, amit szolgálati előjárója tudomására akar hozni.

(3) Ünnepi rendezvény, szemle vagy parancsnoki értekezlet kivételével a jelentkezéskor, a jelentéstételkor nem kell nevet, rendfokozatot, beosztást jelenteni, ha az szolgálati előjáró ismeri azt, aki jelent.

(4) A rendőri szerv vezetője – az szolgálati előjáróin kívül – jelentkezni köteles az egységhez érkező köztársasági elnöknel, az Országgyűlés elnökénél és a miniszterelnöknel, valamint a rendészetért felelős miniszternél.

(5) Az előre bejelentett ellenőrzés alkalmával az ellenőrzött szerv vezetője szolgálati öltözetben köteles jelentkezni. Felsőbb szintű szervtől ellenőrzés céljából érkezett beosztottnál az ellenőrzött szerv vezetője köteles jelentkezni, ha az érkező nála magasabb vagy vele azonos rendfokozatú. A felsőbb szintű szervtől érkező beosztott köteles jelentkezni, ha alacsonyabb rendfokozatú, mint az ellenőrzés alá vont szerv vezetője.

(6) Ha az ellenőrzést végző nem szolgálati elöljáró, akkor csak az ellenőrzött szerv vezetője útján intézkedhet. Ez alól kivételt képez, ha a késedelem a szolgálati feladatok ellátását veszélyezteti. Az ellenőrzött szerv vezetője köteles az ellenőrzést végző felhívására az észlelt törvénysértés megszüntetésére intézkedni, véleménykülönbség esetén, soron kívül a közös szolgálati elöljáró döntését kell kérni.

72. Tiszteletadás

95. §

(1) A rendőrség egyenruhát viselő tagjai, a rendőr csapatok és egységek a rendőrség alaki szabályzata előírásainak megfelelően teljesítenek tiszteletadást. A rendőrség egyenruhát viselő tagjai találkozásokor egymásnak tiszteletadást teljesítenek. Alárendeltek és alacsonyabb rendfokozatúak előre tisztelegnek. Az egyenlő rendfokozatúak kölcsönösen tisztelegnek egymásnak.

(2) A rendőrség egyenruhát viselő tagjai kölcsönös udvariasság alapján a rendfokozat figyelembevételével tiszteletadást teljesítenek a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek egyenruhát viselő tagjainak.

(3) A rendőr fentiekén kívül tiszteletadást teljesít:

a) a Himnusz, a Szózat és az Európai Unió himnusza elhangzása alatt, továbbá rendezvényeken más államok himnuszának elhangzásakor,

b) a Magyar Köztársaság állami zászlajának,

c) síremlékek, emlékművek előtt, ha ott díszőrség áll,

d) a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek csapatzászlói előtt, valamint

e) a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek egységei által kísért temetési menetnek.

(4) A kötelező tiszteletadás szabályai – a helyzetnek megfelelően – nyilvános helyeken, közlekedési eszközökön is érvényesek.

(5) Ha az szolgálati elöljáró, valamint a feljebbvaló a rendőrt megdicséri, „Hazámat szolgálom” szavakkal kell válaszolni. Csoport vagy kötelék megdicsérése esetén a parancsnok válaszol.

(6) Tiszteletadást nem kell teljesíteni:

a) rendőri intézkedés közben,

b) forgalomirányításakor,

c) kísérő őri feladat ellátása közben,

d) személybiztosítás, lakásbiztosítás, programhely-biztosítás és útvonalbiztosítás közben,

e) járművezetés közben, valamint

f) az alaki szabályzatban meghatározott egyéb esetekben.

73. A körlet rendje

96. §

(1) A körlet a rendőri szervek elhelyezésére szolgáló épület, valamint rendőri szállás, a hozzá tartozó létesítményekkel együtt.

(2) A körletparancsnok a rendőri szerv vezetője, aki felelős a körlet rendjéért, a körletben elhelyezett személyek fegyelméért. Ha a körletben több azonos szintű szerv van elhelyezve, a körletparancsnokot a

közös szolgálati előjáró jelöli ki. A körletparancsnoki teendőket utasításban alacsonyabb beosztású szolgálati előjáróra is át lehet ruházni, az utasítást ismertetni kell.

(3) A körlet utcai homlokzatára jól látható helyen, megfelelő magasságban a rendőrhatóság vagy a rendőri szerv megnevezését tartalmazó, a Magyar Köztársaság címerével ellátott táblát kell kifüggeszteni. Sötétedéskor azt kellően meg kell világítani.

(4) Az épület fellobogózásáról a körletparancsnok intézkedik. A körletrendet a parancsnok határozza meg, azt ki kell függeszteni. A körletparancsnok elkészíti a körlet védelmi tervét, amelyet szolgálati előjárója hagy jóvá.

(5) A körletben a női szállást, öltözőt és pihenőt a férfiakétól elkülönítve kell kialakítani.

74. A szolgálati fegyver

97. §

(1) Fegyverzettel az a rendőr látható el, aki a fegyverhasználatra, valamint a fegyver tárolására és kezelésére vonatkozó szabályok ismeretéből sikeres vizsgát tett, és szolgálati beosztása indokolja a fegyverrel történő szolgálatellátását.

(2) Fegyverzetet személyi felszerelésként vagy egységkészletként lehet kiadni.

(3) Személyi felszerelésként a rendőrt egyéni maroklőfegyverrel, egyéni sorozatlövő lőfegyverrel vagy puskával lehet ellátni. Egységkészletként a 2. § 8. pontjában meghatározott fegyvereket és eszközöket lehet kiadni.

98. §

(1) Az egységkészletként biztosított lőfegyverek és azzal egy tekintet alá eső eszközök, valamint a személyi felszerelésként biztosított géppisztolyok, gépkarabélyok, céltávcsővel ellátott puskák erre a célra kialakított fegyverszobában tárolhatók.

(2) A személyi felszerelésként kiadott maroklőfegyverek tárolhatók a szolgálati helyen, csoportosan vagy egyénileg. A szolgálati lőfegyverek csak ürített, fesztelenített állapotban, a lőszerektől elkülönítetten tárolhatók.

(3) A lőfegyver tárolóhelyen való elhelyezése, valamint szétszedése, tisztítása előtt fokozott gondossággal kell meggyőződni annak ürített állapotáról.

(4) Azokban a helyiségekben, ahol ügyfelek is megjelenhetnek, a szolgálati lőfegyverek közül csak maroklőfegyver tárolható a (2) bekezdésben meghatározottak szerint.

(5) Azokban a rendőri objektumokban, ahol folyamatos ügyeleti szolgálat nem működik, vagy az objektum technikai védelemmel nincs ellátva, lőfegyver és lőszer nem tárolható.

99. §

(1) A szolgálati lőfegyver szolgálatban nyíltan is viselhető, szolgálaton kívül csak rejtett módon hordható.

(2) Géppisztolyt vagy gépkarabélyt a rendőr kizárólag szolgálatban és külön utasításra tarthat magánál.

(3) Az állományilletékes parancsnok engedélyével a rendőr szolgálati maroklőfegyverét szolgálaton kívül is magánál tarthatja.

(4) A rendőr szolgálati maroklőfegyvert más kereső foglalkozás végzése közben nem tarthat magánál.

(5) Ha a rendőr a szolgálati maroklőfegyvert és lőszer szolgálaton kívül magánál tartja, csak állandóan lakott lakásban, biztonsági zárral ellátott szekrényben, fiókban vagy falhoz, padlóhoz, szekrényhez rögzített vaslemez dobozban tarthatja úgy, hogy ahhoz illetéktelen személy nem férhet hozzá. A maroklőfegyvert ürített, fesztelenített állapotban, a lőszerektől elkülönítve kell tárolni.

100. §

(1) A szolgálati maroklőfegyvert a rendőr szolgálaton kívül csak külön engedéllyel tarthatja magánál. Az engedély iránti kérelmet külön indokolással az állományilletékes parancsnokhoz kell benyújtani, aki a szolgálati pisztoly szolgálaton kívüli birtoklását külön indokolás nélkül is megtilthatja, vagy a kiadott engedélyt visszavonhatja.

(2) Egyéni elbírálás alapján a szolgálati maroklőfegyver szolgálaton kívüli birtoklása esetén a biztonságos tárolás feltételeinek meglétét a rendőri szerv vezetője vagy megbízása alapján a rendőr legalább osztályvezetői beosztású szolgálati elöljárója köteles ellenőrizni.

(3) Amennyiben a rendőr 72 órát meghaladó ideig nem tartózkodik azon a helyen, amit az (1) bekezdés szerinti engedélyben megjelölt a szolgálati maroklőfegyver tárolása helyéül, úgy a szolgálati maroklőfegyvert a szolgálati helyen kell tárolnia. A rendőr akadályoztatása esetén közvetlen parancsnoka intézkedik a szolgálati maroklőfegyver beszállítására.

(4) Az állományilletékes parancsnok nem engedélyezheti, illetőleg a kiadott engedélyt köteles visszavonni, ha

a) a rendőrrel szemben büntetőeljárás indult,

b) a rendőr szolgálati maroklőfegyverét az egyes rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjai egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasságáról, közalkalmazottai és köztisztviselői munkaköri egészségi alkalmasságáról, a szolgálat-, illetve keresőképtelenség megállapításáról, valamint az egészségügyi alapellátásról szóló együttes rendelet alapján bevonták,

c) a rendőr illetmény nélküli szabadságon van,

d) a biztonságos tárolás feltételei nem biztosítottak,

e) a rendőr a lőfegyverrel bármely módon visszaélt.

75. A szolgálatba lépés követelményei

101. §

(1) A rendőr szolgálatellátásra pihenten, az előírásoknak megfelelő tiszta és ápolt öltözetben köteles megjelenni.

(2) A közterületen, fogdában, előállító egységben végzett szolgálatellátás során az egyenruhát viselő rendőr magántulajdonú mobil rádiótelefon készüléket nem tarthat magánál

a) a határrendészeti,

b) a közlekedésrendészeti,

c) a közrendvédelmi,

d) a személy- és objektumvédelmi,

feladatainak ellátása során. Ezen rendelkezés alól indokolt esetben a szolgálati elöljáró felmentést adhat.

(3) Váltásos vagy vezényléses szolgálat esetén a rendőrrel a következő szolgálati beosztását az szolgálati elöljáró 7 nappal korábban közli, kivéve, ha a szolgálatba lépés időpontja nem látható előre.

(4) Ha a rendőr szeszes italt fogyasztott vagy más szer hatása miatt bódult állapotban van, szolgálatba nem osztható be.

(5) Ha a rendőr ittassága vagy önhibából eredő bódult állapota miatt nem láthatja el szolgálatát, fegyelmi, valamint büntetőjogi felelősséggel tartozik, és részére illetmény a szolgálatból kiesett időre nem jár.

(6) A (4) bekezdés szerint nem felel a rendőr ital hatása alatti megjelenéséért, ha szabadidejéből rendelik be, és a szeszesital fogyasztás a berendelés közlése előtt történt.

76. A rendőr nyilvános szereplése

102. §

(1) A rendőr a sajtó, a rádió és a televízió megkeresése alapján a feladatkörébe tartozó szolgálati ügyekről, egyes bűncselekményekről csak engedéllyel nyilatkozhat, amelyet az országos rendőrfőkapitány, a Terrorelhárítási Központ főigazgatója, a Nemzeti Védelmi Szolgálat főigazgatója, továbbá a megyei (fővárosi) rendőrfőkapitányok, azok helyettesei, a velük azonos hatáskörű, valamint az általuk felhatalmazott vezetők adhatnak meg.

(2) Kivételes esetben – bűncselekmény, közlekedési baleset, vagy más rendkívüli esemény helyszínén – a rendőr tényközlő nyilatkozatot tehet, úgy hogy azzal minősített adat védelmére vonatkozó követelményeket és személyhez fűződő jogokat nem sérthet, felelősség kérdésében nem foglalhat állást. Nyilatkozatáról utólag az engedélyezésre jogosultnak jelentést tesz.

(3) A rendőrség személyügyi kérdéseiről, országos jelentőségű, rendkívüli vagy váratlan eseményekről a tények közlésén kívül, csak az országos rendőrfőkapitány, a Terrorelhárítási Központ főigazgatója, a Nemzeti Védelmi Szolgálat főigazgatója vagy a helyetteseik hozzájárulásával lehet nyilatkozni.

(4) A hatáskörükbe tartozó ügyben a sajtó, rádió és televízió megkeresésére a Terrorelhárítási Központnál, a Nemzeti Védelmi Szolgálatnál a főigazgató, az országos rendőrfőkapitány és az irányítása alá tartozó szervek vezetői, valamint ezen szervek vezetőinek helyettesei vagy megbízásuk alapján a sajtóreferens (sajtószóvivő) jogosult nyilatkozni. Nyilatkozattételre a felsorolt vezetők által kijelölt személyek is jogosultak. A kijelölés nem utasítható vissza, ha a nyilatkozattétel a kijelölt személynek hivatalból kötelessége.

(5) Ha az intézkedésben egyidejűleg több az Rtv. 4. § (2) bekezdésében meghatározott rendőri szerv vesz részt, úgy nyilatkozni csak az egymással történt egyeztetést követően lehet.

(6) A rendőr a rendőrség képviselőjeként, szakértőjeként a sajtóban, a rádió és televízió műsoraiban, filmekben csak az országos rendőrfőkapitány, valamint helyettesei, a Terrorelhárítási Központ vagy a Nemzeti Védelmi Szolgálat állománya esetén a főigazgató előzetes hozzájárulásával szerepelhet. A rendőri állásra utalás nélkül tartott tudományos, kulturális előadások megtartásához, ilyen irányú egyéb közszerepléshez – beleértve a rádióban és televízióban történő szereplést is – engedély nem kell.

103. §

(1) A rendőrség lapjaiban a minősített adat védelmére vonatkozó szabályok betartásával a rendőr engedély nélkül nyilatkozhat és publikálhat.

(2) A rendőrségi adatok felhasználásával készített szakirodalmi, valamint valóságos rendőrségi ügyeket feldolgozó irodalmi alkotást a rendőr előzetes engedéllyel jelentetheti meg. Az ilyen műveken a szerző nevén kívül rendfokozatát fel lehet tüntetni.

(3) A rendőr rendszeresen vagy időszakosan megjelenő lapok, sajtótermékek szerkesztője vagy munkatársa csak engedéllyel lehet. Az engedély megadására megyei (fővárosi) rendőrfőkapitányságnál vagy az alárendeltségébe tartozó szervnél szolgálatot teljesítő rendőr esetében a megyei rendőrfőkapitány, az Rtv. 4/A. §-a (1) bekezdésének alapján az egyes feladatok ellátására létrehozott rendőri szervnél szolgálatot teljesítő rendőr esetében a rendőri szerv vezetője, az ORFK állományában szolgálatot teljesítő rendőr esetében az országos rendőrfőkapitány, a Terrorelhárítási Központnál vagy a Nemzeti Védelmi Szolgálatnál a főigazgató jogosult.

(4) Nyilvános szerepléshez – ha az rendőrként történik – engedélyt kell kérni. Az engedély megadására megyei (fővárosi) rendőrfőkapitányságnál vagy az alárendeltségébe tartozó szervnél szolgálatot teljesítő rendőr esetében a megyei (fővárosi) rendőrfőkapitány, az Rtv. 4/A. §-a (1) bekezdése alapján az egyes feladatok ellátására létrehozott rendőri szervnél szolgálatot teljesítő rendőr esetében a rendőri szerv vezetője, az ORFK állományában szolgálatot teljesítő rendőr esetében az országos

rendőrfőkapitány, a Terrorelhárítási Központnál, a Nemzeti Védelmi Szolgálatnál a főigazgató jogosult.

(5) A rendőr szabadidejében részt vehet a gyülekezési törvény hatálya alá tartozó, jogszerűen tartott rendezvényen. Ilyen esetben egyenruhát nem viselhet. Szolgálati vagy más jogszerűen tartott lőfegyverét nem tarthatja magánál.

77. Kiképzés, önképzés

104. §

(1) A rendőr kötelessége, hogy a szolgálat ellátásához, az esküben vállalt kötelezettségének teljesítéséhez szükséges szakmai képzettséget, általános műveltséget és fizikai erőnlétet megszerezze és fenntartsa; ehhez a munkáltató segítséget nyújt.

(2) A rendőr a szolgálat ellátásához előírt szakmai képzettséget a katonai, rendvédelmi és más felsőoktatási intézményekben, a rendészeti szakközépiskolákban, valamint a rendőrség szaktanfolyamain szerezheti meg. A képzettség fejlesztése a szakmai iskolában folytatott tanulmányok elvégzése útján történik.

VIII. FEJEZET

AZ EGYENRUHA VISELÉSE

105. §

(1) A rendőr jogosult a ruházati szabályzatban meghatározott normák szerinti ruházattal és felszereléssel való ellátásra.

(2) Az egyenruha viselésére jogosult csak a külön rendelkezéssel rendszeresített egyenruházati felszerelést viselhet.

(3) Az szolgálati előljáró köteles ellenőrizni, hogy a rendőr által viselt ruházat állapota megfelelő-e, továbbá tiszta-e.

(4) Az szolgálati előljáró gondoskodik arról, hogy az állomány szolgálati öltözetét és felszerelését megfelelő körülmények között, a szolgálati helyén tudja tárolni.

(5) A rendőrség hivatali épületeiben az ügyfélfogadást végzők egyenruhában vagy formaruhában látják el a feladatot.

XI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

106. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő hónap első napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet.

107. §

(1) A különleges eszközök és módszerek engedélyezéséről és igénybevételéről szóló 26/1999. (VIII. 13.) BM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § Törvényben meghatározott feladataik teljesítése érdekében e rendelet szerint kérhetik az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv egyes szervei a bírói engedélyhez kötött, a titkos információgyűjtésre és a titkos adatszerzésre, a Terrorrelhárítási Központ (a továbbiakban: TEK) és a Nemzeti Védelmi Szolgálat (a továbbiakban: NVSZ) a bírói engedélyhez kötött, a titkos információgyűjtésre szolgáló eszközök és módszerek (a továbbiakban együtt: különleges eszközök) alkalmazásának engedélyezését.”

(2) Az R. 2. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A különleges eszközök alkalmazása iránti kérelmet (a továbbiakban: kérelem):

- a) az országos rendőrfőkapitány,
- b) az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Rendészeti Főigazgatóság főigazgatója,
- c) az ORFK Bűnügyi Főigazgatóság főigazgatója,
- d) az ORFK Bűnügyi Főigazgatóság Bűnügyi Főosztály (a továbbiakban: ORFK Bűnügyi Főosztály) főosztályvezetője,
- e) a Nemzeti Nyomozó Iroda (a továbbiakban: NNI) igazgatója,
- f) az NNI igazgatóhelyettesei,
- g) az NNI Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály főosztályvezetője,
- h) az NNI Gazdaságvédelmi Főosztály főosztályvezetője,
- i) az NNI Bűnügyi Főosztály főosztályvezetője,
- j) az NNI Területi Főosztály vezetője,
- k) az NNI Tanúvédelmi Szolgálat vezetője,
- l) a megyei (fővárosi) rendőrfőkapitány,
- m) a megyei rendőr-főkapitányság bűnügyi igazgatója, illetőleg a budapesti rendőrfőkapitány bűnügyi helyettese,
- n) a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság (a továbbiakban: RRI) igazgatója, az RRI igazgatójának bűnügyi helyettese,
- o) az NVSZ főigazgatója,
- p) az NVSZ Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálat Igazgatóságának igazgatója,
- q) az NVSZ Polgári Titkosszolgálatok Védelmi Szolgálat Igazgatóságának igazgatója,
- r) az NVSZ Közigazgatási Szervek Védelmi Szolgálat Igazgatóságának igazgatója,
- s) a TEK főigazgatója,
- t) a TEK főigazgató-helyettese,
- u) a TEK Felderítési Igazgatóság igazgatója,
- v) a TEK Felderítési Igazgatóság főosztályvezetői terjeszthetik elő.”

(3) Az R. 2. § (3) bekezdésében a „az ORFK” szövegrész helyébe a „az RRI igazgatója” szöveg, a 2. § (4) bekezdésében a „az (1) bekezdés a)-e), j), m), o)-q), u)-y) pontjaiban” szövegrész helyébe a „az (1) bekezdés a)-f), l), o)-u) pontjában” szöveg lép.

Dr. Pintér Sándor
belügyminiszter

JEGYZÉK
a letéti tárgyokról

Név (születési neve): .....
 Születési helye, ideje: .....
 Anyja neve: .....
 Személyi igazolvány (útleveél) száma: .....
 Állampolgársága. ....
 (állandó) Lakcím: .....

Az előállító helyiségben elhelyezett személytől, az alábbi letéti tárgyakat, fizetőeszközöket és értéket átvettem:

1.	9. ....
2.	10. ....
3.	11. ....
4.	12. ....
5.	13. ....
6.	14. ....
7.	15. ....
8.	16. ....

A fenti tárgyak átadását elismerem:

.....
 érintett

.....
 felügyeletet végrehajtó

.....
 tanú

Az előállító egységben történő elhelyezésem alkalmával tőlem átvett fentiekben felsorolt fizetőeszközt, értékeket és tárgyakat a mai napon hiánytalanul visszakaptam.

....., ...

.....
 érintett

A ..... sz. jegyzékben ..... tételszám alatt felsorolt és ..... (név) elvett személyi tárgyakra a ..... rendőri szervtől való átvételét elismerem.

.....

NYOMTATVÁNY
 az előállító helyiségben elhelyezett személyi szabadságában korlátozott személyről

Dátum	A személyi szabadságában korlátozott neve, szül. helye, ideje (év, hó, nap,) anyja neve, lakcíme	Az elhelyezést kezdeményező szerv megnevezése - - - az elhelyezés kezdő időpontja				az előállító helyiség elhagyásának időpontja				Étkeztetésre vonatkozó megjegyzések
		év	hó	nap	óra perc	év	hó	nap	óra perc	

A felügyeletet végrehajtó rendkívüli őr neve azonosító száma:	
aláírás	

INDOKOLÁS

az 1. §-hoz

A tervezet 1. §-a a személyi hatályról rendelkezik.

a 2. §-hoz

A jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet 60. § (1) bekezdés *c*) pontja alapján a jogszabály tervezetében kizárólag az általános rendelkezések között szabályozható a jogszabály egészére vonatkozó értelmező rendelkezés. A (2) bekezdés ugyanakkor kimondja, hogy az általános rendelkezéseket a bevezető rész, ezek hiányában a jogszabály megjelölése után közvetlenül kell elhelyezni.

Az R.-ben az értelmező rendelkezések – a jogszabályszerkesztésről szóló miniszteri rendelettel ellentétben – a záró rendelkezések között találhatóak, ezért szükséges azok általános rendelkezések között történő szerepeltetése. A tervezet 2. §-a egyrészt technikai jellegű, másrészt kiegészültek a tervezet által bevezetett új fogalmakkal (egységkészlet, előállító egység), valamint törlésre kerültek azok a fogalmak, amelyek a tervezetben már nem találhatóak meg.

Az egységkészlet meghatározása szakmailag azért indokolt, mivel a tervezet 100. § (1) bekezdésében rendelkezik arról, hogy egységkészletként biztosított fegyverek, valamint a személyi felszerelésként biztosított géppisztolyok, gépkarabélyok, céltávcsővel ellátott puskák erre a célra kialakított fegyverszobában tárolhatók. A tervezetből ugyanakkor nem derül ki, hogy mit értünk egységkészletként biztosított fegyverek alatt. A fegyverzeti és vegyvédelmi eszközellátás tervezéséről és a tartalékok képzéséről szóló 19/2005. (BK 12.) BM utasítás 2. számú melléklet III.3. pontja határozza meg az egységkészlet alá tartozó fegyvereket, amelyek a géppuska, védő- és támadó kézigránát, kézi páncélelhárító gránátvető, ezért kerültek ezen fegyverek meghatározásra a tervezet értelmező rendelkezéseiben.

a 3. §-hoz

A tervezet 3. §-a sorolja fel a rendőrség szolgálati ágait, szolgálatait és szakszolgálatait. Az Rtv. 4. § (2) bekezdésében meghatározott szervezeti felépítésére tekintettel a tervezet kiegészül a terrorelhárítási, és a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési szolgálati ágakkal. Ezen kívül a szolgálatokra vonatkozó felsorolás kiegészül a légirendészeti, a vízirendészeti és a bűnügyi technikai és szakértői szolgálattal, mivel önálló szolgálatként történő meghatározása szakmai szempontból indokolt.

a 4. §-hoz

A tervezet 4. §-ában kerültek meghatározásra az intézkedési kötelezettségre vonatkozó rendelkezések. Az R. hatályos rendelkezéséhez képest az (1) bekezdés kiegészítésre került a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 20. § (1) bekezdés *k*) pontjában meghatározott, a helyszínen kiszabható közigazgatási bírságot megalapozó szabályszegés észlelésével, mivel a megengedett legnagyobb sebességre („gyorshajtás”), a biztonsági öv használatára, a továbbhaladás tilalmára („tilos jelzésen történő áthaladás”), és a járművezető szervezetében a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol tilalmára („ittas vezetés”) vonatkozó rendelkezés megszegői 2011. július 1-jétől közigazgatási bírság megfizetésére kötelezhetőek.

Az R.-hez képest a tervezetben meghatározásra került, hogy a szakképzettséggel nem rendelkező rendőr nem intézkedhet. Ennek szakmai indoka, hogy a Hszt. 259. § (2) bekezdése szerint rendőri vagy határrendészeti szakképzettséggel nem rendelkező rendőr önálló intézkedésre nem jogosult, szolgálatba történő beosztására rendőri vagy határrendészeti szakképzettséggel rendelkező rendőrnek alárendelten vagy kötelékben alkalmazva kerülhet sor.

Szakmailag indokolt, hogy – a Hszt. 259. § (2) bekezdésének megfelelően – a szakképzettséggel nem rendelkező rendőr csak szakképzett rendőr irányításával intézkedhessen, ha viszont intézkedésre okot adó cselekményt önállóan észlel, akkor köteles legyen arról a legközelebbi rendőrt, vagy rendőri szervezet értesíteni. A tervezet 4. § (2) bekezdése az R. hatályos 3. §-ához képest ebben tér el.

Az R. 3. § (4) bekezdéséhez képest a tervezet jelentési kötelezettség végrehajtására vonatkozó 4. § (5) bekezdésében található rendelkezés szakmai indoka, hogy a hatályos szabályozáshoz képest pontosítja azon rendőri szerv ügyeletének a megjelölését (általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv), akinek a jelentést meg kell tenni. Ezt azért szükséges pontosítani, mivel a rendőrt – a szolgálati helyétől függetlenül – intézkedési vagy jelentési kötelezettség terheli, de az elsődleges intézkedést az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervnek kell megtennie.

Ezen túl kiegészítésre került az (5) bekezdés azzal, hogy amennyiben a terrorelhárítási feladatok végrehajtásának vagy a rendőrség belső bűnmegelőzési és bünfelderítési célú műveleti tevékenységének eredményességét, továbbá személy- vagy objektumvédelmi szolgálati feladat végrehajtásának biztonságát veszélyeztetné az intézkedési kötelezettség, úgy a rendőr az intézkedési kötelezettségét jelentéssel teljesítheti. Ez azért lényeges, mivel terrorelhárítási feladatok, a belső bűnmegelőzési és bünfelderítési célú műveleti tevékenység vagy a védett vezető biztonsága nem kockáztatható azzal, hogy a rendőr az intézkedési kötelezettség hatálya alá tartozó cselekmény esetén eleget tegyen intézkedési kötelezettségének, lehetőséget adva esetleg arra, hogy egy esetleges intézkedésre kényszerítéssel az alapfeladatának megfelelő végrehajtásától vonják el a figyelmét.

A tervezet 4. § (7) bekezdése az R. 3. § (6) bekezdéséhez képest kiegészült azzal, hogy a rendőr szolgálaton kívül többek között akkor intézkedhet, ha a felmerülő feladat végrehajtására megfelelő szakmai ismeretekkel és képzettséggel rendelkezik. Ennek szakmai indoka, hogy ha a rendőr nem rendelkezik az intézkedésekhez szükséges ismeretekkel vagy képzettséggel, akkor célszerűbb, hogy ne bonyolódjon egy kétes kimenetelű intézkedésbe, hanem az (5) bekezdés alapján tegyen jelentést, és az intézkedést egy képzett rendőr végezze el.

az 5. §-hoz

A tervezet 5. § (1) és (2) bekezdése amiatt tér el az R. azonos tárgykört szabályozó 4. § (1) és (2) bekezdésétől, mert az Rtv. 20. § (1) bekezdése szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Az R. 4. § (1) és (2) bekezdése részben ellentétes az Rtv. ezen előírásaival, ezért az erre vonatkozó rendelkezés újraszabályozása indokolt. A tervezet 5. § (2) bekezdése a fentiekén túl előírja a rendőr számára, hogy – amennyiben lehetséges – önmagát és rendőri mivoltát ne csak az intézkedést követően, hanem már a folyamatban lévő intézkedés során is igazolja, ha az irányadó szabályok szerint az intézkedést ennek megtétele nélkül kezdte meg. Ennek szakmai indoka, hogy a rendőrnek a tisztességes eljárás alkotmányos alapelve szerint kell intézkednie, amely ezzel az előírással biztosítható.

a 6. §-hoz

A tervezet 6. §-a annyiban egészíti ki az R. segítségnyújtás igénybevételére vonatkozó rendelkezését, hogy a rendőrnek az igénybevétel céljának és módjának ismertetésén túl kötelezővé teszi a fokozott

büntetőjogi védelemről szóló tájékoztatást is, mivel a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 231. §-a szerint a hivatalos személy elleni erőszakra vonatkozó rendelkezések szerint büntetendő az, aki a rendőr támogatására vagy védelmére kelt személyt erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályozza, bántalmazza. A tájékoztatással tudatosítható a segítőben, hogy segítsége esetén a rendőrt is megillető büntetőjogi védelem alatt áll.

a 7. §-hoz

A rendőri intézkedés akadályai elhárításának közös szabályaira vonatkozó rendelkezések az R. hatályos szabályozásához képest nem módosultak.

a 8-13. §-hoz

A határrendészeti feladatok ellátásának szabályairól szóló 8-13. § lényegi elemei nem változtak az R. hatályos szabályozásához képest, ugyanakkor ahol eddig a Rendőrségre történt hivatkozás, ott az Rtv. 4. § (2) bekezdésére tekintettel a jövőben az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervre vonatkozó hivatkozást célszerű meghatározni, mivel határrendészeti feladatokat kizárólag az említett rendőri szerv lát el.

a 14. §-hoz

A határátkelőhely rendjéről szóló 14. § rendelkezéseinek szakmai indoka, hogy az R. 18. §-ában meghatározott rendelkezést ki kell egészíteni a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság illetékességi területén található határátkelőhellyel. Az R. hatályos rendelkezése kizárólag a határrendészeti kirendeltség, ennek hiányában a rendőrkapitányság illetékességi területén található határátkelőhelyről rendelkezett, annak ellenére, hogy a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér esetében a határátkelőhely ellenőrzése a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság feladat- és hatáskörébe tartozik. Ezzel összefüggésben meg kell határozni, hogy a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság illetékességi területén található határátkelőhely esetében ki jogosult a határátkelőhely rendjének a megállapítására és jóváhagyására. A javaslat szerint a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság illetékességébe tartozó határátkelőhelyeken a határátkelőhely rendjét a határellenőrzést végrehajtó szervezeti elem vezetője állapítja meg, és a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság vezetője hagyja jóvá.

Szakmailag indokolt továbbá figyelembe venni a nemzetközi repülőterek terrorfenyegetettségét, ezért szükséges, hogy a nemzetközi repülőtéren található határátkelőhely – Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér, Sármellék, Debrecen – rendjének jóváhagyásához ki kelljen kérni a Terrorelhárítási Központ véleményét is.

a 15. §-hoz

A bűncselekmény esetén történő intézkedési kötelezettségekre vonatkozó szabályok nem módosultak az R. hatályos 20. §-ához képest.

a 16. §-hoz

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 134. § (1) bekezdése szerint helyszíni bírsággal kizárólag a szabálysértés elkövetésén tetten ért személy sújtható, míg az R. hatályos 21. § (1) bekezdés második mondata akként rendelkezik, hogy a rendőr figyelmeztetést csak azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. Mivel az R. kérdéses előírásának egyik

lehetséges – a gyakorlati jogalkalmazás során felmerült igényekkel nem összeegyeztethető – értelmezése szerint a szabálysértés elkövetésén történő tettenérés egyúttal a figyelmeztetés alkalmazásának is szükséges előfeltétele, ezért a tervezet 16. § (1) bekezdésében ennek rendezésére kerül sor. Szakmai szempontból nem mellőzhető annak a meghatározása, hogy a rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki, azzal, hogy a tettenérés a figyelmeztetés alkalmazásának nem feltétele.

A (4) bekezdés vonatkozásában a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 20. § (1) bekezdése és 21. § (1) bekezdése határozza meg a közigazgatási bírsággal sújtható közúti szabályszegések körét, amelyekre vonatkozóan a kijelölt hatóságokat eljárési kötelezettség terheli. Tekintettel arra, hogy kifejezetten a közigazgatási bírsággal sújtható szabályszegések észlelése esetén foganosítandó rendőri intézkedéssel kapcsolatos előírást az R. szabályozza, ezért szakmailag indokolt, hogy a rendőri intézkedések végrehajtásának egyes részletszabályait a tervezet 16. § (4) bekezdése teremtsen meg. A (4) bekezdés megfelelően szabályozza a rendőr közigazgatási bírság kiszabására irányuló intézkedését, ugyanakkor szakmailag elengedhetetlen megteremti annak a lehetőségét, hogy csak olyan rendőrt terheljen intézkedési kötelezettség, aki a kapott eligazításnak megfelelően és a rendelkezésére bocsátott, megfelelő technikai eszközök segítségével a feladatot a vonatkozó jogszabályok előírása szerint tudja ellátni.

a 17. §-hoz

A biztonsági intézkedésekre vonatkozó rendelkezések érdemben nem módosultak az R. hatályos 24. §-hoz képest.

a 18. §-hoz és a 19. §-hoz

A tervezet 18. §-a és 19. §-a technikai jellegű módosításokat tartalmaz, amelyek érdemben nem térnek el az R. hatályos 22. §-ától és a 23. §-ától. A módosítás alapján a helyszín biztosítására és közlekedési baleset helyszínén történő eljárásra vonatkozó – eddig két alcím alá tartozó – rendelkezések az „eljárás helyszín biztosítás esetén és közlekedési baleset helyszínén” című alcímbe kerültek összefoglalásra, mivel tartalmukat tekintve mindkét rendelkezés a baleset helyszínén történő intézkedés szabályait határozza meg. Ezen túl a tervezet 19. § (1) bekezdése annyiban módosította az R. hatályos 23. § (1) bekezdését, hogy közlekedési baleset esetén kötelezővé teszi a rendőrnek a helyszín meg szemlélése vagy a helyszíni szemle lefolytatása érdekében az ügyeletet értesítését. Ennek szakmai indoka, hogy a rendőr az ügyeleten keresztül tartja a kapcsolatot a szolgálati helye szerinti rendőri szervvel, és a rendőr feladat- és hatáskörébe nem tartozó feladat végrehajtására az ügyelet jogosult intézkedni, más rendőr vagy rendőri szerv felé.

a 20. §-hoz

A katasztrófa esetén történő eljárásra vonatkozó rendelkezések érdemben nem módosultak az R. hatályos 25. §-ához képest.

a 21. §-hoz

Az elmúlt időszakban több olyan, leginkább második világháborús bombák megtalálása esetén szükséges, és a lakosságot jelentős mértékben érintő esemény történt, amely során nagyobb terület lezárására került sor. Ezekben az esetekben a rendőrség a tömegtájékoztatási eszközök útján tájékoztatta a lakosságot a terület lezárásáról, amely a gyakorlatban jól működött. A tervezet a szakmai

gyakorlatban már alkalmazott tájékoztatás lehetőségét intézményesíti azzal, hogy a tájékoztatás szükségességét az intézkedést végrehajtó rendőri szervre bízta.

a 22. §-hoz és a 23. §-hoz

A gondoskodásra szoruló, az őrizetlenül maradó vagyontárgyak megóvására vonatkozó ideiglenes intézkedésekre; az ön- vagy közveszélyes állapotban lévő személy esetén történő intézkedésre vonatkozó rendelkezések érdemben nem módosultak az R. hatályos 28. §-ához és 29. §-ához képest.

a 24. §-hoz

A súlyos fertőző betegség esetén szükséges intézkedéseket meghatározó rendelkezés kiegészítésének szakmai indoka, hogy az elmúlt időszakban több esetben fordultak elő olyan egészségügyi intézkedéseket is igénylő, az emberre is veszélyes állati fertőző megbetegedések (pl. H1N1), amelyek során a rendőrség bevonására is sor került. Ezen túl technikai jellegű módosítások kerültek átvezetésre, egyrészt az Rtv. 4. § (2) bekezdésére tekintettel (általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv nevesítése), másrészt orvosszakmai kérdésben (a fertőzött mellett a járványügyi eseménnyel érintett terület fogalmának bevezetése).

a 25. §-hoz

A közművek és biztonsági berendezések meghibásodása esetében kötelező eljárásra vonatkozó szabályok nem módosultak az R. hatályos 31. §-ához képest.

a 26. §-hoz

A tervezet 26. §-ának az R. 32. §-ához képest történő eltérő megfogalmazásának szakmai indoka, hogy a kialakult jogalkalmazói gyakorlat szerint, továbbá az Rtv. 4. § (2) bekezdésében meghatározott szervezeti felosztásnak megfelelően kell szabályozni halálesetknél szükséges eljárás szabályait. A módosítás egyúttal egyértelművé teszi, hogy nemcsak a magánlakásban, hanem minden nem nyilvános helyen bekövetkezett haláleset esetén alkalmazni kell a rendelkezést, ha a körülmények rendkívüli halál megállapítását valószínűsítik.

a 27. §-hoz

A tervezet talált tárgy esetén szükséges eljárást meghatározó rendelkezései nem módosultak érdemben az R. hatályos 33. §-ához képest. A tervezet meghatározza, hogy függetlenül attól, hogy a rendőr melyik rendőri szerv állományába tartozik, a talált tárgyat az illetékes általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervnek kell átadni.

a 28. §-hoz

A tervezet az R. hatályos 34. §-ával ellentétben nem az elhagyott robbanó-, sugárzó vagy mérgező anyag találása esetén szükséges eljárást szabályozza, hanem az elhagyott robbanó-, sugárzó, radioaktív, nukleáris vagy mérgező anyag találása esetén szükséges értesítési rendet. Szakmailag indokoltabb az ilyen esetben szükséges eljárási rendet a tervezet 66. §-ában, a tűzszerész kirendelésére vonatkozó

szabályok között elhelyezni. Ezen túl az alcím és a tervezet 28. §-a is kiegészítésre kerültek a radioaktív, illetve nukleáris jelzőkkel, mivel a sugárzó anyag nem fedte le ezen anyagok teljes körét.

Az Rtv. 2011. január 1-jei módosítására tekintettel szakmai szempontból elkerülhetlenné vált az értesítési rend kiegészítése. Elhagyott robbanó-, sugárzó vagy mérgező anyag találása esetén az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott illetékes szerv ügyeletesének tájékoztatnia kell az Országos Rendőr-főkapitányság Főügyeletét és a Terrorelhárítási Központ ügyeletét, illetve ha az ezekkel kapcsolatos intézkedések a Köztársasági Őrezred által védett létesítményeket, biztosított rendezvényeket, továbbá az ezen szerv által védett személyek programhelyszínét is érintik, a Köztársasági Őrezred ügyeletét is.

Ezen túl a módosítás indoka a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény 70. § (1) bekezdés g) pontja által meghatározott tűzszerészeti feladataira vonatkozó részletszabályok módosítása, amelyet a tűzszerészeti mentesítési feladatok ellátásáról szóló 142/1999. (IX. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) tartalmaz. A Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés kimondja, hogy a katonai tűzszerész tevékenysége nem terjed ki a nemzetbiztonsági és a közbiztonság körében jelentkező tűzszerészeti feladatok ellátására, ezekre a szóban forgó jogszabály kifejezett rendelkezése alapján – az Rtv. 1. § (2) bekezdés 16. pontjában rögzített feladatkörében – a Rendőrség köteles.

a 29. §-hoz

A tervezet 29. §-ában szabályozott állati tetem és sérült állat találása esetén szükséges eljárásra vonatkozó szabályok nem módosultak az R. hatályos 35. §-ához képest.

a 30. §-hoz

A tervezet 30. §-a az államhatáron átkóborolt háziállat és az államhatáron elháríthatatlan ok következtében átkerült tárgy találása esetén alkalmazandó eljárást szabályozza, amely az Rtv. 4. § (2) bekezdésre tekintettel szükséges, valamint a jogszabályszerkesztésre vonatkozó miniszteri rendeletnek történő technikai megfelelésen túl érdemi módosítást nem tartalmaz az R. 36. §-ához képest.

a 31. §-hoz

A tervezet 31. §-ában az ideiglenes közlekedésrendészeti intézkedésekre vonatkozó rendelkezések érdemben nem módosultak az R. 37. §-ához képest. Tekintettel arra, hogy ideiglenes közlekedésrendészeti intézkedésre az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv és a Terrorelhárítási Központ jogosult, ezért az általános rendőrségre történő utalás helyett e két rendőri szerv kerül meghatározásra.

a 32. §-hoz

A tervezet 32. §-ában az igazoltatásra vonatkozó rendelkezések nem változtak az R. hatályos 38. §-ához képest.

a 33. §-hoz

A tervezet 33. §-ában a fokozott ellenőrzésre vonatkozó rendelkezés módosításának szakmai indoka, hogy az R. hatályos 39. §-ához képest, hogy a fokozott ellenőrzés elrendelésére jogosult parancsnoki kört ki kell egészíteni a Terrorelhárítási Központ főigazgatójával.

a 34. §-hoz és a 35. §-hoz

A tervezet 34. §-ában meghatározásra került, hogy mely esetekben kényszeríthető ruházat-, csomag-, járműátvizsgálás tűrésére a birtokos, továbbá a rendezvény alkalmával meghatározott területre és a kiemelten fontos létesítményekbe belépő személyek ruházat-, csomag-, járműátvizsgálásával kapcsolatos rendelkezést tartalmaz.

A tervezet 35. §-ában a feltartóztatás szabályai nem változtak az R. hatályos 40. §-ához és 41. §-ához képest.

a 36-38. §-hoz

A tervezet 36. §-ában szabályozott elfogás és előállításra vonatkozó szabályok az R. hatályos 42. § (2) bekezdéséhez képest annyiban változtak, hogy az előállítást végrehajtó, jelenleg már több rendőri szervet érintő „rendőri szerv” fogalma helyett az „általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv”-re történik utalás.

A (3) bekezdésben elhagyásra került az a rendelkezés, amely szerint ha a végrehajtó rendőri szerv az elrendelő hatóság székhelyétől távol esik, a személyt az elrendelő hatóság székhelye szerinti rendőri szervhez kell előállítani, az átkíséréséről ez utóbbi szerv gondoskodik. A jövőben az előállítást kizárólag az elrendelő határozatban megjelölt hatósághoz lehet foganatosítani, mivel szakmailag indokolatlan, hogy az elfogott személyt több helyre is előállítsák.

Az R. hatályos 43. § (1) bekezdése határozza meg, hogy ha az intézkedés alá vont az előállítás közben megfelelően igazolja magát, és egyéb feltételek nem állnak fenn, akkor nem állítható elő. Ezzel szemben a tervezet 36. § (5) bekezdésében a rendőr diszkrecionális jogkörébe kerül, hogy ilyen esetben eltekint-e az előállítástól, azaz mellőzi-e, vagy folytatja az előállítást. Ennek a módosításnak a szakmai indoka, hogy több esetben fordul elő, hogy az intézkedés alá vont annak ellenére nem igazolja magát, hogy arra lehetősége lenne, majd az előállítás megkezdését követően gondolja meg magát.

A tervezet 37. § (2) bekezdése az R. hatályos 45. § (1) bekezdésében az előállítás esetei között szabályozott „intézeti nevelés” alól magát engedély nélkül kivonó rendelkezésre vonatkozó utalást módosítja a „bentlakásos gyermekvédelmi intézmény” alól történő kivonásra. A „szülő, törvényes képviselő, nevelőintézet” felsorolás helyébe „felügyelet gyakorlására jogosult” fogalma kerül, mivel ez a fogalom lefedi a hatályos szabályozásban alkalmazott felsorolást.

Az R. hatályos 46. § (1) bekezdéséhez képest a tervezet 38. § (1) bekezdése, az Rtv. 33. § (2) bekezdés e) pontjára utalással konkretizálja az előállítás jogalapját, továbbá a „Rendőrség” szövegrész „általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv” szövegrészre módosításával pontosította, hogy mely rendőri szerv hatáskörébe tartozik az előállítás foganatosítása.

Az Igazságügyi Hivatal Pártfogó Felügyelői Szolgálat 2011. január 1-jétől integrálódott a megyei (fővárosi) kormányhivatalba. Erre tekintettel a tervezet 38. § (2) bekezdésében az új szervezeti egység megnevezése átvezetésre került.

a 39. §-hoz

A tervezet előállításra vonatkozó hatályos szabályozás hiányosságát pótolja abban a tekintetben, hogy meghatározza az előállító helyiségre, illetőleg az abban elhelyezett személyeknek az őrzésre és az okmányok vezetésére, az elhelyezésre, étkeztetésre vonatkozó szabályokat.

Az (1) bekezdés meghatározza, hogy a fogvatartott előállító helyiségben legfeljebb 12 órát, idegenrendészeti eljárásban történő visszatartás elrendelése esetén a 24 órát tölthet. Ennek meghatározása azért szükséges, mivel az idegenrendészeti előállítás – az Rtv. szerinti 8+4 órás időtartamával ellentétben – meghaladhatja a 12 órát. Ennek szakmai indoka, hogy az előállító helyiség viszont a kényelmi, tisztálkodási és egyéb higiéniai igények kielégítésére nem alkalmas, ezért a fogvatartott hosszabb időn keresztül történő elhelyezése ilyen helyiségben nem haladhatja meg a 12, idegenrendészeti eljárásban történő visszatartás esetén a 24 órát. A tervezet rendelkezik arról, hogy gyermekkorú személy nem helyezhető el az előállító helyiségben. Ez alól kivételként határozza meg a harmadik országbeli állampolgárok által gyakorolt szülői felügyeleti jog alatt álló és vele együtt előállított eltartott gyermekkorú személyt, mivel ilyen esetben sokszor fordul elő, hogy egész családok kerülnek előállításra, amelyek szétválasztása nem humánus. Ezen túl a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény sem tesz különbséget az előállítás szempontjából gyermekkorú, kiskorú vagy felnőtt korú külföldi között.

A rendőrkapitányság, határrendészeti kirendeltség, valamint a rendőrőrs vezetője köteles a személyi szabadságában korlátozott személy biztonságos elhelyezésére szolgáló előállító helyiséget kijelölni.

Az előállító egységben, előállító helyiségben történő elhelyezés, őrzés végrehajtásának feltételeit a rendőri szerv vezetője biztosítja.

Szakmailag indokolt, hogy a jelenlegi ORFK szintű szabályozás helyett jogszabályban kerüljön meghatározásra, hogy az előállító helyiségben történő elhelyezést megelőzően a személyi szabadságában korlátozott személynél lévő tárgyról – 3 példányos – jegyzéket kell készíteni (1. *melléklet*). A letétként kezelt fizetőeszközt címletenként és sorszám szerint, a többi letétként kezelt tárgyat megnevezésük, számuk és jellegzetességük feltüntetésével kell a jegyzékben feltüntetni. A jegyzék eredeti példánya a letét őrzési helyén, a másolati példányok közül egy az érintettnél, egy pedig az átiró tömbben kerül elhelyezésre.

A letétként kezelt tárgyak letételkori, illetőleg megfelelő állapotban történő megőrzéséért az előállító helyiséget üzemeltető gondoskodik. Az elhelyezés megszüntetését követően az érintett személy részére a letéti tárgyai átadásra kerülnek. A letéti tárgyak nem igazolt hiányának, megrongálódásának vagy megsemmisülésének okát – jegyzőkönyv felvételét követő – vizsgálat keretében kell megállapítani.

Az előállító helyiségben elhelyezett, azonos ügyben előállított személyek, a férfiak és nők, a felnőtt korúak és a fiatalok elkülönített elhelyezéséről, valamint állandó, rendkívüli őr felállításával biztosított őrzéséről gondoskodni kell.

Elhelyezéskor a személyi szabadságában korlátozott személyt nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról, betegség vagy sérülés esetén orvosi ellátásban kell részesíteni, ruházatát támadás vagy önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele céljából a felügyeletet ellátó rendőrnek át kell vizsgálni. A ruházat átvizsgálását a személyi szabadságában korlátozott személlyel ellentétes nemű személy nem végezheti, valamint nem lehet jelen, kivéve, ha az átvizsgálás technikai eszközzel történik.

Az előállító helyiségben történő elhelyezéssel egyidejűleg, minden elhelyezetttről külön-külön az alábbi tartalommal nyomtatványt (2. *melléklet*) kell kitölteni.

- a) az elhelyezett személy személyazonosító adatai;
- b) az elhelyezés kezdő és befejező időpontja, nap, óra, perc megjelöléssel;
- c) a felügyeletet ellátó neve, rendfokozata,
- d) étkeztetésre vonatkozó adatok.

A személyi szabadság elvonása első 5 óráját követően az intézkedést fogantató szervnek kell gondoskodni a személy konzerv étellel történő ellátásáról. Az előállító helyiségben történik az elhelyezett személy étkezése. Az étel kiosztását a felügyeletet ellátó rendkívüli őr végzi. A rendkívüli őr feladatokkal megbízott rendőr lőfegyverét nem viselheti.

a 40. §-hoz

A tervezet 40. §-ában az idegenrendészeti visszatartásra vonatkozó szabályozás érdemben nem módosult az R. hatályos 48. §-ához képest. Tekintettel arra, hogy az idegenrendészeti visszatartásra kizárólag az „általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv” jogosult, ezért ezen szervekre történő utalás került átvezetésre.

a 41. §-hoz és a 42. §-hoz

A tervezet elővezetésre vonatkozó 41. §-ának és 42. §-ának az R. 49. §-ához és 50. §-ához képest történő újraszabályozásának szakmai indoka, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény módosításáról szóló 2008. évi CXI. törvény (Ket.-novella) 2009. október 1-jével számos ponton – többek között az egyes hatósági határozatokra vonatkozóan – módosította a közigazgatási hatósági eljárás szabályait. Az R.-nek az elővezetéssel kapcsolatos rendőri feladatok egyes részletszabályait tartalmazó 49. §-a és 50. §-a az elővezetést elrendelő hatósági döntések körében jelenleg kizárólag a hatósági határozatra utal, nem említi azonban a közigazgatási hatósági eljárás során elrendelt elővezetés alapját képező végzést. A tervezet 49. §-ára vonatkozó rendelkezés a törvényi előírásokkal egyező fogalomhasználat megteremtése, valamint a Ket.-novella vonatkozó szabályainak átültetése érdekében szükséges módosításokat tartalmazza.

a 43-46. §-hoz

A diplomáciai vagy nemzetközi szerződésen alapuló más mentességet élvező személyekkel szemben történő eljárásról; az országgyűlési képviselővel, országgyűlési biztossal, bíróval, ügyéssel szemben történő eljárásról; a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek tagjaival szemben történő eljárásról; továbbá a végrehajtási eljárásban történő rendőri közreműködésről szóló rendelkezések érdemben nem változtak az R. hatályos 52. és 53. §-ához, valamint az 55. és 56. §-ához képest. Tekintettel arra, hogy ezen feladatok az „általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv”-et érintik, ezért a tervezet 45. §-ában és 46. §-ában ezen meghatározás került átvezetésre.

a 47. §-hoz és a 48. §-hoz

Az R. kényszerítő eszközök általános rendelkezéseiről szóló 57. §-ának és 58. §-ának újraszabályozása azt a szakmai célt tartja szem előtt, hogy a rendőrség által alkalmazott kényszerítő eszközök a rendőri intézkedések során szakszerűen, az arányosság követelményeinek betartásával kerüljenek alkalmazásra, ezért indokolt a hatályos szabályozás kiegészítése, illetve új rendelkezések beillesztése.

Szakmailag indokolt, hogy a kényszerítő eszközök alkalmazásának általános szabályaiban – az arányosság elve mellett – a jogszerűség és a szakszerűség követelményei is megjelenjenek.

Szakmailag indokolt annak a meghatározása is, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazását követően a rendőr haladéktalanul tegyen részletes, írásos jelentést, amelynek tartalmi követelményeit szintén szükséges meghatározni. A kényszerítő eszköz alkalmazását követő vizsgálat tekintetében pedig pontosan meg kell határozni a szolgálati tevékenységet irányító szolgálati előljáró kötelezettségeit, eljárásának szabályait, valamint az általa teendő intézkedéseket.

A tervezet 48. §-a az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából tesz különbséget az adott kényszerítő eszközök alkalmazhatóságára vonatkozóan. Szakmai szempontból az R.-hez képest bevezeti a passzív és aktív ellenszegülés fogalmát, amely fogalmakhoz kapcsolódnak a későbbiek során a kényszerítő eszközök alkalmazhatósági feltételei is, így szakmai szempontból pontosítja az R.-hez képest a kényszerítő eszköz alkalmazását megelőző felszólítások sorrendjét.

az 49. §-hoz

A tervezet testi kényszerről szóló 49. §-a a testi kényszer alkalmazási feltételeit és fogalmát, valamint az alkalmazás módját pontosítja az R. 59. §-ához képest. Szakmai szempontból indokolt, hogy az R.-hez képest a támadás elhárítására korlátozza az ütés és rúgás testi kényszerként történő alkalmazását, továbbá kivételként határozza meg azt az esetet, amikor a rendőr – jogszerű intézkedése során, a biztonságos intézkedés végrehajtása érdekében – a felé kartávolságon belülré lépő, illetve a mozgásának folyamatosságát akadályozó személyt csupán nyújtott kezével, minimális erőfeszítéssel magától távol tartja.

az 50. §-hoz

A tervezet bilincs alkalmazására vonatkozó 50. §-ában szakmai szempontból indokolt meghatározni az R. 60. §-ához képest, hogy kísérés során, továbbá az egyedül intézkedő rendőr előállításánál esetén is lehetőség legyen a bilincs alkalmazására. Ennek indoka, hogy a rendőr biztonsága kiemelt jelentőségű. Ezzel a veszélyessé vált előállított rendőr elleni támadása ilyen módon minimalizálható; illetve az egyedül intézkedő rendőr és az előállított biztonsága is növelhető, ha a rendőr az előállításához kapcsolódó egyéb feladatára – pl. gépjárművel történő közúti közlekedésre – nagyobb figyelmet tud fordítani.

A tárgyhoz történő bilincselésnél az új rendelkezés visszautal a tárgyhoz történő bilincselés korlátjára – a tervezet 50. § (5) bekezdésre – mivel az R. hatályos 60. § (6) bekezdésének c) pontja nem volt összhangban az (5) bekezdésben meghatározott rendelkezéssel.

Szakmai szempontból indokolt, hogy a szabályozás – biztonsági okból – megengedje a falnál történő bilincselést. Megtiltja ugyanakkor, hogy intézkedése során a rendőr mást saját magához bilincseljen.

A gyakorlati tapasztalatok szerint a rendőr egyedül történő intézkedésénél célszerű az intézkedés alá vont kezeinek hátrabilincselése, mivel a rendőr nem tud egyszerre több dologra (vezetés, jegyzőkönyvezés, rádióforgalmazás stb.) figyelni, így megelőzhető az intézkedés alá vont jogszerűtlen magatartása. A tervezet rendelkezik arról, hogy a bilincset a rendőr szolgálaton kívül nem tarthatja magánál.

az 51. §-hoz

A tervezet 51. §-a a rendőrbot és a vele egy tekintet alá eső eszközök, továbbá a vegyi eszköz alkalmazására vonatkozó szabályozást egészíti ki, illetve pontosítja az R. 61. §-ához képest.

A Rendőrségnél rendszeresíthető kényszerítő eszközök típusairól és fajtáiról szóló 32/2009. (VIII. 19.) IRM rendelet melléklete rendőrbotként a normál- és hosszított rendőrbotok, a változtatható méretű (összetolható) rendőrbotok és a többcélú rendőrbotok (tonfák) rendszeresítését teszi lehetővé. Az általános rendőri feladatok ellátására létrehozott rendőri szervnél nem került rendszeresítésre a változtatható méretű rendőrbot, ugyanakkor a jövőbeni rendszeresítés nem zárható ki. A Terrorelhárítási Központ speciális feladata során viszont szükség lehet ilyen eszköz igénybevétele, ezért a tervezet lehetővé teszi ezen eszköz alkalmazását azzal, hogy a hatályos szabályozással ellentétben nem határozza meg a tervezet magyarázó rendelkezésében, hogy melyik eszköz minősül rendőrbotnak.

A tervezet 51. § (2) bekezdésében a rendőrbottal egy tekintet alá eső más eszközt szerepeltetése szakmai szempontból azért indokolt, mivel előfordulhat, hogy a rendőrbot a rendőrtől kikerül és csak más olyan alkalmi eszközt tud igénybe venni, ami a rendőrbotot helyettesíti és a rendőri intézkedés eredményes befejezését elősegítheti, ugyanakkor nem kényszerül a rendőr súlyosabb kényszerítőeszköz (lőfegyver) használatára.

A tervezet 51. § (3) bekezdése az R. 61. §-ához képest – összhangban a többi kényszerítő eszköz szabadidőben történő tartásának tilalmával – nem teszi lehetővé a rendőrbot és a vele egy tekintet alá eső eszközök, továbbá a vegyi eszköz szolgálaton kívül történő magánál tartását. Ennek szakmai indoka, hogy bár a tervezet 4. § (7) és (8) bekezdése kötelezővé teszi a rendőrnek a szolgálaton kívüli intézkedését, de meghatározza azt is, hogy ezt csak akkor teheti, ha rendelkezésére állnak azok az eszközök, amellyel a megkezdett intézkedésének eredményes befejezéséhez szükségesek. Abban az esetben, ha ezek a feltételek nem állnak rendelkezésre, az intézkedés kezdeményezése előtt a szolgálaton kívül lévő rendőrnek segítséget kell kérnie. Szakmai szempontból indokolt kihangsúlyozni, hogy a szolgálatban nem lévő rendőr legfontosabb feladata nem a szolgálata gyakorlása, hanem annak lehetővé tétele, hogy a szolgálatát, minél jobban (kipihenten, felkészülve stb.) lássa el. Erre tekintettel nem célszerű a rendőrtől azt elvárni, hogy mindig olyan állapotban és felkészült legyen, mint szolgálatban. Erre tekintettel nem célszerű, ha a rendőr – minden eshetőségre felkészülve – magánál tartja az összes kényszerítő eszközét. Az természetesen elvárható, hogy az általa észlelt jogsértések esetén megtegye azt, ami az adott helyzetben tőle elvárható. Ahhoz, hogy intézkedjen vagy intézkedést kezdeményezzen, nem szükséges, hogy a rendőr az összes kényszerítő eszközét magánál tartsa. Ha nagyon szükséges, akkor a tervezet 51. § (2) bekezdése alapján más eszközt igénybe vehet.

A tervezet 51. § (5) bekezdésnek az R. 61. §-ához képest új rendelkezésének a szakmai indoka, hogy a Terrorelhárítási Központ által a későbbiekben használni kívánt elektromos sokkoló eszköz (kilőhető elektródás TASER sokkoló) akkor alkalmazható hatékonyan, ha a célpont bőrébe vagy ruhájába a végtagokon, valamint a mell, illetve a mell vonalában kerül sor a pisztoly alakú fegyverből kilőhető két elektróda – kis horgok segítségével történő – beakadására. Ezzel egyidejűleg az ilyen eszköz fejen történő alkalmazása nem megengedett.

Az R. 61. § (5) bekezdéséhez képest a tervezet 51. § (6) bekezdése életszerűbbé teszi a rendőrbottal történő ütésre vonatkozó rendelkezést, mivel szakmai szempontból elegendő annak a kimondása, hogy a rendőrbot vagy a vele egy tekintet alá eső bármely más eszköz alkalmazásakor az ütés lehetőleg a támadó végtagot érje, mivel más testrésze mért ütés egyrészt aránytalan sérülést okozhat, másrészt a támadás leginkább a támadásra használt végtagra mért ütéssel védhető ki.

A tervezet a vegyi eszközre vonatkozóan előírja, hogy az a csapaterő alkalmazásával egyidejűleg, illetve tömegoszlatás során a tömeg oszlatására vagy zárt térben kialakult ellenállási góc felszámolására alkalmazható.

az 52. §-hoz

A tervezet 52. §-ában a szolgálati kutya alkalmazására vonatkozó rendelkezés pontosításra került azzal, hogy a rendőr kényszerítő eszközként kizárólag az adott feladatra kiképzett kutyát alkalmazhat.

az 53. §-hoz

Az R. 63. §-ához képest a tervezet 53. §-a kiegészíti az útzár alkalmazására az engedélyezés rendjét, ezen belül kiegészíti az elrendelésre jogosult rendőri vezetők körét a Terrorelhárítási Központ főigazgatójával. Ennek szakmai indoka, hogy a tervezetben meg kellett határozni azt az esetet, amikor az arra jogosult szolgálati elöljáró döntésének meghozatala indokolatlan késedelemmel járna. Ilyen

esetben az útzár telepítésének engedélyezésére az illetékes ügyelet vezetője lenne jogosult. Az ügyelet döntéséről természetesen értesíti az elrendelésre jogosult vezetőt, aki jogosult az ügyelet döntésének a felülvizsgálatára.

az 54. §-hoz

A tervezet megállásra kényszerítésre vonatkozó 54. §-a – az Rtv. 51. § (2) bekezdése alapján – az R. hatályos szabályozásához képest új intézményt vezet be. Az új rendelkezés szakmai szempontból megteremti annak a lehetőségét, hogy a megállásra kényszerítéshez a rendőr a szolgálati járművét is felhasználhatja. Az Rtv. 51. § (2) bekezdése szerint útzár alkalmazása során a rendőrség járművek áthaladását torlaszszerűen vagy más módon lassító, megakadályozó építményt, technikai berendezést vagy ezek hiányában bármilyen eszközt telepíthet, amellyel a rendőri intézkedés foganatosítása előtt járművel menekülő személyek feltartóztatása, elfogása elérhető. A Rendőrségnél rendszeresíthető kényszerítő eszközök típusairól és fajtáiról szóló 32/2009. (VIII. 19.) IRM rendelet mellékletének C. pont 7. alpontja lehetővé teszi a gépjármű elfogó háló rendszeresítését. Erre tekintettel került a tervezet 54. §-ában a gépjármű elfogó háló meghatározásra.

az 55-59. §-hoz

A tervezet 55-59. §-a nem változik érdemben az R. hatályos szabályozásához képest.

A tervezet 58. § (4) bekezdése meghatározza, hogy amennyiben a lőfegyverhasználatra fogvatartottal szemben került sor, erről a fogvatartásért felelős a rendőri szerv székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) főügyészség büntetés-végrehajtási felügyeleti ügyésze mellett a fogvatartottal szemben eljárást folytató szerv vezetőjét is haladéktalanul értesíti.

A tervezet 59. § (4) bekezdése a lőfegyver használat esetén szükséges jelentési rendet pontosítja, továbbá az ilyen esetben szükséges parancsnoki kivizsgálás szabályait változtatja meg annyiban, hogy az erre vonatkozó vizsgálatot nem a közigazgatási hatósági eljárás szabályai szerint kell lefolytatni, hanem a tervezetben meghatározott vizsgálat keretében, amelyet jelentéssel kell lezárni.

a 60. §-hoz

A tervezet 60. §-ában a csapaterő alkalmazására vonatkozó rendelkezések nem változnak az R. hatályos 73. §-ához képest.

a 61. §-hoz

A tervezet 61. §-a már nem alkalmazza a gyülekezési törvényre történő hivatkozást, így egy esetleg bekövetkező törvénymódosítás már nem eredményezi a tervezet szükségszerű módosítását. A (4) bekezdés módosításával a tömegoszlatás során történő utolsó rendőri felszólítás szabályai kerülnek pontosításra. Az (5) bekezdés esetén a rendőri felszólítás szabályai kiegészülnek azzal, hogy az első és második felszólításban közölni kell a felosztatás okát, a megvalósított jogsértés megjelölését, a helyszínről való eltávozás irányát. A harmadik, utolsó felszólításra vonatkozóan a módosítás előírja, hogy ennek alkalmával közölni kell a felosztatás tényét, a helyszínről való eltávozás irányát és a „törvény nevében” szavak előrebocsátásával a kényszerítő eszközök használatának kilátásba helyezését. Az utolsó felszólítás végén figyelmeztetni kell a résztvevőket arra is, hogy további felszólításra már nem kerül sor. Amennyiben a rendőri csapaterőt a tömeg részéről közvetlen támadás

éri, a rendőri fellépést haladéktalanul meg kell kezdeni, amellyel egyidejűleg az első felszólítást is meg kell tenni.

Az (5) bekezdés módosítása meghatározza, hogy a csapaterő a tömeggel szemben mely kényszerítő eszközöket alkalmazhatja. Megtiltja, hogy a tömegoszlatás során gumilövedéket és kardlapot alkalmazzanak, lehetővé teszi ugyanakkor, hogy a rendőrök a védőpajzsot maguk előtt tartva a tömeget kiszorítsák. A módosítás a vízágyú alkalmazásának szabályait kiegészíti a színező festék és az ingerlőgáz alkalmazási lehetőségével.

a 62. §-hoz

A tervezet 62. §-a az Rtv. 4. §-ára és 4/A. §-ára, továbbá 7/E. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott feladatmegosztás alapján szabályozza a személyvédelmi feladatokat. Ennek alapján pontosan meghatározásra került, hogy a rendőrségen belül ezen feladatokat a Terrorelhárítási Központ és a Köztársasági Őrezred végzi. A tervezet ezen túl elhatárolja a két szerv személyvédelmi feladatai esetén szükséges koordinálási feladatokat.

a 63. §-hoz

A tervezet 63. §-ában szabályozott létesítményvédelmi feladatok érdemben nem változtak az R. hatályos 76. §-ához képest. A tervezet ugyanakkor a létesítmények kategóriába történő besorolására jogosult vezetői kört kiegészíti a Köztársasági Őrezred parancsnokával és a Terrorelhárítási Központ főigazgatójával.

a 64. §-hoz

A tervezet polgári repülés biztonságával összefüggő rendőri feladatokról szóló 64. §-a nem tér el érdemben az R. hatályos 78. §-ától.

a 65. §-hoz

A tervezet 65. §-a az általános rendőri feladatok ellátására létrehozott szerv tűzszerészeti feladatait pontosítja. Meghatározza a Készenléti Rendőrség Tűzszerész Szolgálatának a nemzetbiztonsági, a közbiztonsági, továbbá a polgári légi közlekedés biztonságával kapcsolatos egyes feladatait, továbbá azt, hogy mely esetben és mely szervek jogosultak a Készenléti Rendőrség Tűzszerész Szolgálatának, illetve a Köztársasági Őrezred Tűzszerész Alosztálya kirendelésére. A tervezet szerint a Köztársasági Őrezred által védett létesítmények, biztosított rendezvények, védett személyek programhelyszínek kivételével minden rendőri szerv a Készenléti Rendőrség Tűzszerész Szolgálatát köteles kirendelni.

a 66. §-hoz

A tervezet 66. §-a a 65. §-ra tekintettel egyrészt pontosítja a tűzszerész járőr, illetve a megyei bombakutató kirendelése során követendő eljárás részletszabályait. Szakmai szempontból indokolt az R. erre vonatkozó szabályozásán túl meghatározni a kirendelésre jogosult szerveket és a kirendelésre jogosult vezetőket, illetve azt, hogy a kirendelésnek mit kell tartalmaznia. Szakmai szempontból fontos meghatározni, hogy mely esetekben kell a rendőrségi tűzszerészt kirendelni, mivel katonai robbanószerkezet találása esetén fő szabály szerint a Magyar Honvédség tűzszerészét kell értesítenie a rendőrnek. Abban az esetben viszont, ha a katonai robbanószerkezet bűncselekmény tárgya, eszköze vagy bűncselekmény elkövetésére használták fel, akkor ebben az esetben a rendőrség tűzszerésze jár el,

mivel a bizonyítékok rögzítése szempontjából fontos speciális krimináltechnikai ismeretekkel a rendőrség tűzserésze rendelkezik.

a 67. §-hoz

A tervezet 67. §-a címét a közveszéllyel fenyegetés bűncselekmény elnevezéséhez szükséges igazítani, a kérdéses esetekben pedig meg kell teremteni a Terrorelhárítási Központ és a Köztársasági Őrezred intézkedési kötelezettségét az általa őrzött létesítmények tekintetében.

a 68. §-hoz

A tervezet 68. §-ában szabályozott konfliktushelyzet, tömeges méretű migráció és az államhatár rendje ellen irányuló erőszakos cselekmények esetén szükséges rendőri feladatoktól szóló rendelkezése nem változott az R. hatályos 82. §-ához és 83. §-ához képest.

a 69. §-hoz

A tervezet 69. §-ában szabályozott légirendészeti feladatok új elemként kerültek a tervezetbe, amelyek meghatározzák ezen speciális rendőrségi feladatokat. Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv feladata egyre sokrétűbb a légirendészeti feladatok terén. Ennek során ma már a rendőrség ellenőrzi a polgári repülés jogszerűségét, előírások szerinti végrehajtását. Ennek keretében a rendőrség feladata a polgári légi járművek, valamint a repülés végrehajtására kijelölt személyzet okmányainak ellenőrzése, a repülőterek, leszállóhelyek, valamint a repülés biztonságát szolgáló létesítmények és földi berendezések üzemben tartási, üzemeltetési előírásainak ellenőrzése.

Ezen túl szervezi és végrehajtja a közbiztonság fenntartásával összefüggő repüléseket, végzi a rendőri szervek igényei alapján jelentkező határrendészeti, közlekedésrendészeti, vízirendészeti, ellenőrzési, bűnügyi felderítő és kutató feladatokat.

A rendőrségi feladatokon túl szükség esetén részt vesz katasztrófavédelmi feladatok elhárításában vagy légibaleset esetén a mentésben is.

A leírtak alapján szakmai szempontból elengedhetetlen, hogy a tervezetben megjelenjenek a légirendészeti feladatok, annál is inkább, mivel például polgári légi járművek, valamint a repülés végrehajtására kijelölt személyzet okmányainak ellenőrzése vagy a repülőterek, leszállóhelyek, valamint a repülés biztonságát szolgáló létesítmények és földi berendezések üzemben tartási, üzemeltetési előírásainak ellenőrzése nemcsak a speciális légirendészeti feladatot ellátó szerv, hanem az egyes rendőr feladat- és hatáskörébe is beletartozik.

a 70. §-hoz

A tervezet 70. §-ában a szolgálati formákra vonatkozó általános rendelkezés nem változott az R. hatályos 84. §-ához képest.

a 71. §-hoz

A tervezet 71. §-ának az R. 85. §-ához képest történő kiegészítése az ügyeleti szolgálati formára vonatkozóan szakmailag azért szükséges, mivel speciális szabályt kell alkalmazni a Nemzeti Védelmi Szolgálat tekintetében. A többi rendőri szervvel ellentétben a Nemzeti Védelmi Szolgálat nem rendelkezik ügyelettel. A Nemzeti Védelmi Szolgálatnál munkaidőn kívül az ügyeletet a meghatározott vezetői beosztásban lévő ún. vezető-ügyeletes látja el készenléti szolgálati forma keretében. A tervezet

ezen túl kizárólag az ügyeleti szolgálati forma ellátására vonatkozó szabályokat határozza meg, amely nem akadályozza az ügyeleti rendszer esetleges jövőbeni racionalizálásra vonatkozó törekvéseket.

a 72. §-hoz

A tervezet körzeti megbízotti szolgálati formát meghatározó 72. §-a nem változott az R. hatályos rendelkezéseihez képest.

a 73. §-hoz

A járőr szolgálati formára vonatkozó rendelkezések az R. 87. §-ában meghatározottakhoz képest történő kiegészítése lehetővé teszi egy rendőr vezénylését járőrözés esetén a rendőrkapitányság székhelye szerinti városokban, valamint a budapesti nemzetközi repülőtér területén, míg egyéb településeken csak indokolt esetben. Ennek a kiegészítésnek a szakmai indoka a közterületen a rendőri jelenlét fokozása. Általánosan elfogadott tény, hogy a rendőri jelenlét – függetlenül az adott helyen egyszerre jelen lévő rendőrök számától – jelentős visszatartó erővel hat a közterületeken elkövetett jogsértések tekintetében. Erre tekintettel belátható, hogy azonos számú, de több helyen tartózkodó rendőr adott jelenléte vagy egy rendőr adott területen történő gyakoribb megjelenése jelentős közbiztonság növelő hatással jár, mivel nő a rendőri jelenlét. Erre tekintettel célszerű lehetővé tenni, hogy a rendőr egyedül is járőrözhesse. Ezzel összhangban került meghatározásra többek között a tervezet 50. §-ában a bilincshasználatnál az egyedül intézkedő rendőr – védelmének és az intézkedés sikeres lefolytatásának elősegítése érdekében – a bilincshasználatának és hátrabilincselésnek a lehetővé tétele.

a 74-78.-okhoz

A szolgálati formákat meghatározó 74-78. § nem változik az R. hatályos rendelkezéseihez képest.

79. §-hoz

A tervezet 79. § (3) bekezdése módosítását az indokolja, hogy a rendőrség irányadó közjogi szervezetszabályozó eszközében foglaltak szerint a megerősített kísérést minimum 3 fő kíséző őr végezheti.

A NEBEK által szervezett és a Készenléti Rendőrség által légi járművön végrehajtott fogoly kísérések huzamosabb idő óta kialakított gyakorlata az – különös tekintettel a költséghatékonyság betartására –, hogy 1 személy kísérését – amennyiben előzetesen a kísérés biztonságos végrehajtását veszélyeztető információ nem áll rendelkezésre – 2 fő kíséző őr hajtja végre, amely a rendes kísérés szabályainak felel meg. A fogolykísérések végrehajtásának kialakított módja ez idáig a kísérés biztonságának minden esetben megfelelt. Az előbbiekre tekintettel javasoljuk a tervezetet a fentiek szerint módosítani, miszerint a megerősített kísérés előírása a légi járművön végrehajtandó kísérésekre alapesetben ne vonatkozzon.

80-86. §-hoz, továbbá a 88. §-hoz

A szolgálati formákat meghatározó 80-86. §, továbbá 88. § nem változik az R. hatályos rendelkezéseihez képest.

a 87. §-hoz

A tervezet 87. §-ában szabályozott készenléti szolgálati formára vonatkozó rendelkezést a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 88/A. §-ában meghatározott rendelkezéshez kell igazítani. Ezen túl meg kell határozni a készenlét elrendelésére jogosult vezetőkkel, amely rendelkezést ki kell egészíteni a Terrorelhárítási Központ, a Nemzeti Védelmi Szolgálat, valamint a Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet elrendelésre jogosult vezetőivel is.

a 89. §-hoz, a 91-96. §-hoz, a 98. §-hoz, a 100. §-hoz, továbbá a 104. §-hoz

A szolgálati előljárói és feljebbvalói viszonyra, a rendőr magatartására vonatkozó általános szabályok a 90. §, 97. §, továbbá 99. § kivételével nem változtak az R. hatályos VII. fejezetéhez képest.

a 90. §-hoz

A tervezet szolgálati előljárói viszonyba lépésről szóló 90. §-ában az Rtv. 4. § (2) bekezdésében meghatározott szervezeti elkülönülésre tekintettel szabályozni kell azt az esetet, ha a különböző rendőri szervek tagjai együtt látnak el szolgálatot. Különböző rendőri szervek együttes intézkedése esetén szakmai szempontból az szolgálati előljáró kijelölése szempontjából az a legcélszerűbb, ha az szolgálati előljáró személyében – megállapodás vagy műveleti tervben – előzetesen megállapodás születik. Természetesen előfordulhat olyan eset, amikor az együttes intézkedés előzetesen nem tervezhető. Ilyen esetben annak a rendőri szervnek a tagja az szolgálati előljáró, amelynek a hatáskörébe tartozó ügyben hajtják végre az együttes szolgálatellátást.

a 97. §-hoz

Az R. 107. §-ához képest a tervezet 97. §-a a fegyverzeti és vegyivédelmi eszközellátás tervezéséről és a tartalékok képzéséről szóló 19/2005. (BK 12.) BM utasításban meghatározott terminológia alapján határozza meg azokat az eszközöket, amelyek fegyverzetnek minősülnek, továbbá ennek alapján határozza meg a személyi felszerelés és az egységfelszerelés kiadásának és tárolásának szabályait.

a 99. §-hoz

A tervezet 99. §-ában a szolgálati lőfegyverre vonatkozó rendelkezés módosítása szerint a hatályos R. 110. § (1) bekezdése alapján egyéni elbírálás alapján a rendőri szerv vezetője megtilthatta a szolgálati pisztoly szolgálaton kívüli birtoklását (tehát az fő szabály szerint szolgálaton kívüli tartása nem volt tilos), míg az új szabályozás szerint szolgálati pisztoly szolgálaton kívül történő tartása lesz engedélyköteles, tehát azt alanyi jogon nem lehet szolgálaton kívül hordani. Ennek szakmai indoka – a rendőrbot és a bilincs szolgálaton kívül történő tartásához hasonlóan – az, hogy nem az a cél, hogy potenciálisan bevethető – de az adott esetben szolgálaton kívül lévő – rendőrök legyenek, hanem az, hogy ha lehetséges a rendőr a pihenő idejét ténylegesen pihenéssel, regenerálódással töltsse. Ezen kívül a fegyver olyan veszélyes eszköz, amely fokozott figyelmet igényel a birtokosától, amely a rendőr szolgálaton kívüli idejében nem minden esetben tud biztosítani. Ezen túl szakmai szempontból fontos, hogy a rendőr ne csak kedvtelésből tartsa magánál a szolgálati lőfegyverét, hanem akkor, ha az szakmai, személyes biztonsága stb. szempontból ténylegesen indokolt.

Indokolt kiemelni azt is, hogy a rendőr által a szolgálaton kívül magánál tartott szolgálati lőfegyverek egyedi elvitelének naprakész nyilvántartása aprólékos feladat, a nem megfelelő dokumentálás pedig ahhoz vezet, hogy nincs valós adat a fegyverszobában tárolt lőfegyverek számáról. Nyilvánvaló az is, hogy a rendőr is csak akkor viheti el szolgálaton kívül szolgálati lőfegyverét, ha annak tárolásához

szükséges megfelelő körülményekkel rendelkezik. Amennyiben főszabályként szolgálaton kívül minden rendőr magánál tarthatná szolgálati lőfegyverét, úgy a tárolás körülményeinek ellenőrzéséről minden esetben az állományilletékes parancsnoknak intézkednie kellene, ami jelentős leterheltséget eredményezne. A korábban hatályos szabályozás megfordítása, és ezzel a szolgálati lőfegyver szolgálaton kívüli magánál tartásának az állományilletékes parancsnok engedélyéhez kötése garantálja, hogy a döntésnek legyen felelőse, aki gondoskodik a tárolás feltételeinek ellenőrzéséről is.

a 101. §-hoz

A tervezet annyiban egészíti ki az R. szolgálatba lépés követelményeire vonatkozó hatályos rendelkezéseit, hogy a határrendészeti, a közlekedésrendészeti, a közrendvédelmi, a személy- és objektumvédelmi szolgálati ághoz tartozó rendőrnek megtiltja, hogy közterületen folytatott vagy személy- és objektumvédelmi szolgálata során magán mobil telefonkészülékét magánál tartsa. Ennek szakmai indoka egyrészt a korrupció megelőzése, másrészt annak az előmozdítása, hogy a rendőr szolgálatban teljes mértékben az adott szolgálati feladatára tudjon koncentrálni. Ez nem okozza a rendőr személyes jogainak sérelmét, mivel a tervezet szükség esetén lehetővé teszi, hogy engedéllyel magánál tartsa a saját mobiltelefon készülékét (pl. családi esemény, vagy egyéb egyedileg indokolható esetben). A rendőrnek ezen túl a pihenőidejében vagy a szolgálati helyén ellátandó feladat (jelentésírás) során is lehetősége van használnia a saját készülékét, továbbá halaszthatatlan magánérdek esetén rendelkezésére állnak az egyéb eszközök, mint például telefonfülke, szolgálati EDR készülék, szolgálati mobilkészülék.

a 102. és a 103 §-hoz

A rendőr nyilvános szereplésére vonatkozó rendelkezések annyiban módosulnak, hogy a nyilvános szereplést engedélyező vezetők körét ki kellett egészíteni a Terrorelhárítási Központ és a Nemzeti Védelmi Szolgálat főigazgatóival.

a 105. §-hoz

Az egyenruha viselésére vonatkozó rendelkezéseket összhangba kell hozni a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek, valamint a hivatásos tűzoltóságok egyenruha-ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról szóló 14/2010. (XII. 31.) BM rendelet (a továbbiakban: RUSZ) VII. fejezetében található öltözködési szabályzatával, mivel a hatályos R. feleslegesen párhuzamos szabályozást tartalmaz a RUSZ-szal.

a 106. §-hoz

A tervezet 106. §-a a hatályba léptető rendelkezést tartalmazza.

a 107. §-hoz

Az Rtv. 4. §-ának módosításával – 2011. január 1-jei hatállyal – a rendőrség szervezeti rendszere átalakult. A 107. § a szervezeti változásokkal kapcsolatos módosítást tartalmazza.